

CONSILIUM

SV

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

RÅDETS GENERALSEKRETARIAT

2009

Årlig rapport från unionens höga representant
för utrikes frågor och säkerhetspolitik till
Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna
och de grundläggande valmöjligheterna när det
gäller Gusp

Gusp

RAPPORTER

2009

Årlig rapport från unionens höga representant
för utrikes frågor och säkerhetspolitik till
Europaparlamentet om de viktigaste
aspekterna och de grundläggande
valmöjligheterna när det gäller Gusp

Gusp

Ytterligare information om Europeiska unionen finns på Internet,
på servern Europa (<http://europa.eu>).

Kataloguppgifter finns i slutet av skriften.

ISBN 978-92-824-2764-4

ISSN 1831-9181

doi:10.2860/3950

© Europeiska unionen, 2010

Printed in Belgium

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL I: TILLBAKABLICK PÅ 2009.....	7
A. ATT HANTERA HOT OCH GLOBALA UTMANINGAR	7
1. Spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen	7
2. Konventionella vapen.....	8
3. Terrorism	9
4. Energitygghet.....	10
5. Klimatförändringar och säkerhet.....	11
B. REGIONALA KONFLIKTER OCH INSTABILA SITUATIONER	13
1. Mellanöstern.....	13
2. Asien	14
3. Afrika.....	15
4. Latinamerika	16
C. STABILITETSBYGGANDE I OCH UTANFÖR EUROPA	17
1. Europeiskt perspektiv som en stabiliseringsfaktor.....	17
2. Ökat samarbete med grannländer.....	20
3. Att hantera kriser och låsta konflikter i grannländer	21
D. BIDRAG TILL EN EFFEKTIVARE MULTILATERAL ORDNING	24
1. Verksamhet inom multilaterala ramar	24
2. Stärkande av det regionala egenansvaret	26
E. FRÄMJANDE AV DEMOKRATI, MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH RÄTTSSSTATSPRINCIPEN	29
1. Mänskliga rättigheter och integrering av ett jämställdhetsperspektiv.....	30
2. Mänskliga rättigheter på Guspområdet.....	30
3. Mänskliga rättigheter i Gusp	32
4. Kampen mot strafflöshet	33
F. FRÄMJANDE AV PARTNERSKAP ÖVER HELA VÄRLDEN.....	35
<u>Stärkande av förbindelserna med strategiska partner.....</u>	<u>35</u>
USA	35
Ryssland	35
Kina	36
Indien	37
Mexiko.....	38
Brasilien.....	38
Japan	39
Kanada	39
Sydafrika	39

G. MER EFFEKTIVT, KAPABELT OCH SAMMANHÄNGANDE	40
1. Förebyggande av konflikter	40
2. Konsolidering av den gemensamma europeiska säkerhets- och försvarspolitiken	40
3. Diversifiering av den gemensamma europeiska säkerhets- och försvarspolitiken	44
4. Ökad enhetlighet och effektivitet	47
DEL II: INFÖR 2010	48
BILAGA I: Legal acts in the CFSP area	55
BILAGA II: Appearances by representatives of the Council in the European Parliament in the field of COFSP/ESDP in 2009.....	68
BILAGA III: CFSP budget 2009 - commitment appropriations	77

FÖRORD

Den årliga rapporten för 2009 omfattar de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller Gusp under det tjeckiska och det svenska ordförandeskapet. Rapportens del II blickar framåt mot kommande utmaningar under 2010.

Den viktigaste internationella frågan under 2009 var det internationella samfundets hantering av den ekonomiska och finansiella krisen. Energityggheten var fortsatt huvudfaktorn bakom många av de geostrategiska utmaningar som Europeiska unionen står inför. Regionala konflikter i Mellanöstern, Jemen, Afghanistan/Pakistan, Somalia och i de europeiska grannländerna stod också högt upp på EU:s utrikespolitiska dagordning. EU har fortsatt att bygga vidare på det europeiska perspektivet som en stabiliseringsfaktor, genom att stärka samarbetet med grannländerna inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken. Konkreta exempel på detta var lanseringen av det östliga partnerskapet och fortsatt arbete med unionen för Medelhavsområdet. Året avslutades med en dämpad reaktion på multilaterala klimatinsatser.

Inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP)¹ har EU fortsatt genomförandet av tre militära operationer och nio civila uppdrag runtom i världen, i hela det internationella samfundets intresse. Eulex Kosovo, EU:s hittills största rättsstatsuppdrag som inrättades genom gemensam åtgärd 2008/124/Gusp², har nått full operativ kapacitet och omfattar cirka 1 700 internationella poliser, domare, åklagare och tulltjänstemän samt ungefär 1 000 lokalanställda i hela Kosovo.

Lissabonfördragets ikraftträdande den 1 december 2009 ledde till att EU under årets sista månad började hantera sina yttre förbindelser på ett nytt sätt. Genom att politiska och praktiska verktyg har inlemmats under den höga representantens samlade ledning har EU:s möjligheter att verka för att nå unionens utrikespolitiska mål stärkts.

Under 2009 hördes och informerades Europaparlamentet regelbundet om Guspverksamheten av såväl ordförandeskapet som den höge representanten, men också på arbetsnivå av högre tjänstemän inom rådets generalsekretariat³.

Enligt det nya institutionella arrangemanget kommer Europaparlamentet att fortsätta att till fullo utöva sin roll i unionens yttre åtgärder. I enlighet med artikel 36 ska den höga representanten, som nu ersätter ordförandeskapet som den främsta Gusp- och GSFP-aktören, regelbundet höra Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller Gusp och GSFP samt informera Europaparlamentet om hur dessa politikområden utvecklas. Den höga representanten ska dessutom se till att vederbörlig hänsyn tas till Europaparlamentets synpunkter. Två gånger om året ska Europaparlamentet hålla en debatt om de framsteg som har gjorts för att genomföra Gusp, inbegripet GSFP.

---

¹ Benämndes den europeiska säkerhets- och försvarspolitik före Lissabonfördragets ikraftträdande.

² EUT L 42, 16.2.2008, s. 92.

³ Se förteckningen över framträdanden inför Europaparlamentet 2009 av företrädare för rådet på Gusp-/ESFP-området i bilaga 1.

Europaparlamentet kommer även fortsättningsvis att höras regelbundet om de budgetmässiga följderna av Guspverksamheter, inbegripet finansieringen av de gemensamma kostnaderna för civila GSFP-operationer och EU:s särskilda representanter.

Denna rapport läggs fram för Europaparlamentet i enlighet med punkt G.43 i det interinstitutionella avtalet av den 17 maj 2006 om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning. I rapporten tas endast Guspverksamheter upp. Om det är lämpligt och nödvändigt för att ge en samlad bild av verksamheten omnämns åtgärder som inte omfattas av avdelning V i EU-fördraget. Rapporten kompletterar kapitlet om yttre förbindelser i den årsrapport om EU:s framsteg som ska föreläggas Europaparlamentet i enlighet med artikel 4 i EU-fördraget⁴.

---

⁴ Artikel 4 i Nicefördraget.

DEL I: TILLBAKABLICK PÅ 2009

A. ATT HANTERA HOT OCH GLOBALA UTMANINGAR⁵

Under 2009 bekräftades den globala dimensionen hos de utmaningar som EU står inför och att dessa utmaningar är sammanlänkade och komplexa. Att bekämpa spridning och terrorism fortsatte att stå högt upp på EU:s dagordning, samtidigt som allt större uppmärksamhet ägnades åt säkerhetsriskerna i samband med klimatförändringarna och energiförsörjningen.

1. Spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen⁶

Under 2009 fortsatte EU sitt arbete i multilaterala forum, i enlighet med EU:s strategi från 2003 mot spridning av massförstörelsevapen och de nya handlingslinjerna för Europeiska unionen i kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärarsystem för sådana vapen. EU fortsatte att stödja en universalisering av relevanta internationella fördrag och andra instrument och fullständig tillämpning av dessa. Irans strävanden på kärnkraftsområdet utgör fortfarande ett allvarligt säkerhetshot och EU har fortsatt att ha en ledande roll i hanteringen av denna fråga. Handeldvapen och lätta vapen, andra konventionella vapen och vapenembargona har fortsatt att stå högt upp på EU:s dagordning.

Iran har inte reagerat tillfredsställande på generalsekreterarens/den höge representantens förnyade ansträngningar att få med landet i meningsfulla förhandlingar med Kina, Frankrike, Tyskland, Ryssland, Storbritannien och USA. Därför har diskussionerna om eventuella sanktioner återupptagits inom ramen för tvåspårsstrategin.

Förutom att formalisera embargon och restriktioner på EU-nivå i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolutioner har EU antagit en förbättrad förteckning över produkter med dubbla användningsområden där tillstånd krävs för export till Iran. EU:s övergripande mål är fortfarande att bygga upp ett långsiktigt förhållande med Iran grundat på förtroende och samarbete.

I enlighet med riktlinjerna för EU:s utrikes- och säkerhetspolitik i Ostasien har EU fortsatt att bidra till att upprätthålla fred och stabilitet på Koreahalvön och har fäst mycket stor vikt vid framsteg i frågor som rör den regionala stabiliteten och icke-spridning, särskilt kärnvapenedrustning. EU har upprepade gånger uttryckt sitt starka stöd för sexpartssamtalen och har uppmuntrat till försoning mellan de båda koreanska staterna. EU har reviderat sin gemensamma ståndpunkt om Nordkorea och har kraftfullt genomfört FN:s säkerhetsråds resolution 1874, där Nordkoreas kärnvapenprov i maj 2009 fördöms och nya sanktioner införs.

Precis som under 2008 togs icke-spridning av massförstörelsevapen också upp inom ramen för EU:s avtalsförhållanden med tredjestater. Under 2009 enades man om klausuler om massförstörelsevapen med Kina, Sydkorea, de centralamerikanska staterna och Libyen, samtidigt som betydande framsteg skedde i förhandlingarna med Ryssland, Vietnam, Thailand, Singapore och Filippinerna.

---

⁵ Europaparlamentet antog en resolution om de viktigaste aspekterna och de grundläggande vägvalen när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp) under 2007, som lades fram för Europaparlamentet den 19 februari 2009 i enlighet med punkt G.43 i det interinstitutionella avtalet av den 17 maj 2006 (2008/2241 (INI)) (P6_TA-PROV(2009)0074).

⁶ Europaparlamentet antog en resolution den 24 april 2009 om icke-spridning och framtiden för fördraget om icke-spridning av kärnvapen (NPT) (2008/2324(INI)) (P6_TA-PROV(2009)0333).

EU har också fortsatt att politiskt och ekonomiskt stödja organisationer som arbetar med icke-spridning av massförstörelsevapen. Ett exempel är ett nytt rådsbeslut som antogs i juli 2009 och som utgår från de positiva erfarenheterna från samarbetet mellan EU och Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW). EU har fortsatt att verka för universalisering av konventionen om kemiska vapen (CWC). Ytterligare stöd gavs till Internationella atomenergiorganet (IAEA) i Wien. EU är fortfarande den största givaren till kärnsäkerhetsfonden. Diskussioner har inletts om att förlänga olika projekt till stöd för IAEA.

För att möta hotet från biologiska vapen har EU lanserat två gemensamma åtgärder, en till stöd för konventionen om bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen (BTV-konventionen) och en till stöd för Världshälsoorganisationens verksamhet på området biosäkerhet och bioskydd. Mot bakgrund av EU:s strategi från 2003 mot spridning av massförstörelsevapen, de nya handlingslinjerna och kraven i FN:s säkerhetsråds resolution 1540 antog EU den 5 maj 2009 en utökad förordning om kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden, som trädde i kraft den 27 augusti 2009.

Den nya förordningen gör det möjligt att inom unionen kontrollera inte bara export, såsom titeln antyder, utan också överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden.

EU har också börjat genomföra ett rådsbeslut till stöd för Haag-uppförandekoden, som är det enda internationella instrument som omfattar missiler – den främsta bäraren av massförstörelsevapen. EU:s mål är att förbättra uppförandekodens funktionssätt och att göra den universell. Det är därför oerhört viktigt att bedriva uppsökande verksamhet riktad mot stater som ännu inte har anslutit sig.

2. Konventionella vapen

Handeldvapen och lätta vapen

Under 2009 fortsatte EU att verka för frågan om handeldvapen och lätta vapen i alla multilaterala forum och i sin politiska dialog med tredjeländer, inom ramen för EU:s strategi för handeldvapen och lätta vapen.

Under 2009 fortsatte också arbetet med EU:s initiativ för att bekämpa olaglig vapenhandel som sker med lufttransport och man undersökte olika sätt att också engagera tredjeländer. EU fortsatte även att genomföra sitt projekt för handeldvapen och lätta vapen samt destruering av överskottsammunition i Ukraina, och har utarbetat ett nytt rådsbeslut om lagerhantering, insamling, registrering och rapportering av överföring av vapen och destruering av överskottslager på västra Balkan. Förberedelser inför ett nytt rådsbeslut har också inletts för att stödja genomförandet av FN:s handlingsprogram för handeldvapen och lätta vapen, med anledning av översynskonferensen 2012.

Utöver de projekt för handeldvapen och lätta vapen som pågår för att stödja det centralamerikanska kontrollprogrammet för handeldvapen och lätta vapen (Casac) samt regionala organ i Afrika, såsom Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap, Centralafrikanska staters ekonomiska gemenskap och Östafrikanska gemenskapen, har EU, via det regionala centrumet för handeldvapen och lätta vapen (Recsa), inlett ett projekt inom ramen för stabilitetsinstrumentet i syfte att stödja kampen mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen i Afrika.

Efter antagandet av relevanta rådsslutsatser 2008 har EU börjat ta upp frågor som rör handeldvapen och lätta vapen inom ramen för sina förbindelser med tredjeländer, bland annat genom att inkludera en artikel om sådana vapen i berörda avtal med tredjeländer. Under 2009 enades man preliminärt om klausuler om handeldvapen och lätta vapen med Sydkorea, de centralamerikanska staterna och Libyen, samtidigt som betydande framsteg skedde i förhandlingarna med Ryssland, Vietnam, Thailand, Singapore och Filippinerna. Förberedelser har också inletts för att få till stånd en särskild dialog mellan EU och Kina om handeldvapen och lätta vapen. EU har även bistått Afrikanska unionen (AU) i utformningen av en AU-strategi för handeldvapen och lätta vapen, som eventuellt kommer att antas 2010.

Exportkontroll

Inom området export av konventionella vapen har medlemsstaterna fortsatt att sträva efter att samordna sin exportkontrollpolitik, vilket visar att de är fast beslutna att förhindra export av militär teknik och utrustning som kan användas för icke önskvärda ändamål som internt förtryck eller internationell aggression eller bidra till regional instabilitet. Annan utveckling, såsom samordnad uppsökande verksamhet och uppdateringen av EU:s gemensamma militära förteckning i februari 2009, stärkte ytterligare tillämpningen av den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp som det mest omfattande internationella systemet för vapenexportkontroll.

På global nivå fortsätter EU att stödja förhandlingen om ett vapenhandelsfördrag. EU:s medlemsstater deltog aktivt i de två möten som hållits i den öppna arbetsgruppen för ett vapenhandelsfördrag under 2009 och röstade för FN:s generalförsamlings nya resolution, som anger ramarna för de förhandlingar om ett vapenhandelsfördrag som ska föras vid FN:s konferens 2012. Under 2009 antog och genomförde rådet också ett rådsbeslut om stöd till fördragsprocessen, som omfattar sex regionala seminarier med över 120 inbjudna länder.

3. Terrorism

Under 2009 hanterade EU terroristhotet dels inom ramen för FN, dels i sina förbindelser med tredjeländer, utifrån principen att effektiva åtgärder för att bekämpa terrorism och skydda mänskliga rättigheter, grundläggande friheter och rättsstaten är mål som kompletterar och stärker varandra.

Under 2009 stärktes samarbetet med USA i terrorismfrågor både till form och innehåll, genom den politiska dialogen på högsta nivå mellan EU och USA samt den tekniska dialogen på arbetsnivå. EU välkomnade president Obamas krav på stängning av Guantanamo och beslutade att ge ett positivt svar utifrån antagandet att de bakomliggande politiska problemen kommer att hanteras inom ramen för en bred politisk översyn. Den 4 juni fastställde EU:s justitie- och inrikesministrar en stödjande ram som innefattar en mekanism för informationsutbyte genom vilken de medlemsstater som så önskar kan ta emot Guantánamofångar och samtidigt hålla sina EU- och Schengenpartner informerade.

Ett gemensamt uttalande från EU och USA som offentliggjordes den 15 juni 2009 ger en transatlantisk ram för samarbete mot terrorism, grundat på gemensamma värden, rättsstatsprincipen, internationell rätt och mänskliga rättigheter.

Den politiska dialogen med tredjestater om kapacitetsuppbyggnad har förstärkts. I samband med trojkamöten inom arbetsgruppen mot terrorism har diskussioner förts med USA, Ryssland, Kanada, Australien, Pakistan, Jemen m.fl. Stabilitetsinstrumentet är det viktigaste finansiella instrumentet till stöd för tredjeländernas insatser för att förebygga och förhindra terrorism.

Sydasien, särskilt Pakistan och Afghanistan, Sahel, Jemen och Somalia står fortfarande högt upp på EU:s dagordning för kampen mot terrorism.

Ett av de prioriterade områdena i EU:s politik mot terrorism är förebyggande åtgärder, som innefattar att bekämpa radikaliserings och rekryterings, inte bara inom EU utan också på andra håll.

De människorättsliga aspekterna av kampen mot terrorism togs upp i olika människorättsdialoger och samråd under 2009, och EU tog tillfället i akt att för sina samtalspartner betona behovet av att göra rättsstatsprincipen till en central princip i kampen mot terrorism.

4. Energitrygghet⁷

Vår potentiella och faktiska sårbarhet i energiförsörjningen framhövdes tydligt i början av 2009, i gastvisten mellan Ryssland och Ukraina. Inom ramen för Gusp stärktes energitrygghetsaspekterna ytterligare i EU:s bilaterala förbindelser med olika partner och genom regionala strategier.

Våra energiförbindelser med Ryssland präglas av ett starkt ömsesidigt beroende. Ryssland är EU:s främsta externa energileverantör och EU är den största konsumenten av ryska kolvätebränslen. Omvandlingen av Rysslands energiförbindelser med grannländerna har dock lett till ett antal bilaterala tvister sedan januari 2007. Gastvisten mellan Ryssland och Ukraina i januari 2009 fick synnerligen allvarliga konsekvenser för EU:s medborgare och företag, och ledde till att EU utformade nödvändiga åtgärder för att öka sin energitrygghet (förslag som nu behandlas av medlemsstaterna och Europaparlamentet). Kriserna visade att det finns ett starkt behov av öppna och förutsägbara energiförbindelser. EU:s och Rysslands mekanism för tidig varning på energiområdet, som undertecknades den 16 november 2009, bör bidra till att minska risken för försörjningsavbrott.

Rysslands tillkännagivande i juli 2009 att landet frånträder energistadgefördraget (från och med oktober 2009) var beklagligt. I sina kontakter med Ryssland har EU konsekvent understrukt vikten av en gemensam internationell rättslig ram för att skydda investeringar i, överföring av och handel med energiprodukter. EU är av den bestämda åsikten att energistadgefördragets principer ska inlemmas i det nya avtal som håller på att förhandlas fram mellan EU och Ryssland.

---

⁷ Europaparlamentet antog en resolution om trygg energiförsörjning (*Nabucco och Desertec*) den 17 september 2009 (P7_TA-PROV(2009)0021).

I april undertecknades en gemensam energiförklaring med Vitryssland, och i december 2009 träffades en politisk överenskommelse om medlemskap för Republiken Moldavien och Ukraina i energigemenskapen. Under 2009 erbjöd EU tillsammans med de internationella finansinstituten stöd till en modernisering av Ukrainas gasledningsnät, en reform av Ukrainas gasssektor och stöd för gasinköp. Energifrågor diskuterades med partnerländerna i öst vid det östliga partnerskapets energisäkerhetsplattform.

De bilaterala energisamtalen fortsatte med Algeriet och Libyen. I december 2008 undertecknades ett samförståndsavtal om energi med Egypten och under 2009 fördes framgångsrika förhandlingar med Irak om ett samförståndsavtal om energi (undertecknades i januari 2010). I Medelhavsområdet avslutades den första etappen i samarbetet mellan Euromeds energitillsynsmyndigheter, där sju arabländer, Israel, Palestina och Turkiet ingår. En uppföljning under den andra etappen kommer att inledas under 2010. Det trilaterala energisamarbetet mellan EU, Israel och den palestinska myndigheten återupptogs 2008, men avstannade till följd av Gazakrisen. Målet är fortfarande att inrätta ett gemensamt energikontor och främja projekt av gemensamt intresse, såsom det gemensamma israelisk-palestinska initiativet "Solenergi för fred". Under 2009 slutfördes en EU-finansierad undersökning i syfte att stödja projektet "Solenergi för fred".

Stärkta energitransportförbindelser är ett prioriterat område i EU:s strategi för Centralasien. Toppmötet i Prag i maj 2009 om den södra korridoren och det mellanstatliga avtalet om Nabucco var centrala faktorer för att få till stånd en direkt förbindelse från de centralasiatiska länderna till EU, vilket ligger i båda parter intresse. Ett konceptdokument om energisamarbete med Uzbekistan håller på att utarbetas.

5. Klimatförändringar och säkerhet

I den rapport⁸ som generalsekreteraren/den höge representanten och Europeiska kommissionen lade fram för Europeiska rådet i mars 2008 beskrivs hur klimatförändringarna kan mångdubbla hoten genom att förvärra redan befintliga spänningar i bräckliga och sönderfallande stater, och allt oftare resultera i extrema väderförhållanden, minskad nederbörd, minskade skördar och höjning av havsnivån. Under 2009 intensifierades genomförandet av rapportens rekommendationer samt generalsekreterarens/den höge representantens uppföljande rekommendationer⁹ från december 2008.

Till följd av rådets slutsatser från december 2008 lades i december 2009 en övergripande *gemensam lägesrapport*¹⁰ och rekommendationer om uppföljning avseende klimatförändringar och internationell säkerhet fram för rådet (utrikes frågor), där de senaste årens arbete på klimatområdet och inom internationell säkerhet lyfts fram. Fyra fallstudier (regionala scenarier) har genomförts. Dessa avser klimatförändringar och internationell säkerhet i Sydvästasien, Sydostasien och Mellanamerika samt i Indiska oceanens och Stilla-havsområdets östater. I fallstudierna analyseras de potentiella säkerhetskonsekvenserna i de olika områdena. Studierna bör ligga till grund för våra diskussioner om anpassning till klimatförändringarna och riskhantering i dessa områden.

---

⁸ Se *Klimatförändring och internationell säkerhet* (rådets dok. 7249/08).

⁹ Se *Klimatförändring och säkerhet: Höge representantens rekommendationer inför uppföljningen av höge representantens och kommissionens rapport om klimatförändring och internationell säkerhet* (rådets dok. 16994/1/08 REV 1).

¹⁰ Joint progress report and follow-up recommendations on climate change and international security (CCIS) to the Council (rådets dok. 16645/09).

Rådet (utrikes frågor) ställde sig bakom rapporten och dess rekommendationer och konstaterade att klimatförändringarna och deras internationella säkerhetskONSEKVENSER omfattas av EU:s övergripande klimatagenda och utgör en central del av unionens strävanden. Avsevärda framsteg har gjorts för att stärka EU:s kapacitet inom tidig varning, analys och åtgärder för att hantera klimatförändringarnas internationella säkerhetskONSEKVENSER, genom att integrera frågan i det arbete som sker inom de olika avdelningarna inom rådets generalsekretariat, samtidigt som övergripande samordning sker med kommissionens avdelningar.

Frågan har blivit en central del i den politiska dialogen med tredjeländer, såsom USA, Ryssland, Indien, Japan och Kina. Informella samråd har också hållits med internationella och regionala organisationer, bland annat FN, OSSE, Nato och Aseans regionala forum, för att få fart på klimatdebatten inför klimatförhandlingarna i Köpenhamn.

EU hade en ledande roll då FN:s generalförsamling i juni 2009 enhälligt antog en resolution¹¹ där allvarliga farhågor uttrycktes om klimatförändringarnas eventuella säkerhetskONSEKVENSER och där FN:s generalsekreterare uppmanades att lägga fram en rapport¹² om ämnet vid FN:s generalförsamlings 64:e session. EU bidrog till rapporten, som lades fram i september 2009 och som gav upphov till debatt inom och mellan berörda FN-organ.

---

¹¹ FN:s generalförsamlings resolution A/63/281.

¹² Rapport från FN:s generalsekreterare om klimatförändringarna och deras eventuella säkerhetskONSEKVENSER, A/64/350.

B. REGIONALA KONFLIKTER OCH INSTABILA SITUATIONER

Pågående och nya regionala konflikter och instabilitet som orsakas av bräckliga stater utgör fortfarande ett allvarligt hot mot EU:s och dess medborgares säkerhet. Det kan vara många orsaker som ligger bakom detta och som kräver ett mångskiftande svar från EU, tillsammans med andra globala aktörer samt multilaterala och/eller regionala organisationer. Bräckliga och konfliktdrabbade länder är också de som har svårast att nå upp till millennieutvecklingsmålen.

1. Mellanöstern^{13 14}

De två viktigaste händelserna i den israelisk-palestinska konflikten under 2009 var dels Gazakonflikten, som bröt ut alldeles i slutet av 2008 och som upphörde då Israel och Hamas ensidigt utropade vapenvila den 18 januari 2009, dels den nya amerikanska administrationens fortlöpande insatser under president Obamas ledning, för att med hjälp av det särskilda sändebudet George Mitchell få de båda parterna att återuppta förhandlingarna.

EU har fortsatt att bidra till ett palestinskt statbyggande, bland annat genom uppdragen inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (se nedan). Dessa insatser tycks ha gett positiva resultat: Västbankens ekonomiska tillväxt har stigit, bland annat tack vare att Israel har lättat på restriktionerna för rörelsefriheten. Allvarliga farhågor kvarstår dock, särskilt när det gäller fortsatt bosättningsverksamhet, situationen i östra Jerusalem och Gazas inrese- och utreseregler. Farhågor kvarstår även när det gäller dödläget beträffande en intern palestinsk försoning.

Åtgärder under 2009 för att normalisera förbindelserna mellan Libanon och Syrien kan bidra till att förbättra läget i området. På längre sikt kan EU erbjuda stöd och expertkunskande vid fastställandet av gränsen mellan de båda staterna, närmare bestämt utstakning, dragning och säkrande av gränsen. EU har stärkt stödet till Libanon, Syrien och Jordanien för att hjälpa dessa länders regeringar att hantera den stora flyktingströmmen från Irak.

EU avslutade arbetet med associeringsavtalet med Syrien och föreslog att Syrien skulle underteckna avtalet i oktober 2009. Syrien har ännu inte gett klartecken, utan har klagat på att mer tid behövs för att reda ut de eventuella följdverkningarna av avtalet. Förhoppningsvis kan avtalet undertecknas 2010.

Som en reaktion på den ökande instabiliteten i Jemen under 2009, och som ett erkännande av EU:s säkerhetsintressen i Gulfregionen, antog rådet en övergripande EU-strategi för Jemen, som omfattar politisk dialog, utvecklingsbistånd, ökad tonvikt på samordning mellan givare, kapacitetsuppbyggnad, humanitärt bistånd, statsbyggande och ökat samarbete och bistånd när det gäller terrorismbekämpning. Strategin kommer att vidareutvecklas och genomföras i samarbete med Jemen och viktiga internationella aktörer under 2010.

---

¹³ Europaparlamentet antog en resolution om situationen i Gazaremsan den 15 januari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0025).

¹⁴ Europaparlamentet antog en resolution om humanitärt bistånd till Gazaremsan den 18 februari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0057).

EU och Irak avslutade förhandlingarna om ett partnerskaps- och samarbetsavtal i november 2009. När avtalet undertecknats och ingåtts blir det det första rättsligt bindande avtalet mellan EU och Irak.

2. Asien

2009 har varit ett svårt år för Afghanistan och Pakistan. Under året har EU ökat sitt engagemang genom att vid mötet i rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) i oktober enas om en *plan för att förstärka EU:s åtgärder i Afghanistan och Pakistan* och genom att inleda genomförandet av denna. Syftet med EU:s åtgärdsplan är att förnya åtagandet att skapa stabiliteten i regionen eftersom situationerna i Pakistan och Afghanistan på många sätt är sammankopplade. EU:s förnyade åtagande kräver samarbete och egenansvar från afghanernas sida. Regionala partner måste medverka i denna process eftersom regional stabilitet är en förutsättning för välstånd i Afghanistan och Pakistan.

Åtgärdsplanen syftar till att stärka EU:s framväxande strategiska förbindelser med Pakistan, bl.a. genom att hålla ett andra ad hoc-toppmöte under första halvåret 2010.

EU skickade ett valobservatörsuppdrag till presidentvalet och valen till provinsråd i augusti 2009 och kommer att överväga möjligheten att bistå med reformerna av valförandet i Afghanistan och ett genomförande av ytterligare ett valobservatörsuppdrag inför parlamentsvalen hösten 2010.

För att underlätta den civila samordningen, och i enlighet med Lissabonfördraget, kommer EU sedan april 2010 att ha en enda representation i Afghanistan som ett resultat av att Europeiska kommissionens delegation integreras i den särskilda representantens kontor för Afghanistan.

EU bibehöll sin flerspårsstrategi avseende Burma/Myanmar, nämligen att upprätthålla de restriktiva åtgärderna – och att förstärka dem efter domen mot Daw Aung San Suu Kyi i augusti 2009 – samtidigt som man fortsätter att lämna humanitärt bistånd, enligt definitionen i den gemensamma ståndpunkten från 2006, och upprätthåller dialogen och kontakterna med myndigheterna inom Asem och med Asean och andra grannländer samt stöder FN:s insatser.

Rådet, som är medvetet om riskerna med den instabilitet som EU anser kan uppstå om situationen inte förbättras och om att EU:s röst och framställningar tydligt bör nå landets regering, beslutade i december 2009 att intensifiera dialogen med de militära myndigheterna för att främja dess huvudsyfte: inledning av en övergång till en stabil demokrati och rättsstat på grundval av en inkluderande dialog mellan myndigheterna, oppositionen och de olika etniska grupperna samt frigivning av alla politiska fångar, vilket ska leda till fria och rättvisa val under 2010. EU kommer att fortsätta sitt nära samarbete med FN och likasinnade allierade som USA, Japan, Australien, Aseanstaterna och andra.

3. Afrika¹⁵

I Afrikas horn^{16 17} har EU varit en viktig aktör inom det internationella samfundet, i nära samordning med andra internationella partner. EU var en av värdarna för en givarkonferens i Bryssel om bistånd till Somalias säkerhetssektor och stödde aktivt Djibouti-avtalet, som utgör en politisk och fredlig lösning för regionen. Under 2009 beslutade EU att öka sitt engagemang för Somalia genom att angripa situationen på ett samlat sätt¹⁸ och antog en policy för Afrikas horn samt rådets slutsatser om Afrikas horn¹⁹. EU förnyade sitt åtagande genom en förlängning av mandatet för GSFP-insatsen EU Navfor Atalanta i spetsen för de internationella insatserna mot piratdåd som ledde till en aldrig tidigare skådad samordning i området och genom ett beslut om att inrätta ett militärt GSFP-uppdrag som ska bidra till att utbilda de somaliska säkerhetsstyrkorna²⁰. EU stöder de intensifierade insatserna inom ramen för kontaktgruppen mot sjöröveri utanför Somalias kust.

Det sistnämnda uppdraget är första gången som den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna har använts för att tillhandahålla en direkt grundläggande militär utbildning som stöder och förstärker ett befintligt utbildningsprogram tillsammans med andra internationella partner. Det kompletterar program i kampen mot piratdåd och kommissionens bredare utvecklingsprogram och utgör ett mer övergripande förhållningssätt till krishanteringsverksamheten.

EU fortsatte att övervaka de fyra fredsprocesserna i området kring de stora sjöarna. Övervakningen underlättades betydligt av att avsevärda framsteg gjordes under hela 2009 i förbindelserna mellan Demokratiska republiken Kongo och Rwanda. Fredprocessen i östra delen av Demokratiska republiken Kongo är en komplicerad politisk och militär utmaning. Vissa framsteg har gjorts, men processen pågår fortfarande, särskilt när det gäller neutraliseringen av de rwandiska FDLR-rebellerna och integreringen av de f.d. kongolesiska rebellerna i Demokratiska republiken Kongos väpnade styrkor.

Fredsprocessen i Burundi har också gått framåt. Rebellrörelsen FNL har lagt ner vapnen och demobiliserats och har omvandlats till ett politiskt parti. Förberedelserna inför valen 2010 (presidentval, parlamentsval och lokalval) har inletts. Vidare är LRA:s kriminella verksamhet fortfarande en mycket destabiliserande faktor i regionen (Demokratiska republiken Kongo, Centralafrikanska republiken och södra Sudan). En av de värsta humanitära kriserna i världen pågår fortfarande i östra delen av Demokratiska republiken Kongo trots hoppningivande utsikter till stabilisering.

I Sahelregionen kvarstår säkerhets- och utvecklingsrelaterade problem, bl.a. narkotika, olaglig migration, Al Qaeda-celler (AQMI), olaglig vapenhandel och väpnat uppror i kombination med utvecklingsproblem som underutveckling, ungdomsarbetslöshet (troliga kandidater för anslutning till rebellrörelser eller AQMI) och pågående utvecklingsinsatser som hindras av den instabila säkerhetssituationen. Ett EU-initiativ pågår för att stödja regionen, särskilt Mauretanien, Mali och, när så är möjligt, Niger. Syftet med EU-initiativet är att utarbeta en övergripande strategi med inriktning på utveckling, säkerhet, goda styrelseformer, respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen genom lämpliga EU-instrument och EU-medlemsstaternas bilaterala biståndsprogram. Samarbete med Algeriet, Marocko och Libyen samt med regionala och kontinentala organisationer är av avgörande betydelse för dessa insatser.

---

¹⁵ Europaparlamentet antog resolutionen *Ett år efter Lissabon: Det praktiska genomförandet av partnerskapet Afrika-EU* den 24 mars 2009 (P6_TA-PROV(2009)0151).

¹⁶ Europaparlamentet antog en resolution om situationen i Afrikas horn den 15 januari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0026).

¹⁷ Europaparlamentet antog resolutionen *För en politisk lösning beträffande piratverksamhet utanför Somalias kust* den 26 november 2009 (P7_TA-PROV(2009)0099).

¹⁸ Rådets slutsatser från juli 2009.

¹⁹ Rådets slutsatser från december 2009.

²⁰ Utrikesrådets slutsatser från januari 2010.

Den politiska situationen och säkerhetssituationen i Guinea-Bissau förvärrades plötsligt under 2009 genom morderna på militära och politiska ledare, inklusive presidenten. Valprocessen fortsatte emellertid och en ny president tillträdde i början av september för en mandatperiod på fem år. Sedan dess har landet uppnått ett visst mått av politisk stabilitet. Under 2009 bekräftade EU sitt engagemang genom att förlänga mandatet för GSFP-uppdraget EU SSR Guinea-Bissau till och med maj 2010.

Dödläget i Guinea till följd av juntans ansträngningar för att hålla sig kvar vid makten kulminerade i blodiga tvångsåtgärder mot ett fredligt oppositionsmöte, vilket ledde till att fler än 150 personer dödades samt till våldtäkter och saknade personer. Efter det misslyckade mordförsöket på juntans ledare har en ny tillförordnad president vidtagit åtgärder för att övergången ska fortsätta enligt planerna under starka påtryckningar från det internationella samfundet. EU har tillämpat olika instrument som står till dess förfogande för att utöva påtryckningar på juntan, inbegripet sanktioner mot dem som bär ansvaret för morderna.

I Mauretanien banade de fredliga valen väg för en återgång till normala konstitutionella förhållanden.

I Sudan upptog konflikten i Darfur och de långsamma framstegen med genomförandet av det övergripande fredsavtalet dagordningen. Som en reaktion på åtalet i Internationella brottmålsdomstolen mot president Al Bashir utvisade Sudan ett antal internationella icke-statliga organisationer vilket försämrade den humanitära situationen. EU:s utvecklingssamarbete hindrades av att Sudan inte har lyckats ratificera det reviderade Cotonouavtalet. De spända relationerna mellan Tchad och Sudan förbättrades vilket bidrog till de begränsade framsteg som gjordes i fredssamtalen om Darfur i Doha. AU-initiativen tog fart genom högnivåpanelen för genomförandet för Sudan, som leds av f.d. president Thabo Mbeki, med stöd av EU.

I Madagaskar störtades landets valde president på ett olagligt sätt i mars 2009. AU avstängde omedelbart landet och inrättade en internationell kontaktgrupp (FN, permanenta medlemmar av FN:s säkerhetsråd, EU, SADC och andra) för att finna en fredlig lösning. Som en följd av detta har AU infört sanktioner mot den nuvarande presidenten och ett antal av hans anhängare.

4. Latinamerika

Efter kuppen den 28 juni i Honduras fördömde EU avsättningen av president Manuel Zelaya och stödde alla initiativ och insatser för att återinföra demokrati i landet. EU-ländernas ambassadörer kallades hem. EU:s valobservatörsuppdrag för valet den 29 november ställdes in, eftersom det kunde ha tolkats som en form av erkännande av de facto-regeringen. I stället skickades en teknisk grupp med valexperter. Efter valet och till följd av de insatser som den nye presidenten, Porfirio Lobo, har gjort för att genomföra bestämmelserna i San José–Tegucigalpa-avtalet och som har lett till undertecknandet av ett nationellt försoningsavtal och främjande av försoning, har EU beslutat att normalisera förbindelserna med Honduras, inbegripet samarbetsverksamhet (utom när det gäller samarbete om militära frågor) och återupptagande av förhandlingarna om associeringsavtalet med Centralamerika.

C. STABILITETSBYGGANDE I OCH UTANFÖR EUROPA

1. Europeiskt perspektiv som en stabiliseringsfaktor

Rådet bekräftade (i december 2009)²¹ att ett konsekvent genomförande av den förnyade konsensusen om utvidgning (december 2006)²² som bygger på konsolidering av åtaganden, rättvisa men stränga villkor, bättre kommunikation och EU:s förmåga att integrera nya medlemmar, fortfarande utgör grundvalen för EU:s agerande i alla skeden av utvidgningsprocessen, även när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Förhandlingarna med Turkiet har nått en mer krävande fas och Turkiet måste öka sina ansträngningar för att uppfylla de fastställda villkoren. Det krävs ytterligare insatser på ett antal områden för att se till att Turkiet helt uppfyller Köpenhamnskriterierna, särskilt när det gäller grundläggande friheter. Förhandlingsprocessen är det bästa påtryckningsmedlet och en katalysator för framsteg i denna riktning. Turkiet är en viktig regional aktör, bl.a. för säkerheten i Mellanöstern och Sydkaukasien och spelar en viktig roll för energiförsörjningen och för att främja dialogen mellan olika kulturer. Rådet välkomnade därför de omfattande diplomatiska ansträngningarna för att normalisera förbindelserna med Armenien. I sina slutsatser från december 2009 välkomnade rådet inledningen av den förstärkta dialogen om migration och efterlyste konkreta och snabba åtgärder. Rådet upprepade att Turkiet måste göra en entydig utfästelse om goda förbindelser med grannländerna och för fredlig tvistlösning i enlighet med Förenta nationernas stadga, vid behov genom hänvändelse till Internationella domstolen. Dessutom framhöll EU återigen EU-medlemsstaternas alla suveräna rättigheter, vilka bland annat inkluderar rätten att ingå bilaterala överenskommelser i enlighet med EU:s regelverk och internationell rätt, inklusive FN:s havsrättskonvention.

Rådet beklagade också djupt att Turkiet trots upprepade uppmaningar ännu inte har fullgjort sin skyldighet att fullständigt och på ett icke-diskriminerande sätt tillämpa tilläggsprotokollet till associeringsavtalet och inte heller har gjort några framsteg mot en normalisering av förbindelserna med Republiken Cypern. I avsaknad av framsteg kommer EU att stå fast vid sina åtgärder från 2006, vilka kommer att fortlöpande påverka hur förhandlingarna i stort fortskrider. EU kommer att fortsätta att noga följa och se över framsteg som görs i de frågor som tas upp i förklaringen från Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater av den 21 september 2005, i enlighet med slutsatserna av den 11 december 2006. Framsteg förväntas nu utan ytterligare dröjsmål.

Det förväntas också att Turkiet aktivt ska stödja de pågående förhandlingarna om en rättvis, övergripande och fungerande lösning på Cypernproblemet inom ramen för FN, i enlighet med relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd och i enlighet med de principer som unionen grundar sig på. Turkiets engagemang för och konkreta bidrag till en sådan övergripande lösning är av avgörande betydelse.

Under det senaste året har Kroatien gjort stora framsteg i anslutningsförhandlingarna, där man nu inleder slutfasen. Arbetsgruppen för utarbetande av anslutningsfördraget med Kroatien inledde också sitt arbete i december 2009.

---

²¹ Se rådets slutsatser av den 8 december 2009 (dok. 17169/1/09 REV 1).

²² Se slutsatserna från Europeiska rådet den 14-15 december 2006 (dok. 16879/1/06 REV 1).

Rådet välkomnade att medlingsavtalet om gränstvisten med Slovenien hade undertecknats i Stockholm den 4 november 2009 och att det kroatiska parlamentet hade ratificerat detta avtal den 20 november 2009. Rådet uppmanade Kroatien att med dessa framsteg som grund fortsätta ansträngningarna för att lösa alla kvarstående bilaterala problem, särskilt gränstvisterna, på grund av vikten av goda grannförbindelser.

Stabiliserings- och associeringsprocessen ger en övergripande politisk ram för förbindelser och förhandlingar med västra Balkan²³, ända fram till den slutliga anslutningen till EU. År 2009 upprepade rådet att det till fullo stöder det europeiska perspektivet för hela regionen, vilket fortfarande är grundläggande för dess stabilitet och försoning liksom för dess framtid.

EU upprepade vikten av det regionala samarbetet och goda grannförbindelser i närmandet till EU. Framsteg har gjorts i riktning mot EU under hela 2009, men vissa utmaningar av liknande art kvarstår för alla länder: de måste fortsätta och påskynda befästandet av rättsstatsprincipen, inbegripet säkerställande av yttrandefrihet, kampen mot korruption och organiserad brottslighet samt säkerställande av rättsväsendets effektivitet och självständighet och förbättrande av förvaltningskapaciteten.

Arbetet med partner på västra Balkan fortsatte under 2009. Albanien (den 28 april 2009) och Serbien (den 22 december 2009) ansökte om EU-medlemskap, efter Montenegros ansökan i december 2008. Rådet beslutade att uppmana kommissionen att utarbeta ett yttrande om Montenegros ansökan (den 23 april 2009) och Albanians ansökan (den 16 november 2009). Stabiliserings- och associeringsavtalet EU–Albanien trädde i kraft den 1 april 2009. Det första mötet i stabiliserings- och associeringsrådet med Albanien hölls den 18 maj 2009. Genomförandet av interimsavtalen mellan EU och Bosnien och Hercegovina samt mellan EU och Montenegro har fortsatt på ett smidigt sätt, i avvaktan på att alla förfaranden för ikraftträdandet av stabiliserings- och associeringsavtalet avslutas. När det gäller Bosnien och Hercegovina²⁴ understök rådet i juni 2009 att ledningen måste engagera sig i den politiska processen på ett konstruktivt sätt och avstå från nationalistisk retorik. I december upprepade rådet åter sin oro för den politiska utvecklingen och uppmanade Bosnien och Hercegovina att omedelbart påskynda viktiga reformer. Rådet påminde därefter även om att en gemensam vision om landets framtid hos ledarna och den politiska viljan att uppfylla kraven för europeisk integration är nödvändiga förutsättningar för framsteg. Rådet betonade även behovet för Bosnien och Hercegovina att genomföra ett antal inledande grundlagsändringar för att skapa en fungerande stat och anpassa sina konstitutionella ramar till den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna.

I december 2009 var åklagarämbetet vid Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien tillfreds med samarbetsnivån från Serbiens sida med tribunalen. Sedan beslutade rådet den 8 december att tillämpa interimsavtalet EU–Serbien, som slutligen trädde i kraft den 1 februari 2010.

EU:s representanter hade framträdande roller i internationella samordningsmekanismer i västra Balkan. EU:s höge representant för Gusp, Javier Solana, besökte Bosnien och Hercegovina tillsammans med USA:s vicepresident i maj 2009, varvid de bekräftade EU:s och USA:s gemensamma engagemang för landets stabilitet, stödde dess euroatlantiska integrationsinsatser och uppmanade ledarna att genomföra nödvändiga reformer. I oktober och november 2009 gjorde EU:s ordförandeskap och USA en gemensam insats för att underlätta ett avtal om viktiga reformer, som utmynnade i två högnivåmöten i Camp Butmir nära Sarajevo och åtföljdes av flera tekniska diskussioner och möten. Den höga representanten, som samtidigt är EU:s särskilda representant, är den huvudsakliga kontakt- och samordningspunkten för det internationella samfundets engagemang.

---

²³ Europaparlamentet antog en resolution om stärkt stabilitet och välstånd på västra Balkan (2008/2200(INI) den 24 april 2009 (P6_TA-PROV(2009)0331).

²⁴ Europaparlamentet antog en resolution om situationen i Bosnien och Hercegovina den 24 april 2009 (P6_TA-PROV(2009)0332).

Tillsammans med EU:s delegation har den höga representanten/EU:s särskilda representant åter bekräftat Bosnien och Hercegovinas europeiska perspektiv. EU har också deltagit aktivt i det fredsgenomförande rådets möten. Det fredsgenomförande rådets ledning har fortsatt att kontinuerligt se över genomförandet av de fem målen och två villkoren, som fastställts för stängningen av den höga representantens kansli. I juni 2009 bekräftade rådet på nytt sitt engagemang för målet om att den höga representantens kansli avlöses av en förstärkt EU-närvaro, när de fem målen och två villkoren har blivit uppfyllda. Något beslut om denna övergång har hittills inte kunnat fattas, eftersom Bosnien och Hercegovina inte har gjort tillräckliga framsteg.

Parlamentsval har hållits i Montenegro (den 29 mars 2009) och Albanien (den 28 juni 2009). Dessa uppfyllde nästan alla internationella normer i båda länderna, men vissa brister kvarstår och rekommendationen från ODIHR behöver följas upp. Parlamentsvalet i Albanien levde inte helt och hållet upp till Albanien förmåga att följa de strängaste normerna för demokratiska val. I december 2009 uppmanade rådet (allmänna frågor) samtliga politiska partier i Albanien att föra en konstruktiv politisk dialog, även i parlamentet.

I f.d. jugoslaviska republiken Makedonien har den koalitionsregering som bildades 2008 fungerat och varit stabil – även med hänsyn till Ohrid-ramavtalet. President- och kommunalvalen hölls i två omgångar i mars och april 2009. OSSE/ODHIR gjorde bedömningen att valen uppfyllde de flesta internationella normer. I sitt strategidokument inför utvidgningen och sin lägesrapport bedömde kommissionen att landet i allt väsentligt har tagit itu med de viktigaste reformprioriteringarna och i tillräcklig grad uppfyllt de politiska Köpenhamnskriterierna. På denna grund rekommenderade kommissionen att anslutningsförhandlingar inleddes.

I sina slutsatser från december 2009 noterade rådet rekommendationen, erkände att landet gjort framsteg och förklarade att det kommer att återkomma till frågan under nästa ordförandeskap.

I oktober föreslog kommissionen åtgärder för att främja Kosovos politiska och socioekonomiska utveckling. I december noterade rådet noga dessa förslag och uppmanade kommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för att stödja Kosovos framsteg mot EU i enlighet med regionens europeiska perspektiv och intresserade sig för åtgärder som rör handel och visering, utan att föregripa medlemsstaternas ståndpunkt om läget. Rådet uppmanade även kommissionen att ge Kosovo möjlighet att delta i unionsprogram och att förstärka dialogen med Kosovo inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen.

Under 2009 fortsatte EU:s särskilda representant i Kosovo att på plats överväga EU:s fortsatta engagemang för Kosovos stabilisering och socioekonomiska utveckling. Han fortsatte även att verka som internationell civil representant, utsedd av den internationella styrgruppen. Han åtog sig en kontakt- och samordningsfunktion avseende det internationella samfundets engagemang i Kosovo. Under 2009 var stöd i den politiska processen och bidrag till regionalt samarbete och stabilitet inslag i EU:s särskilda representants intresseområden. EU upprätthåller därför sin starka närvaro och kommer att främja respekt för mänskliga rättigheter, skydd av minoriteter och skydd av det kulturella och religiösa arvet. När det gäller den sistnämnda punkten visar utnämningen av ambassador Moschopoulos till kontaktperson för skyddet för den serbiska ortodoxa kyrkans kulturella och religiösa arv i Kosovo på EU:s engagemang.

Den 30 november, med verkan den 19 december, beslutade rådet att upphäva viseringskraven för medborgare i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien sedan dessa länder hade uppfyllt samtliga EU:s riktmärken för viseringsliberalisering.

I december uppmanade rådet kommissionen att lägga fram liknande förslag i fråga om Albanien och Bosnien och Hercegovina, så snart som den bedömer att varje land uppfyller de riktmärken som anges i kommissionens färdplaner.

2. Ökat samarbete med grannländer²⁵

Den europeiska grannskapspolitiken utgör fortfarande ramen för förbindelserna med partnerna i grannregionerna. EU har inlett eller fortsatt diskussioner om en förstärkning och vidareutveckling av de bilaterala förbindelserna med flera av de sydliga partnerländerna i den europeiska grannskapspolitiken. Efter antagandet av det gemensamma dokumentet om en framskjuten ställning fortsatte arbetet under 2009 med en ny handlingsplan EU–Marocko, som återspeglar Marockos vilja att fördjupa förbindelserna med EU och alla dess institutioner. Andra Medelhavsländer (Egypten, Jordanien och Tunisien) har begärt en uppgradering av sina förbindelser med Europeiska unionen. Arbetet med genomförandet av handlingsplanen EU–Israel har fortsatt, även om diskussionerna om uppgraderingen av de bilaterala förbindelserna och om en ny handlingsplan har påverkats negativt av krisen i Gaza. Den nuvarande handlingsplanens giltighet har förlängts till och med juni 2010.

Efter inledningen av förhandlingar om ett ramavtal mellan EU och Libyen i november 2008 har fem förhandlingsrundor hållits. Betydande framsteg har kunnat noteras på ett flertal områden.

När det gäller de östra grannländerna har omfattande framsteg gjorts i förhandlingarna med Ukraina om ett nytt associeringsavtal, med inrättandet av ett djupgående och omfattande frihandelsområde, och EU är förvissat om att de kan slutföras under de kommande månaderna under förutsättning att Ukraina har den politiska vilja som krävs för att påskynda förhandlingarna för att ta itu med de olösta frågorna. Förhandlingar inleddes med Republiken Moldavien om ett nytt associeringsavtal i januari 2010. Uppgraderingen av avtalsförbindelserna med Armenien, Azerbajdzjan och Georgien kommer att bygga på principerna om delaktighet, differentiering och villkorlighet. Diskussionerna i rådet om utkast till förhandlingsdirektiv inleddes 2009. Till svar på vissa positiva åtgärder på området demokrati och grundläggande friheter har EU strävat efter att successivt inleda förbindelser med Vitryssland och kommer att fortsätta att uppmuntra reformarbetet. Ett antal besök på hög nivå från och i Vitryssland har bidragit till att förstärka det politiska utbytet.

Det multilaterala samarbetet stärktes ytterligare 2009 genom lanseringen av det östliga partnerskapet vid toppmötet i Prag den 7 maj. Huvudsyftet med det östliga partnerskapet är att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att påskynda politisk associering och fördjupad ekonomisk integrering mellan Europeiska unionen och berörda partnerländer (Armenien, Azerbajdzjan, Vitryssland, Georgien, Republiken Moldavien och Ukraina). Under det senaste året utforskades det östliga partnerskapets multilaterala dimension aktivt: två mötesrundor i fyra tematiska plattformar sammankallades och deras arbetsprogram antogs, olika arbetspaneler inrättades och huvudinitiativ inleddes. Det första mötet i forumet för det civila samhället inom det östliga partnerskapet hölls i november och följdes av ministermötet inom det östliga partnerskapet i december.

---

²⁵ Europaparlamentet antog en resolution om översynen av det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (2008/2236(INI)) den 19 februari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0078).

Det östliga partnerskapet styrs av principerna om differentiering och villkorlighet. Det ska säkerställas att det utgör ett komplement till regionala initiativ mellan EU och berörda partnerländer, särskilt Svartahavssynergin.

Entusiasmen inför lanseringen av unionen för Medelhavsområdet²⁶ i juli 2008 har tyvärr inte motsvarats av vad som utträttats under 2009. Gazakonflikten innebar att Medelhavsunionens verksamhet låg nere under större delen av 2009. Mötena återupptogs successivt under sommaren, och ministermöten om kvinnans roll i samhället, ekonomiska och finansiella frågor, hållbar utveckling och handel hölls under senare delen av året. Två ministermöten (utrikes frågor och miljö) sköts dock upp, och året avslutades utan att man antagit stadgar för det sekretariat som ska inrättas i Barcelona. Stadgarna för sekretariatet antogs slutligen i mars 2010. I januari 2010 utnämndes Ahmad Massadeh från Jordanien till generalsekreterare för Medelhavsunionens gemensamma sekretariat.

3. Att hantera kriser och utdragna konflikter i grannländer

De olösta konflikterna i Sydkaukasien – Abchazien, Sydossetien och Nagorno-Karabach – har fortsatt att utgöra ett grundläggande hinder för stabilisering, politiska reformer och ekonomisk utveckling i regionen.

Så länge de inte löses kommer inte Georgien, Armenien och Azerbajdzjan att kunna ägna full uppmärksamhet åt att befästa demokratin, ett gott styre, ekonomiska reformer och ekonomisk utveckling, rättsstatsprincipen och respekten för de mänskliga rättigheterna. Georgien har gjort de största framstegen med att minska korruptionen och främja rättsstatsprincipen, men alla tre länder har fortfarande svårigheter att klara övergången till en livskraftig och pluralistisk demokrati. Även om det har skett framsteg i varierande grad på vissa områden ger otillräcklig mångfald och mediefrihet, en generell svag rättsstat och bristen på politisk dialog fortfarande anledning till oro.

Sedan kriget i augusti 2008 har situationen i Georgien blivit mer stabil men fortsätter att vara bräcklig och oförutsägbar. Det faktum att Ryssland inte efterlever avtalen från den 12 augusti och den 8 september 2008 har fortsatt att sätta käppar i hjulet för en lösning av konflikten.

Sedan avtalet om eldupphör slöts i augusti 2008 är EU en betydande säkerhetsaktör i regionen, genom utplaceringen av EU:s övervakningsuppdrag i Georgien (EUMM Georgia)^{27 28}, inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, utseendet av EU:s särskilda representant för krisen i Georgien²⁹, sin aktiva roll i inledandet av och de fortsatta samtalen med parterna i Genève under EU:s delade ordförandeskap³⁰ samt lanseringen av ett omfattande stödpaket³¹ efter konflikten. EU har också ställt sig bakom tanken på en internationell undersökning av konflikten i Georgien³².

---

²⁶ Europaparlamentet antog en resolution om Barcelonaprocessen: en union för Medelhavsområdet (2008/2231(INI) den 19 februari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0077).

²⁷ Rådet har beslutat att förlänga mandatet för EU:s övervakningsuppdrag i Georgien med ytterligare 12 månader till och med den 14 september 2010. Se rådets slutsatser om EUMM Georgia av den 27 juli 2009, dok. 12354/09, och gemensam åtgärd 2009/572/Gusp av den 27 juli 2009 (EUT L 197, 29.7.2009, s. 110).

²⁸ En officiell delegation från Europaparlamentet besökte EUMM Georgia den 24–27 februari.

²⁹ Se gemensam åtgärd 2009/131/Gusp av den 16 februari 2009 (EUT L 46, 17.2.2009, s. 47–49) och gemensam åtgärd 2009/571/Gusp av den 27 juli 2009 (EUT L 197, 29.7.2009, s. 109).

³⁰ Det första interna diskussionsmötet i Genève ägde rum den 15 oktober 2008. Hittills har nio möten hållits. Det nionde mötet ägde rum den 28 januari 2010.

³¹ Ett omfattande stödprogram efter kriget lanserades efter givarkonferensen för Georgien (den 22 oktober 2008).

³² Se rådets slutsatser av den 15 september 2008 (rådsdok. 13030/08) och rådets beslut 2008/901/Gusp av den 2 december 2008 (EUT L 323, 3.12.2008, s. 66) samt rådets beslut 2009/570/Gusp av den 27 juli 2009 (EUT L 197, 29.7.2009, s. 108).

Trots att EU kraftfullt förespråkade att både OSSE:s uppdrag i Georgien, inbegripet dess tidigare övervakande roll i Sydossetien, och FN:s övervakningsuppdrag i Georgien (Unomig) i Abchazien skulle fortsätta, ledde ryska veton till att båda uppdragen avslutades och inslag i Georgiens internationella säkerhetsstruktur togs bort. Den enda kvarvarande internationella övervakningsnärvaron är således EUMM, som innebär ett väsentligt bidrag till säkerhet och normalisering på platsen. Rådet har förlängt mandatet för uppdraget med ytterligare ett år fram till och med den 14 september 2010.

EU:s engagemang för utbrytarregionerna grundas på två pelare: dessa enheter ges inget erkännande, men man är villig att engagera sig på ett antal områden, inbegripet förtroendeskapande åtgärder längs de administrativa gränserna, direkta personkontakter och ekonomisk återhämtning.

Genèveprocessen har, liksom tidigare, varit komplicerad. Mot den rådande politiska bakgrunden har det faktum att Genève-diskussionerna fortsatt i sig varit ett viktigt framsteg, eftersom de är det enda forum där alla parter i konflikten är företrädare och måste interagera. Men resultaten är fortfarande mycket begränsade, efter ett år av verksamhet och nio rundor Genève-diskussioner. När det gäller Nagorno-Karabach fortsätter EU att stödja förhandlingarna inom OSSE:s Minskgrupp. EU har uttryckt sin ståndpunkt att inte göra någon formell eller informell koppling mellan normaliseringen Turkiet–Armenien och Nagorno-Karabach. EU har stött Schweiz medlingsarbete sedan processen med en normalisering Turkiet–Armenien inleddes. Även om EU inte ingår i OSSE:s Minskgrupp har EU fortsatt att politiskt stödja en lösning av konflikten och informerat berörda parter att det är berett att öka sitt engagemang för en konfliktlösningsprocess genom insatser på plats. Under förra året gick fredsprocessen i Nagorno-Karabach in i ett nytt skede med förnyade förhandlingar som understöddes av sex möten mellan presidenterna i Armenien och Azerbajdzjan, men fredsutsikterna var fortfarande oklara vid slutet av 2009.

Händelserna efter valet i Republiken Moldavien visade på behovet av att säkerställa att förstärkta relationer med Republiken Moldavien går hand i hand med en intensifierad dialog om de mänskliga rättigheterna och demokrati.

EU reagerade på den politiska krisen främst genom den särskilda representantens intensifierade kontakter med alla aktörer och genom att tillhandahålla omfattande sakkunskaper i fråga om val, för att bidra till att skapa goda förutsättningar för nya parlamentsval i juli 2009.

EU:s gränsövervakningsuppdrag i Republiken Moldavien och Ukraina (EU BAM) fortsatte att stödja en förstärkning av den yrkesmässiga kapaciteten inom Moldaviens och Ukrainas tull och gränsövervakning samt ett samarbete mellan olika organ. I december 2009, efter konstruktiva bilaterala samtal uppnåddes viktiga framsteg genom att man inledde utstakningen av den centrala (transnistriiska) delen av den moldavisk-ukrainska statsgränsen. Genom en överenskommelse mellan Europeiska kommissionen, Ukraina och Republiken Moldavien förlängdes EU BAM-uppdraget i november 2009.

När det gäller frågan om Transnistrien har EU det senaste året intensifierat sitt engagemang i "5+2"-förhandlingarna och sin närvaro på plats genom EU:s särskilda representant och det har genomfört två stora paket med förtroendeskapande projekt. I slutet av året samtyckte EU, på begäran av de två parterna i konflikten, till att bidra till en lösning på de kvarstående frågorna som hindrar ett återupptagande av tågtrafiken genom regionen Transnistrien.

När det gäller Vitryssland³³ såg rådet i mars 2009 över det tillfälliga upphävandet av den förteckning över viseringsförbud som beslutades i oktober 2008 efter frigivningen av de senast internationellt erkända politiska fångarna. Rådet noterade vissa positiva åtgärder från Vitrysslands sida men drog slutsatsen att situationen ännu inte var mogen för ett avskaffande av viseringsförbudet, som förlängdes ytterligare ett år. För att ge ytterligare uppmuntran förlängdes det tillfälliga upphävandet av viseringsförbudet till och med december 2009.

Vitryssland uppmanades också att delta i det östliga partnerskapet och har varit en aktiv deltagare. Den första rundan i människorättsdialogen mellan Vitryssland och EU ägde rum 2009. Sedan mars har emellertid praktiskt taget inga positiva förändringar skett mot en demokratisering³⁴.

Det har till och med skett en tillbakagång, inbegripet i vissa brottmål, som kan ses som politiskt motiverade, och krafttag mot demonstrationer.

Moderata oppositionsledare och människorättsaktivister hävdar dock att atmosfären i stort har förbättrats³⁵ och har uppmanat EU att stå fast vid sitt engagemang. Med hänsyn till detta såg rådet återigen, i november 2009, över sin politik gentemot Vitryssland och förlängde viseringsförbudet med ytterligare ett år (december 2010), med en synkroniserad förlängning av det tillfälliga upphävandet för samma period. Kommissionen uppmanades att fortsätta med förberedelserna för att erhålla förhandlingsdirektiv för avtal om viseringslättnader och återtagande, att anta när omständigheterna så medger.

---

³³ Europaparlamentet antog en resolution om EU:s strategi i Vitryssland den 15 januari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0027). Europaparlamentet antog en resolution om halvårsutvärderingen av dialogen mellan EU och Vitryssland den 2 april 2009 (P6_TA-PROV(2009)0212).

³⁴ Europaparlamentet antog en resolution om Vitryssland den 17 december 2009 (P7_TA-PROV(2009)0117).

³⁵ Myndigheterna har tagit försiktiga steg mot en liberalisering, inbegripet distribution av några få oberoende tidningar genom de officiella medienätverken och registreringen av oppositionsledaren Aljaksandr Milinkevitjs rörelse *För frihet*.

D. BIDRAG TILL EN EFFEKTIVARE MULTILATERAL ORDNING

1. Verksamhet inom multilaterala ramar

Globala utmaningar kräver globala lösningar. Inrättandet av en effektivare multilateral global ordning, som efterlyses i den europeiska säkerhetsstrategin, är därför ett primärt säkerhetsmål för EU. Ett nära samarbete med Förenta nationerna, Nato, OSSE och Europarådet samt engagemang i andra internationella samordningsmekanismer är det bästa sättet att nå det målet.

Förenta nationerna

FN, med ett mandat och en legitimitet som är universella, utgör den naturliga ramen för strävan efter globala lösningar. Förstärkningen av FN är fortfarande ett centralt inslag i EU:s yttre åtgärder. FN-ramen spelar en väsentlig roll på områden som fredsbevarande verksamhet, de mänskliga rättigheterna och utveckling. I EU:s prioriteringar för FN:s generalförsamlings 64:e session³⁶ betonas särskilt att man måste ta itu med den globala ekonomiska och finansiella krisen, den negativa effekten av klimatförändringar och att det finns ett behov av att trygga energi- och livsmedelförsörjningen. EU inriktade sig även på människorättssituationen i ett stort antal länder, inbegripet genom resolutioner om människorättssituationen i Burma/Myanmar och Nordkorea i den 64:e sessionen i FN:s generalförsamling samt genom ett flertal uttalanden och interaktiva dialoger med FN:s särskilda rapportörer inom ramen för FN:s råd för mänskliga rättigheter.

Under 2009 fortsatte genomförandet av principen om skyldigheten att skydda att vara en huvudprioritering för EU i FN. EU och dess medlemsstater genomförde mycket intensiva och målinriktade utåtriktade insatser för att övertyga en vidare krets av FN-medlemmar om behovet av att vidta konkreta åtgärder för att förverkliga idén. Den debatt om skyldigheten att skydda som hölls i generalförsamlingen i juli visade på en stor uppslutning kring idén, inte minst efter EU:s engagemang. I den relevanta FN-resolutionen uttalas att generalförsamlingen kommer att fortsätta beakta skyldigheten att skydda.

Debatten och resolutionen bidrog till en bättre förståelse av idén och dess förankring på FN:s dagordning. EU har också inlett interna diskussioner om hur skyldigheten att skydda ska inlemmas i EU:s politik.

På krishanteringsområdet fortsatte EU sitt nära samarbete med FN. Genomförandet av den gemensamma förklaringen om krishanteringssamarbete från 2007 har uppenbarligen lett till en intensifiering av kontakterna. Högre FN-tjänstemän har ofta besökt kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik, och EU-företrädare, även EU:s särskilda representanter, har ofta träffat sina motparter inom FN.³⁷

Under 2009 hade EU och FN ett nära samarbete i de insatsområden där båda var engagerade, framför allt i Kosovo, Afghanistan, Demokratiska republiken Kongo, Guinea-Bissau, Somalia och Georgien. I fråga om Somalia samordnade EU nära sina insatser med FN för att bidra till säkerhet och utveckling.

---

³⁶ Enligt dok. 10809/09. I sin resolution av den 24 mars 2009 (P6_TA(2009)0150 – 2009/2000(INI)) framförde Europaparlamentet rekommendationer till rådet om EU:s prioriteringar inför den 64:e sessionen i FN:s generalförsamling.

³⁷ För ytterligare information, se de två lägesrapporterna om rekommendationer om genomförandet av den gemensamma förklaringen om FN:s och EU:s krishanteringssamarbete som omfattar denna period (dok. 11451/09 och 17541/09).

I Tchad och Centralafrikanska republiken överfördes med framgång operativt ansvar från Eufor Tchad/RCA till FN-uppdraget Minurcat, då ungefär 2 000 soldater från EU:s medlemsstater införlivades med FN-bataljonen. Erfarenheterna av övergången från Eufor Tchad/RCA till Minurcat och från planeringsfasen för Eulex Kosovo efter omstruktureringen av Unmik kommer att vara värdefulla för att stärka krishanteringssamarbetet mellan EU och FN. I sin rapport om FN:s övergångsadministration i Kosovo av den 20 september 2009 noterade FN:s generalsekreterare att andra aktörer, som OSSE och Eulex spelar allt viktigare roller som ett komplement till UNMIK inom ramen för säkerhetsrådets resolution 1244 (1999). EU har fortsatt att arbeta för en större effektivitet i FN:s råd för mänskliga rättigheter och generalförsamlingens tredje utskott. Liksom tidigare har EU gått i täten för eller stött resolutioner och initiativ för att försvara och utsträcka internationella normer mot angrepp från olika grupper för att begränsa eller moderera dem. I detta syfte har EU fortsatt sitt långsiktiga uppsökande arbete för att övertyga skeptiker och bygga konsensus.

Nato³⁸

Samarbetet mellan EU och Nato i samband med Berlin plus-arrangemangen för GSFP-insatsen Eufor Althea i Bosnien och Hercegovina fortsatte att fungera smidigt och effektivt under 2009. Informationsutbyte har skett inom ramen för resursgruppen för EU och Nato. Som angavs i den föregående rapporten skulle deltagande av alla EU:s medlemsstater ytterligare underlätta informationsutbytet på området för militära resurser.

I december 2009 lade EU sista handen vid en uppsättning konkreta förslag om förstärkning av förbindelserna mellan EU och Nato, i en anda av samarbete med Nato, som överlämnades av den höga representanten till Natos generalsekreterare, i vilka det betonades att det är nödvändigt med stabila arrangemang för att underlätta samverkan på området när krishanteringsinsatser/krishanteringsuppdrag inom ramen för GSFP och Nato verkar inom samma insatsområde, såsom i Kosovo och Afghanistan.

OSSE

Under hela 2009 stödde EU OSSE:s insatser i olika regionala frågor, inbegripet Kosovo, Sydkaukasien och långvariga konflikter. EU uppmärksammade särskilt konfliktförebyggande verksamhet och konfliktlösning, bl.a. med hjälp av högkommissariatet för nationella minoriteter och arbetet för att bygga upp förtroende och demokrati inom OSSE:s uppdrag ute på fältet.

EU har konstruktivt och i sak i OSSE deltagit i dialogen om framtiden för den europeiska säkerheten, som till stor del upptog OSSE:s dagordning under 2009. EU har i hög grad bidragit till att hjälpa det grekiska ordförandeskapet att säkra en framgångsrik start på Korfuprocessen, vid OSSE:s allra första informella ministermöte, och insett dess potential för att återskapa tillit och förtroende mellan de deltagande staterna och i hopp om en förstärkning och revitalisering av OSSE.

Ministerrådet i Aten (den 1–2 december 2009) lyckades anta en förklaring och ett beslut om Korfuprocessen, i enlighet med EU:s mål, (med ett kraftfullt åtagande att gå vidare med en övergripande säkerhetsdialog inom ramen för OSSE), och en fyllig agenda samt väldefinierade lämpliga former för utvecklingen under det kazakstanska ordförandeskapet (under 2010) och därefter.

EU har fortsatt stödja OSSE:s strävanden att förbättra säkerheten genom samtliga tre dimensioner (den politisk-militära, den ekonomisk-miljömässiga och den mänskliga). Samarbetet med OSSE vidareutvecklades i fråga om gränsförvaltning, säkerhet och narkotikakontroll.

---

³⁸ Europaparlamentet antog den 19 februari 2008 en resolution om Natos roll i EU:s säkerhetsuppbyggnad (2008/2197(INI)) (P6_TA(2009)0076).

I fråga om den ekonomiska och den miljömässiga dimensionen har EU aktivt tagit del i förhandlingarna för att se till att OSSE ges ett förberedande mandat att undersöka hur man kan förstärka OSSE:s roll i dialogen om energitrygghet.

I fråga om den mänskliga dimensionen har EU fortsatt att understryka hur viktigt det är att slå vakt om självständighet för OSSE:s institutioner, särskilt kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR). EU har konsekvent uttalat sig mot och uppmanat till åtgärder för att motverka en negativ utveckling av mediefriheten i OSSE-området, liksom angrepp på journalister och försvarare av mänskliga rättigheter.

Europarådet

EU har fortsatt sitt samarbete med Europarådet i linje med samförståndsavtalet mellan de båda organisationerna, framför allt i fråga om den europeiska grannskapspolitiken och västra Balkan. De flesta av EU:s och Europarådets gemensamma program och Europarådets verksamhet som stöds av EU avsåg samarbete i demokrati- och människorättsfrågor, inbegripet stöd i samband med val samt mediefrågor. EU:s samarbete med Europarådets Venedigkommission för konstitutionella frågor och lagstiftningsfrågor har varit gott. EU har helhjärtat stött insatserna för att öka effektiviteten hos Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

Lissabonfördragets ikraftträdande har öppnat vägen för att förbereda EU:s anslutning till den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna.³⁹

2. Stärkande av det regionala egenansvaret

I rapporten om genomförandet av EU:s säkerhetsstrategi från 2008 betonades det att "varaktiga konfliktlösningar måste binda samman samtliga regionala aktörer med ett gemensamt intresse för fred". Regionala organisationer har en viktig roll att spela i detta avseende, liksom regionala myndigheter. Genom att vidta åtgärder eller underlätta att göra det kan de antingen vara faktorer för fred och stabilitet eller faktorer för spänningar och oro. EU fäster därför särskild vikt vid att främja ett ansvarigt regionalt egenansvar genom sina förbindelser med regionala organisationer och genom att underlätta samarbete inom och mellan olika regioner.

Regionala organisationer och regionalt samarbete

På västra Balkan har det regionala samarbetsrådet, som med sitt sekretariat i Sarajevo och sitt sambandskontor i Bryssel verkar inom ramen för den sydösteuropeiska samarbetsprocessen, fortsatt att stärka samarbetet i regionen i ett antal centrala frågor. Under 2009 inledde det regionala samarbetsrådets sekretariat bland annat utarbetandet av en regional forskningsstrategi, återupplivade dialogen mellan arbetsmarknadens parter i regionen och påbörjade arbetet med att inrätta ett nätverk för brandstationer. Det regionala samarbetsrådets sekretariat deltar också i de arbetsgrupper som inrättats genom programmen för flera mottagare inom instrumentet för stöd inför anslutningen, och identifierar prioriteringar för regionala projekt.

Vid sitt årliga möte i juni 2009 föreslog det regionala samarbetsrådet att man i större grad skulle ta itu med olösta frågor mellan länderna på västra Balkan.

Rådet, som betonade principerna om att alla ska omfattas och om lokalt egenansvar, erinrade om det krävs ett konstruktivt förhållningssätt i fråga om regionalt samarbete, även inom handeln, för att se till att hela regionen deltar fullt ut, även Kosovo och Serbien, i alla relevanta forum.

---

³⁹ Europaparlamentet antog den 16 december 2009 en resolution om begränsande åtgärder som påverkar individens rättigheter efter Lissabonfördragets ikraftträdande (P7_TA-PROV(2009)0111).

Det fortsatta genomförandet av EU:s strategi för Centralasien har möjliggjort ett intensifierat samarbete mellan EU och länderna i Centralasien, inbegripet politisk dialog och tekniskt samarbete. Under 2009 hölls en regional och fem bilaterala ministertrojkor i Dusjanbe och ett öppet ministermöte EU–Centralasien i Bryssel i september, där man diskuterade säkerhetsfrågor med inriktning på gemensamma hot och utmaningar såsom terrorism, människohandel och narkotikahandel, icke-spridning och energitrygghet. Därutöver har andra politiska kontakter på hög nivå intensifierats. Ett flertal kontakter har skett mellan den särskilda representanten för Centralasien och länderna i regionen, liksom med tredje part, när det gäller situationen i regionen.

Under 2009 har stabiliteten på den afrikanska kontinenten varit en angelägen fråga för EU. Afrikanska unionen (AU) och afrikanska regionala organisationer har fortsatt att vara viktiga partner, framför allt när det gäller det strategiska partnerskapet EU–Afrika och dess handlingsplan 2008–2010, för vilken en halvtidsöversyn blev färdig i oktober 2009. Samarbetet i efterdyningarna av den globala ekonomiska och finansiella krisen samt de gemensamma insatserna inför FN:s klimatkonferens i Köpenhamn har prioriterats.

Vid dialogmöten på ministernivå och mötet mellan EU:s kommitté för utrikes- och säkerhetspolitik och AU:s freds- och säkerhetsråd i oktober 2009 nådde de båda parterna en ännu större samsyn i fråga om grundlagsstridiga regeringsskiften i Afrika, särskilt i fråga om Mauretanien, Guinea och Madagaskar. Samordningen mellan AU, FN och EU samt de berörda regionala organisationerna (Ecowas och SADC) har förbättrats.

EU:s delegation vid AU i Addis Abeba, med EU:s särskilda representant, tillika delegationschef, har bidragit till genomförandet av EU:s agenda med Afrika. Ytterligare framsteg har gjorts i fråga om EU:s stöd till AU:s Amisomuppdrag i Somalia, både politiskt och ekonomiskt. En gemensam givarkonferens för AU, FN och EU till stöd för den federala övergångsregeringen i Somalia har hållits i Bryssel.

AU intensifierade sina insatser för att stabilisera den inhemska situationen i Sudan, bland annat genom att stödja rapporten från Mbeki-panelen för fred, rättvisa och försoning i Darfur och Sudan.

Vid möten på politisk nivå med EU tog AU upp den därmed sammanhängande frågan om att man kräver en resolution i FN:s säkerhetsråd om tillfälligt uppskjutande av lagföring av den åtalade presidenten al-Bashir, i enlighet med artikel 16 i Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen. På liknande sätt har vid flera tillfällen enskilda medlemsstaters bruk av universell jurisdiktion tagits upp av AU. En rapport av oberoende afrikanska och europeiska juridiska experter har bidragit till att klargöra frågan.

Under 2009 har den gemensamma Afrika–EU-strategin fortsatt att vara den huvudsakliga politiska transkontinentala ramen, som gör det möjligt för båda sidor att ytterligare fördjupa sitt politiska och tekniska samarbete, att tillsammans ta itu med gemensamma hot och globala utmaningar, och att ta vara på nya tillfällen genom bättre samordning på den internationella arenan. EU och AU har arbetat tillsammans med genomförandet av alla åtta tematiska partnerskap inom den gemensamma strategin och för att göra framsteg på avgörande områden som fred och säkerhet, demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter, handel och regional integration, millennieutvecklingsmålen, energi, klimatförändringar, migration/rörlighet/sysselsättning och forskning/IKT samt rymden.

När det gäller partnerskapet för fred och säkerhet har stödet för ibruktandet av den afrikanska freds- och säkerhetsstrukturen utvecklats på ett tillfredsställande sätt trots vissa förseningar på grund av att de afrikanska parterna har olika kapacitet och integrationsagendor. Utbildningscykeln för den afrikanska beredskapsstyrkan, Amani Africa, bör slutföras i slutet av 2010. De första slutsatserna från en studie som AU och EU gjort gemensamt av afrikanska utbildningscenter för fredsfrämjande insatser har dragits och förväntas bli klara under 2010. Samarbetet mellan AU:s krisrum och EU:s lägescentral har också varit under utveckling. En bättre samordning mellan dessa olika enheter inom den afrikanska freds- och säkerhetsstrukturen bör eftersträvas.

Inom ramen för Prodi-panelen har frågan om en hållbar finansiering av de fredsbevarande insatserna under afrikansk ledning tagits upp. Hur man ska tillhandahålla den utrustning som krävs har fortsatt att vara en viktig fråga, särskilt när det gäller urvalskriterierna i EU:s finansieringsinstrument såsom den fredsbevarande resursen för Afrika. Diskussionerna med FN om detta har gått framåt.

Under 2009 höll EU två omgångar med dialoger om mänskliga rättigheter med Afrikanska unionen och anordnade ett seminarium med det civila samhället (april 2009) som ingick i processen. Dialogerna inriktades huvudsakligen på samarbetet EU–AU i människorättsfrågor, bland annat fastställande av normer och regionala människorättsinstrument, men fungerade också som ett forum för diskussioner om oroande människorättsituationer.

EU fortsatte sin politiska dialog med Asean på ministernivå (den 27–28 maj 2009, Phnom Penh), vilket återigen bekräftade den strategiska betydelsen av samarbetet och förbindelserna mellan EU och Asean. Politiska förklaringar utfärdades i anslutning till ministermötet, där Asean samtyckte formellt till EU:s ansökan att ansluta sig till Aseanfördraget om vänskap och samarbete och lovade att skynda på anslutningsprocessen. EU undertecknade dessutom det första partnerskaps- och samarbetsavtalet någonsin med Indonesien. EU gjorde också avsevärda framsteg i förhandlingarna om partnerskaps- och samarbetsavtal med andra Aseanländer, framför allt Vietnam, Filippinerna och Thailand. EU bekräftade det strategiska målet om regionbaserade frihandelsavtal och beslutade samtidigt att försöka få till stånd bilaterala frihandelsavtal med berörda Aseanländer samt enades om att inleda förhandlingar med Singapore som första Aseanland.

Asems utrikesministtermöte i Hanoi (den 25–26 maj 2009) möjliggjorde en uppriktig dialog mellan europeiska och asiatiska partner i en lång rad frågor av gemensamt intresse, inbegripet utvidgningen av Asem till att omfatta Ryssland och Australien. Ministrarna välkomnade Australiens och Rysslands ansökningar och gav högre tjänstemän i uppdrag att utarbeta formerna för att båda länderna formellt ska kunna ansluta sig till Asem vid det åttonde toppmötet 2010. Ett viktigt resultat var den gemensamma förklaring där samtliga ministrar fördömde Nordkoreas underjordiska kärnvapentest den 25 maj. Utrikesministermötet visade sig även vara utgångspunkten för förberedelserna inför Asems åttonde toppmöte i Bryssel (den 4-5 oktober 2010).

Svårigheterna med att ingå ett frihandelsavtal med Gulfstaternas samarbetsråd har fortsatt. De politiska budskapen från Gulfstaternas samarbetsråd har fortsatt att skifta, medan EU vid flera tillfällen tydligt har uttryckt att man är beredd att ingå avtal.

De politiska förbindelserna med Latinamerika fortsatte att stärkas under 2009. I september antog kommissionen ett meddelande om Latinamerika, en politisk ram för förbindelser mellan EU och regionen.

Ministermötet mellan EU och Riogruppen (Prag den 13 maj 2009) utgjorde ytterligare ett steg för att konsolidera detta biregionala strategiska partnerskap. Toppmötet var huvudsakligen inriktat på förnybara energikällor – en hållbar strategi för energitrygghet och klimatförändring – samt återhämtningen av den finansiella stabiliteten och tillväxt i världsekonomin.⁴⁰

Förhandlingarna med Centralamerika och vissa andinska länder (Colombia/Peru) gick framåt ytterligare under 2009. Det gjordes stora framsteg i förhandlingarna om associeringsavtalet EU-Centralamerika till dess att de avbröts på grund av kuppen i Honduras 2009. Dessa förhandlingar återupptogs i slutet av 2009. Förhandlingarna om ett handelsavtal med flera parter (med Colombia och Peru) var på väg att slutföras före 2009 års utgång och slutfördes den 1 mars 2010. När det gäller förhandlingarna om ett associeringsavtal med Mercosur bekräftade tongivande latinamerikanska ledare under slutet av 2009 sin vilja att slutföra förhandlingarna (som hade avbrutits 2004).

---

⁴⁰ (Dok. 9881/09).

E. FRÄMJANDE AV DEMOKRATI, MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH RÄTTSSTATSPRINCIPEN^{41 42 43 44}

Konsolidering av demokrati⁴⁵ och rättsstatsprincipen samt respekt för de mänskliga rättigheterna har en framskjuten ställning bland målen för Gusp⁴⁶. I november 2009 enades EU:s utrikes- och biståndsministrar om rådets slutsatser om demokratistöd i EU:s yttre förbindelser⁴⁷. Syftet är att skapa en ram för att använda befintliga instrument mer konsekvent och effektivt, särskilt på utrikes- och utvecklingspolitikens område. I slutsatserna återfinns en agenda för åtgärder där de centrala värderingarna och principerna som ligger till grund för EU:s strategi tas upp. Däri ingår att man inser att demokrati inte kan påtvingas utifrån, att man utgår från att varje land har specifika förhållanden, att verkliga partnerskap och dialoger ska säkerställa tredjeländers egenansvar och att någon ny villkorlighet för EU:s utvecklingsstöd inte införs. I november 2009 bekräftade rådet även Europeiska unionens starka engagemang för att främja och skydda religions- och trosfriheten⁴⁸. Genom dessa slutsatser från rådet uppmanas behöriga rådsorgan att utvärdera befintliga EU-initiativ och att utarbeta förslag för att främja religions- och trosfrihet i bilaterala förbindelser och i multilaterala sammanhang.

---

⁴¹ Europaparlamentet antog en resolution om årsrapporten om de mänskliga rättigheterna i världen 2008 och EU:s politik på området (2008/2336(INI)) den 7 maj 2009 (P6_TA-PROV(2009)0385).

⁴² Europaparlamentet antog en resolution den 14 januari 2009 om utvecklingen för FN:s råd för mänskliga rättigheter, inbegripet EU:s roll (2008/2201 (INI)) (P6_TA-PROV(2009)0021).

⁴³ I enlighet med förfarandet vid brådskande ärenden (artikel 122) i fall av kränkningar av de mänskliga rättigheterna samt av demokratiska och rättsstatliga principer har Europaparlamentet antagit resolutioner om följande situationer:

- Iran och fallet Shirin Ebadi den 15 januari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0029).
- Statskuppen i Guinea den 15 januari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0030).
- Pressfriheten i Kenya den 15 januari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0031).
- Sri Lanka den 5 februari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0054).
- Burmesiska flyktingar i Thailand den 5 februari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0055).
- Vägran att utlämna Cesare Battisti från Brasilien den 5 februari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0056).
- Guinea-Bissau den 12 mars 2009 (P6_TA-PROV(2009)0143).
- Utvisningen av icke-statliga organisationer från Darfur den 12 mars 2009 (P6_TA-PROV(2009)0145).
- Filippinerna den 12 mars 2009 (P6_TA-PROV(2009)0144).
- Stöd för den särskilda domstolen för Sierra Leone den 24 april 2009 (P6_TA-PROV(2009)0310).
- Den humanitära situationen för Camp Ashraf-invånarna den 24 april 2009 (P6_TA-PROV(2009)0311).
- Kvinnors rättigheter i Afghanistan den 24 april 2009 (P6_TA-PROV(2009)0309).
- Iran och fallet Roxana Saberi den 7 maj 2009 (P6_TA-PROV(2009)0391).
- Madagaskar den 7 maj 2009 (P6_TA-PROV(2009)0392).
- Fallet med Manuel Rosales in i Venezuela den 7 maj 2009 (P6_TA-PROV(2009)0393).
- Fallet Jevgenij Zhovtis i Kazakstan den 17 september 2009 (P7_TA-PROV(2009)0023).
- Syrien: fallet Muhannad al-Hassani den 17 september 2009 (P7_TA-PROV(2009)0024).
- Mord på människorättsaktivister i Ryssland den 17 september 2009 (P7_TA-PROV(2009)0022).
- Guinea den 22 oktober 2009 (P7_TA-PROV(2009)0059).
- Iran den 22 oktober 2009 (P7_TA-PROV(2009)0060).
- Sri Lanka den 22 oktober 2009 (P6_TA-PROV(2009)0061).
- Nicaragua den 26 november 2009 (P7_TA-PROV(2009)0103).
- Laos och Vietnam den 26 november 2009 (P7_TA-PROV(2009)0104).
- Kina: minoriteters rättigheter och tillämpningen av dödsstraff den 26 november 2009 (P7_TA-PROV(2009)0105).
- Våldet i Demokratiska republiken Kongo den 17 december 2009 (P7_TA-PROV(2009)0118).
- Uganda: förslag till lag mot homosexualitet den 17 december 2009 (P7_TA-PROV(2009)0119).
- Azerbajdzjan: yttrandefrihet den 17 december 2009 (P7_TA-PROV(2009)0120).

⁴⁴ Mänskliga rättigheter och demokrati i världen – en rapport om EU:s åtgärder mellan juli 2008 och december 2009.

⁴⁵ Europaparlamentet antog en resolution om främjande av demokrati i EU:s yttre förbindelser den 22 oktober 2009 (P7_TA-PROV(2009)0056).

⁴⁶ Rådet slutsatser om mänskliga rättigheter och demokratisering i tredje land, den 8 december 2009

⁴⁷ Rådets slutsatser om demokratistöd i EU:s yttre förbindelser – Mot ökad enhetlighet och effektivitet (dok. 16081/09).

⁴⁸ Rådets slutsatser om religions- och trosfrihet, november 2009

Religions- eller trosfriheten är nära förbunden med andra grundläggande friheter, inbegripet yttrandefriheten. I diskussioner i olika forum som rådet för mänskliga rättigheter har EU betonat att yttrandefriheten utgör en av grundpelarna för ett demokratiskt samhälle, eftersom den säkerställer individuellt självförverkligande och ett pluralistiskt och tolerant samhälle med tillgång till en mångfald olika idéer och filosofier. EU har uttryckt sin övertygelse om att staterna bör se till att alla inskränkningar av yttrandefriheten endast får äga rum på den grund som anges i artiklarna 19.3 och 20 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

1. Mänskliga rättigheter och integrering av ett jämställdhetsperspektiv⁴⁹

Skydd och främjande av mänskliga rättigheter har väglett många Guspverksamheter under 2009, då flera nya människorättsråd och dialoger inleddes, människorättsfrågor fortsatte att tillerkännas en fast plats i de olika ramarna för EU:s förbindelser med tredjeländer, nya riktlinjer antogs⁵⁰ och agendan för mänskliga rättigheter och jämställdhet konkret utvecklades i Guspssammanhang. I sina slutsatser från december 2009 framhöll rådet behovet av att vidta ytterligare konkreta åtgärder för att stärka människorätts- och jämställdhetsperspektiven inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken. Anordnandet av ett första möte för rådgivare i jämställdhetsfrågor och kontaktpunkter i Bryssel den 9–10 november 2009 utgör ett välkommet steg i denna riktning.

2. Mänskliga rättigheter på Guspområdet

Under 2009 fokuserade EU på genomförandet av sin politik för kvinnors rättigheter, enligt *Övergripande strategi för EU:s genomförande av Förenta nationernas säkerhetsråds resolutioner 1325 och 1820 om kvinnor, fred och säkerhet* och *EU:s riktlinjer om våld mot kvinnor och kampen mot alla former av diskriminering av kvinnor* (båda dokumenten antogs av rådet den 8 december 2008).

EU inledde också en betydelsefull utåtriktad verksamhet för att främja FN:s säkerhetsråds resolution 1325 och de övriga resolutionerna från FN:s säkerhetsråd om kvinnor, fred och säkerhet. EU har fört upp FN:s säkerhetsråds resolution 1325 på dagordningen för människorättsrådena med USA och Kanada och valt kvinnor, fred och säkerhet som ett huvudtema för sitt samarbete med Afrikanska unionen. EU anordnade två evenemang rörande säkerhetsrådets resolution 1325 i New York, bland annat ett rundabordsmöte i februari vid vilket en rad aktörer från EU, AU, FN och icke-statliga organisationer träffades för att diskutera hur regionala arrangemang kan komplettera verksamhet på FN-nivå och nationell nivå, och ett möte på ministernivå i september för att diskutera åtgärder inför tioårsdagen för antagandet av säkerhetsrådets resolution 1325 och kvarstående brister i genomförandet.

EU har agerat i ett antal enskilda fall, och agerandet har i vissa fall skett i enlighet med riktlinjerna om människorättsförsvare, dvs. i Mexiko (människorättsförsvare), Afghanistan (skrivelse till regeringen om ny sharialagstiftning), Ryssland (fall med kvinnliga människorättsförsvare), Sudan (rättegång mot kvinnor som burit byxor och anklagats för sedlighetsbrott), Saudiarabien (barnäktenskap), Zambia (rättegång mot tidningsredaktör för att ha dokumenterat hur kvinnor vägras tillgång till mödravård) och Iran (människorättsförsvare). Integreringen av jämställdhetsdimensionen har fortsatt och jämställdheten har beaktats i EU:s krishanteringsinstrument, och särskilt stöd har tillhandahållits för vissa situationer som drabbar kvinnor, exempelvis rörande offren för människohandel i Syrien.

---

⁴⁹ Europaparlamentet antog en resolution om jämställdhetsperspektivet i EU:s yttre förbindelser samt freds- och nationsuppbyggnad (2008/2198(INI) den 7 maj 2009 (P6_TA-PROV(2009)0372).

⁵⁰ Rådet antog en uppdaterad version av EU:s riktlinjer om främjande av internationell humanitär rätt (dok. 16841/09).

Den 18 december gjorde ordförandeskapet ett uttalande för att högtidlighålla 30-årsdagen av antagandet av konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.

Tortyr har fortsatt att stå högt upp på dagordningen för dialoger och samråd om mänskliga rättigheter med tredjeländer. Ett flertal démarcher har gjorts i enskilda fall. Särskild uppmärksamhet ägnades förhindrande av tortyr och EU:s stöd till universella förebyggande mekanismer – FN:s underkommitté för förhindrande av tortyr och ett eventuellt engagemang i samband med inrättandet av regionala och nationella mekanismer – nationella förhindrande system som inrättats i enlighet med det fakultativa protokollet till konventionen mot tortyr.

Under 2009 fokuserade EU också på genomförandet av sin politik för barnets rättigheter, enligt EU:s riktlinjer om barns rättigheter och EU:s riktlinjer om barn och väpnad konflikt.

Enligt EU:s riktlinjer om barns rättigheter förlängdes giltighetstiden för det första centrala området, bekämpande av våld mot barn, under 2009 med ytterligare två år. Tio pilotländer utvaldes för tillämpningen av riktlinjerna i nära samarbete med Unicef och det civila samhället. Speciella tillämpningsstrategier som motsvarade pilotländernas särskilda behov beslutades och var färdiga för tillämpning under andra halvåret 2009.

Vidare ägnades EU:s och de icke-statliga organisationernas årliga forum 2009 frågan om barnets rättigheter och utsikter och insatser för att bekämpa våld mot barn. Barnets rättigheter sattes regelbundet upp på dagordningen för politiska dialoger med tredjeländer, till exempel Jordanien, Israel och de centralasiatiska republikerna, i synnerhet dialoger och samråd om mänskliga rättigheter.

EU har varit aktivt involverat i främjandet av barnets rättigheter inom olika FN-forum. EU har strävat efter ett allt närmare samarbete med FN på området barn i väpnade konflikter. EU välkomnade även och stödde FN:s säkerhetsråds resolution 1882 (2009) om starkare skydd för barn i väpnade konflikter.

Mot bakgrund av den ökade oro angående friheten att utöva vissa friheter i Vietnam och Kambodja som Europaparlamentet gett uttryck för, förstärkte EU sina kanaler för att ta upp frågan om mänskliga rättigheter med ett antal länder i regionen, genom ett ökat antal uttalanden och démarcher och en ännu närmare uppföljning av situationen. Under 2009 godkände rådet inrättandet av en människorättsdialog med Indonesien.

EU är alltjämt oroat över situationen i fråga om de mänskliga rättigheterna i Ryssland. Inom ramen för de två omgångar av samråden mellan EU och Ryssland om mänskliga rättigheter som hölls 2009 kunde EU mer ingående ta upp farhågor om olika aspekter av människorättsituationen i Ryssland, även enskilda fall⁵¹. EU har även uttryckt oro i samband med morderna på journalister och människorättsförsvarare i Ryska federationen, bland annat genom att offentliggöra uttalanden och démarcher.

---

⁵¹ Den 16 december 2009 delade Europaparlamentet ut 2009 års Sacharovpris för tankefrihet till den ryska organisation Memorial, som arbetar för grundläggande rättigheter, och dess tre företrädare Oleg Orlov, Sergej Kovalev och Ljudmila Alexejeva, tillsammans med alla andra som arbetar för mänskliga rättigheter i Ryssland. Den 31 december 2009 kvarhölls ett antal människorättsaktivister i Moskva, bland andra Ljudmila Alexejeva, och Europaparlamentets ordförande Jerzy Buzek vädjade om att hon skulle frigges omedelbart.

EU är fortsatt oroat över situationen för de mänskliga rättigheterna i Centralasien. I linje med EU:s strategi för Centralasien har EU upprättat strukturerade människorättsdialoger med samtliga länder i regionen. Hittills har två omgångar genomförts och frågan om mänskliga rättigheter tas även upp på samtliga högnivåmöten med alla de fem berörda länderna.

I fråga om Uzbekistan beslutade rådet den 26–27 oktober 2009 efter en översyn av situationen att inte förlänga vapenembargot, i syfte att uppmuntra de uzbekistanska myndigheterna att vidta ytterligare konkreta åtgärder för att stärka rättsstatsprincipen och förbättra situationen för de mänskliga rättigheterna på fältet. Inom ett år kommer rådet (utrikes frågor) att diskutera och bedöma de uzbekistanska myndigheternas framsteg och genomslaget för samarbetet mellan EU och Uzbekistan.

Farhågor avseende mänskliga rättigheter togs också upp regelbundet med ett antal partner i Medelhavsområdet och Mellanöstern, särskilt Algeriet, Egypten, Israel, Marocko, Syrien och Tunisien. De iranska myndigheternas brutala tillslag mot demonstranter och oppositionen efter presidentvalet den 12 juni 2009 gav upphov till starka reaktioner från rådet och Europeiska rådet under återstoden av året, och EU uppmanade Irans regering att lösa de interna politiska tvisterna på fredlig väg och att fullgöra sina internationella skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter.

EU fortsatte att ta upp sina farhågor rörande mänskliga rättigheter med Kina. Två omgångar hölls i dialogen om de mänskliga rättigheterna. En intern utvärdering av dialogen gjordes och rekommendationer kommer att genomföras under 2010. EU gjorde ett antal offentliga uttalanden där man fördömde kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Kina, såsom fängslandet av Liu Xiaobo och det faktum att EU-observatörer inte tilläts närvara vid rättegången, avrättningen av den brittiska medborgaren Akmal Shaikh samt flera avrättningar i Tibet och Xinjiang.

EU gratulerade Asean till inrättandet av den nya mellanstatliga kommissionen för mänskliga rättigheter (AICHR), vilket var ett väsentligt steg i Aseans utveckling som en organisation som försvarar de universella mänskliga rättigheterna. EU uppmanade Asean att genomföra AICHR:s mandat och anpassa AICHR:s framtida insatser så att det stämmer överens med Parisprinciperna, i syfte att skydda de mänskliga rättigheterna för alla personer inom Asean. Europeiska unionen såg fram emot fortsatt arbete i partnerskap med ASEAN beträffande mänskliga rättigheter och är beredd att erbjuda stöd och dela med sig av erfarenheter på detta område, även avseende den fortsatta utvecklingen av AICHR.

EU samt Argentina, Brasilien, Chile och Mexiko beslutade 2009 att agera i nära samordning på området för de mänskliga rättigheterna, särskilt inom internationella människorättsforum och inledde fördjupade samråd om dessa frågor. Dessutom inledde EU dialoger om de mänskliga rättigheterna med Argentina, Brasilien och Colombia och förstärkte dialogen med Chile. Den första dialogen om de mänskliga rättigheterna med Mexiko kommer att äga rum 2010.

3. Mänskliga rättigheter i Gusp

Arbetet fortsatte med att förbättra integreringen av internationell humanitär rätt⁵² och systematiskt införliva aspekterna mänskliga rättigheter, jämställdhet och barn i väpnade konflikter, och även göra dem operativa, i GSFP-uppdragens samtliga skeden, genom utnämning av ett antal människorättsexperter inom uppdrag och insatser och införlivande av människorättsfaktorer i planeringen och mandatet för vissa GSFP-uppdrag och GSFP-insatser.

---

⁵² I rådets slutsatser (december 2009) framhöll rådet på nytt sin utfästelse att sörja för att EU:s riktlinjer om internationell humanitär rätt genomförs samt vikten av att fortsätta att förbättra integreringen av internationell humanitär rätt i alla Europeiska unionens yttre åtgärder (dok. 16842/09).

Man betonade fortsatt vikten av integrering av ett jämställdhetsperspektiv, inklusive genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolutioner 1325, 1820, 1888 och 1889 samt relevanta EU-policydokument⁵³, särskilt för att kunna göra mer konkreta framsteg på fältet, i enlighet med Europaparlamentets resolution om jämställdhetsperspektivet i EU:s yttre förbindelser samt freds- och nationsuppbyggnad. I november 2009 godkände rådet ett dokument om genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolutioner 1325 och 1820 i samband med utbildning inför GSFP-uppdrag och GSFP-insatser – rekommendationer för det framtida arbetet. I detta dokument beskrivs planerade insatser för att förbättra enhetligheten och kvaliteten i utbildningen före utstationeringen samt i utbildning i allmänhet av personal inom GSFP-uppdrag och GSFP-insatser.

4. Kampen mot strafflöshet

Kampen mot strafflöshet är en av hörnstenarna i EU:s strategi för att bygga och upprätthålla en varaktig fred, internationell rättvisa och rättsstatsprincipen. Sålunda förblev EU:s stöd till Internationella brottmålsdomstolen starkt och fast⁵⁴ och integrerades i all EU:s externa politik, både inom ramarna för Gusp och GSFP. De icke-statliga organisationerna var och förblev en värdefull allierad i dessa ansträngningar.

Prövning av internationella brott och allvarliga överträdelser av mänskliga rättigheter är en viktig aspekt av förbindelserna med våra partner. Internationell straffrätt, som särskilt handhas av Internationella brottmålsdomstolen, Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien, Internationella tribunalen för Rwanda och specialdomstolen för Sierra Leone, spelar en avgörande roll för att upprätthålla fred och stärka internationell och lokal säkerhet. EU står, med stöd från Europaparlamentet, fast vid sitt åtagande att främja universalitetsprincipen som en del av sitt fasta engagemang för domstolen och gör detta genom démarcher, seminarier, införande av klausuler i EU:s avtal med tredjeländer och stöd till det civila samhället.

Att ta itu med tidigare överträdelser av mänskliga rättigheter och att fullt ut samarbeta med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (Icty)⁵⁵ bedöms således vara väsentligt för försoning i västra Balkan. Som en del av det fortsatta åtagandet att ställa personer som åtalats för krigsförbrytelser inför rätta, stöder EU fullständigt de kontinuerliga ansträngningarna för att identifiera, störa och stänga deras nätverk, särskilt för att fortsätta med rättegången mot Radovan Karadzic och för att gripa Ratko Mladić och Goran Hadžić, i enlighet med Europaparlamentets resolution om mandatet för Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (2008/2290(INI)).

Det civila GSFP-uppdraget Eulex Kosovo har nått full operativ kapacitet och har börjat utreda, väcka åtal mot och pröva fall av krigsförbrytelser, organiserad brottslighet och korruption.

Specifikt stöd har även tillhandahållits för överföring av know-how från Icty till de nationella rättsordningarna i länderna i f.d. Jugoslavien för att de ska kunna hantera krigsförbrytelser.

---

⁵³ Övergripande strategi för EU:s genomförande av Förenta nationernas säkerhetsråds resolutioner 1325 och 1820 om kvinnor, fred och säkerhet, dok. 15671/1/08 REV 1 och Genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 förstärkt genom FN:s säkerhetsråds resolution 1820 inom ramen för ESFP, dok. 15782/3/08 REV 3.

⁵⁴ EU fortsatte att stödja Internationella brottmålsdomstolen i rådets slutsatser (Sudan, Kenya och området kring de stora sjöarna) och uttalanden från ordförandeskapet.

⁵⁵ Europaparlamentet antog en resolution om mandatet för Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (2008/2290(INI)) den 12 mars 2009 (P6_TA-PROV(2009)0078).

Under 2009 förstärktes det civila GSF-uppdraget Eupol RD Congo av en sektorsövergripande grupp som är specialiserad på att bekämpa sexuellt våld i syfte att ta itu med frågan om den strafflöshet som fortfarande förekommer i Demokratiska republiken Kongo. EU bör fortsätta sitt engagemang, särskilt med tanke på att FN:s säkerhetsråd nyligen antog resolution 1888 och att FN fortsatt planerar att inrätta "blandade domstolsavdelningar" som en rättslig övergångsmekanism.

Under 2009 gjordes andra viktiga framsteg – den första rättegången inleddes mot Tomas Lubanga (januari) och Internationella brottmålsdomstolen utfärdade sin första arresteringsorder mot en sittande statschef, Sudans president Omar al-Bashir (mars). Detta orsakade en häftig motreaktion från AU och arabvärlden. I syfte att skydda Romstadgan svarade EU med snabba och diskreta åtgärder. EU uppmanade även USA att återuppta sitt engagemang.

EU är vidare en fortsatt stark anhängare av FN:s utredning av mordet på Libanons före detta premiärminister Rafiq al-Hariri och andra, samt den tribunal som upprättats för detta ändamål.

Hissène Habrés rättegång är också en viktig fråga i dialogen mellan Senegal, Afrikanska unionen och EU som kommer att bli prejudicerande när det gäller att upprätthålla ansvarsutkrävandet och kontrollera den strafflöshetskultur som råder i de afrikanska länderna. Tekniskt stöd har tillhandahållits för att hjälpa de senegalesiska myndigheterna att förbereda processen.

Ett annat nationellt instrument i kampen mot strafflösheten är utövandet av universell jurisdiktion. Vid det elfte mötet mellan EU:s ministertrojka och AU i november 2008 medgav man att denna fråga påverkar förbindelserna mellan EU och AU negativt. Efteråt inrättades en expertgrupp för att klargöra AU:s och EU:s uppfattning om principen för universell jurisdiktion, som har stöd i EU:s stabilitetsinstrument. Gruppens rapport lades fram för trojkan i april 2009.

F. FRÄMJANDE AV PARTNERSKAP ÖVER HELA VÄRLDEN

1. Stärkande av förbindelserna med strategiska partner

I rapporten om genomförandet av den europeiska säkerhetsstrategin angavs att "globaliseringen påskyndar [...] maktförskjutningar". Detta kan visa skillnader avseende värderingar men även ses som ett tillfälle att upprätta eller konsolidera partnerskap med viktiga aktörer på den internationella scenen, på grundval av gemensamma intressen och med vägledning av våra värderingar. Inte bara måste det multilaterala systemet göras mer effektivt – gamla och nya makter måste också ges verkligt intresse av att bevara det.

USA⁵⁶

De transatlantiska förbindelserna förblir en av hörnstenarna i Gusp. Under hela året fortsatte EU och USA att nära samråda om ett antal regionala frågor. Tonvikten lades återigen på Iran, fredsprocessen i Mellanöstern, Afghanistan, Pakistan och västra Balkan, särskilt Bosnien och Hercegovina. Ett nära samarbete ägde rum gällande terrorismbekämpning, och man diskuterade även den kvarstående frågan om stängningen av fånglägret i Guantanamo Bay⁵⁷ och finanskrisen, även inom G8 och G20.

Vid det informella toppmötet mellan EU och USA i Prag (den 5 april 2009) gavs möjlighet till en första politisk kontakt mellan EU:s ledare och USA:s nya president. Vid det formella toppmötet mellan EU och USA (i Washington i november 2009) tog man upp komplexa globala utmaningar som EU och USA står inför, bland andra ekonomiska/finansiella frågor, klimatförändringarna, it-säkerhet, utvecklingspolitik och utrikespolitik. Ett viktigt resultat var inrättandet av energirådet EU–USA som behandlar frågor om global energitrygghet, ny teknik och forskning. Det gjordes även ett uttalande om utvecklingsdialog och utvecklingssamarbete, som ligger till grund för ytterligare samarbete om vissa aspekter av utvecklingspolitiken.

I ett uttalande om icke-spridning och nedrustning fastställdes viktiga gemensamma mål på området. Samtidigt erkändes de sociala och ekonomiska fördelarna med viseringsfria resor i en säker miljö mellan de båda parterna. Båda parterna bekräftade sitt åtagande att arbeta tillsammans för att så snart som möjligt fullborda viseringsfritt resande mellan USA och EU:s medlemsstater och öka säkerheten för resande.

Ryssland⁵⁸

Efter bakslaget med konflikten i Georgien i augusti 2008 och den efterföljande gaskrisen i januari 2009 återupptog EU förbindelserna med Ryssland i syfte att främja EU:s intressen och värderingar. Ryssland är en strategisk partner på den internationella arenan och det ligger i EU:s intresse att se Ryssland ytterligare integrerat i ett regelbaserat internationellt system och att vi samarbetar om globala utmaningar som klimatförändringar, terrorism, organiserad brottslighet och energitrygghet. EU och Ryssland har ett ömsesidigt intresse av att samarbeta närmare för att effektivt kunna hantera många av de internationella frågor som står högst upp på EU:s dagordning för Gusp, till exempel Iran, Mellanöstern, Afghanistan och de utdragna konflikterna i de gemensamma grannländerna. För att föra denna dagordning framåt har EU valt en principbaserad strategi – att sträva efter att utveckla förbindelserna med Ryssland när det är möjligt, men att stå fast vid sina principer när det är nödvändigt.

---

⁵⁶ Europaparlamentet antog en resolution om de transatlantiska förbindelserna efter det amerikanska valet (2008/2199(INI)) den 26 mars 2009 (P6_TA(2009)0193).

Europaparlamentet antog en resolution om förberedelser för CET-mötet och toppmötet mellan EU och USA (2–3 november 2009) den 22 oktober 2009 (P7_TA-PROV(2009)0058).

⁵⁷ Europaparlamentet antog en resolution om återvändande och återflyttning av fångar från Guantánamolägreten den 4 februari 2009 (P6_TA-PROV(2009)0045).

⁵⁸ Europaparlamentet antog en resolution om toppmötet mellan EU och Ryssland i Stockholm den 18 november 2009 den 12 november 2009 (P7_TA-PROV(2009)0064).

Dialogen mellan EU och Ryssland i internationella frågor – både i bilaterala sammanhang och i internationella forum – är bred och intensiv och har blivit allt öppnare under de senaste åren. Under 2009 hölls inte mindre än 35 formella politiska dialogmöten.

Förhandlingarna om ett nytt avtal mellan EU och Ryssland fortsatte och under 2009 hölls fem omgångar. Enligt det gemensamma uttalandet från toppmötet mellan EU och Ryssland i juni 2008 är syftet att sluta ett strategiskt avtal som ska utgöra en övergripande ram för förbindelserna mellan EU och Ryssland under en överskådlig framtid och bidra till att utveckla förbindelsernas potential.

Det bör möjliggöra en förstärkning av den rättsliga grunden och rättsligt bindande åtaganden inom alla förbindelsens viktigaste delar, som ingår i de fyra gemensamma områden med tillhörande färdplaner som EU och Ryssland enades om vid toppmötet i Moskva i maj 2005. För EU är det väsentligt att säkerställa väl avvägda framsteg inom alla förhandlingsområden, inbegripet behovet av materiella bestämmelser i samband med handel och investeringar⁵⁹.

På området yttre säkerhet fortsatte Ryssland att bidra till EU:s militära GSFP-operation Eufor Tchad/RCA med fyra helikoptrar och en personalstyrka på 120 personer fram till det att uppdraget avslutades i mars 2009.

Detta var ett bra exempel på effektivt samarbete inom krishantering. Ytterligare en synnerligen positiv utveckling är samordningen med det marina GSFP-uppdraget EU Navfor Atalanta i kampen mot piratdåd utanför Somalias kust under 2009. Vidare beslutade man vid toppmötet i Stockholm mellan EU och Ryssland i november 2009 att på nytt inleda förberedande samtal om ett nytt ramavtal om deltagande för Rysslands deltagande i EU:s krishanteringsinsatser. De första informella kontakterna ägde rum i december 2009 och förväntas fortsätta under 2010.

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen och den inhemska utvecklingen i Ryssland gav anledning till fortsatt oro under 2009. Detta gällde särskilt situationen i Nordkavkasien. Det har emellertid skett en viss positiv utveckling i Ryssland på området för mänskliga rättigheter, bland annat ratificeringen av protokoll 14 till den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna. I september 2009 undertecknade president Medvedev ett dekret om inrättandet av en presidentiell kommissionär för barnets rättigheter.

Kina

Kinas roll på den internationella arenan och dess allmänna inflytande på internationella angelägenheter fortsatte att öka avsevärt under 2009. EU välkomnar Kinas förnyade roll och anser att landets engagemang i globala frågor är avgörande för den globala stabiliteten och uppmanar konsekvent Kina att inta en konstruktiv roll i internationella förbindelser.

EU fortsatte särskilt att uppmuntra Kina att medverka främjandet av regional stabilitet och inta en aktiv roll för att försöka lösa regionala kriser. EU uppmanade också båda parter i förbindelserna över Taiwansundet att lösa sina meningsskiljaktigheter på fredlig väg och genom dialog och välkomnade de ytterligare framsteg som gjorts under samtalen 2009.

---

⁵⁹ Europaparlamentet antog en rekommendation till rådet om det nya avtalet mellan EU och Ryssland (P6_TA(2009)0215) den 2 april 2009.

Förbindelserna mellan EU och Kina var överlag friktionsfria, efter incidenterna 2008. Den politiska dialogen fortsatte att vara den huvudsakliga kanalen för det strategiska partnerskapet mellan EU och Kina. Det gjordes betydande framsteg i förhandlingarna om ett partnerskaps- och samarbetsavtal, som inleddes 2007, särskilt i politiskt avseende. Samarbetet fortsatte även inom sektorsdialogerna, som är fler än 56, inklusive de som gäller handel och ekonomi.

Två extraordinära toppmöten hölls under 2009 (där det första i själva verket var ett återupptagande av 2008 års toppmöte, som sköts upp), som ett tecken på bägge sidors förnyade engagemang. Båda toppmötena inriktades allmänt på förbindelserna mellan EU och Kina och särskilt på hantering av globala utmaningar såsom den finansiella och ekonomiska krisen, klimatförändringarna samt regionala och internationella förhållanden. Under det andra toppmötet, som hölls i Nanjing den 30 november, prioriterade EU klimatförändringarna inför klimatkonferensen i Köpenhamn och den bilaterala förbindelsens framtid inför Lissabonfördragets ikraftträdande.

Genom två omgångar i människorättsdialogen mellan EU och Kina och ett antal démarches och offentliga uttalanden fortsatte EU att uttrycka sin oro över den förvärrade situationen för de mänskliga rättigheterna i Kina – en utbredd användning av dödsstraff (bland annat avrättades för första gången på 50 år en EU-medborgare, den brittiske medborgaren Akmal Shaikh som var psykiskt sjuk), tillslag mot människorättsaktivister, begränsning av förenings-, tros- och yttrandefriheten samt ett ökat tryck på juristkåren (bland annat dömdes Liu Xiaobo till elva års fängelse och Gao Zhisheng saknas). Den utvärdering av människorättsdialogen mellan EU och Kina som genomfördes 2009 i samråd med det civila samhället bör i detta sammanhang förbättra vår förmåga att se till att dialogen blir mer resultatorienterad.

Indien

Det strategiska partnerskapet med Indien är mycket viktigt för EU, vilket underströks på nytt under det tionde toppmötet mellan EU och Indien den 6 november 2009. Förbindelsen med Indien är positiv ur vissa aspekter (handel/ekonomi), men den behöver fortfarande utvecklas när det gäller politiska utbyten och samarbete för att underlätta hanteringen av gemensamma utmaningar (regionala frågor, inklusive Afghanistan, terrorism, klimatförändringarna/energi, it-säkerhet, finanskrisen, icke-spridning). Särskilt terrorismbekämpning samt fredsbevarande och fredsskapande åtgärder är områden där det är hög tid att utöka samarbetet.

Förbindelserna mellan EU och Indien skulle ha kunnat främjas av tydligare prioriteringar och en rationalisering av den emellanåt späckade dagordningen. Å andra sidan hindrade Indiens markerade politiska preferenser för förbindelser med enskilda medlemsstater framom förbindelser med EU den indiska regeringen från att göra några framsteg tillsammans med EU i känsliga frågor. När nu Lissabonfördraget har trätt i kraft och den nya höga representanten/vice ordföranden har utnämnts erbjuds det ett tillfälle att ytterligare förbättra presentationen av EU:s politiska agenda och dess insatser i området.

Indien är kritiskt inställt till EU:s engagemang i Pakistan, särskilt efter attackerna i Bombay. EU står därför inför en dubbel utmaning: att övertyga Indien om att EU:s engagemang i Pakistan är till Indiens fördel och att övertyga Pakistan att det huvudsakliga hotet mot landet inte är Indien (utan snarare de extremistgrupper som försvagar landet inifrån). Vid nästa toppmöte, som hålls i Bryssel under andra halvåret 2010, bör EU göra sitt bästa för att vara lyhörd för Indiens strävan att betraktas som en självständig global aktör och strategisk partner.

Efter det positiva beslut om kärnenergisamarbete med Indien som 2008 fattades i gruppen av länder som levererar kärnmaterial, och som är förknippat med vissa villkor, har EU inlett förhandlingar om ett Euratomavtal, medan vissa EU-medlemsstater kommer att fortsätta att noga följa hur Indien genomför alla de avsiktsförklaringar som meddelats gruppen av länder som levererar kärnmaterial.

Mexiko⁶⁰

Mexiko stärker sin roll som en framväxande ekonomisk makt och en allt viktigare aktör på världsscenen och är därför berättigat att ha ställning av "strategisk partner" för EU.

Förbindelserna mellan EU och Mexiko har fortlöpande stärkts sedan 2004. EU beslutade 2008 att ge Mexiko ställning som strategisk partner. En gemensam *handlingsplan* med konkreta åtgärder för genomförande av det strategiska partnerskapet överlämnades vid gemensamma rådets möte i Prag (maj 2009). Arbetet har fortsatt sedan dess med sikte på att en slutbehandlad gemensam handlingsplan ska kunna läggas fram före toppmötet.

År 2010 kommer att bli ett avgörande år för Mexiko, som upplevde ett mycket svårt år 2009 (H1N1-epidemin, kraftig inverkan av den ekonomiska krisen, ökat våld med anknytning till kriget mot narkotika och allvarlig torka). Indikatorerna visar dock att en återhämtning är att vänta inom ekonomin i år och president Felipe Calderóns reformagenda intensifieras.

Inom förbindelserna mellan EU och Mexiko kommer 2010 att präglas av flera viktiga händelser, framför allt det bilaterala toppmötet den 16 maj 2010, genomförandet av vårt strategiska partnerskap och firandet av 10-årsjubileet av det övergripande avtalets ikraftträdande. Mexiko kommer även att stå värd för nästa konferens mellan parterna i FN:s ramkonvention om klimatförändringar i Cancún i slutet av 2010.

Brasilien⁶¹

Genom det strategiska partnerskapet med Brasilien har en vittomfattande politisk dialog inletts med det största landet i Sydamerika och en av de centrala framväxande aktörerna i 2000-talets multipolära värld. Under 2009 hölls ett möte mellan de politiska direktörerna (i mars i Prag) och det tredje toppmötet mellan EU och Brasilien (i oktober i Stockholm) med en dagordning inriktad på den finansiella krisen, the internationella klimatförhandlingarna och de mest akuta regionala och internationella frågorna.

Vad som gör det strategiska partnerskapet med Brasilien så viktigt är att det överbryggar klyftan mellan industri- och utvecklingsländer. Ett typexempel är de internationella klimatförhandlingarna, där EU har uttryckt sin beredvillighet att nu och fortsättningsvis ge sitt stöd till Brasilien. Mer allmänt har EU och Brasilien ett antal gemensamma politiska värderingar och kommer att samarbeta för att främja dem i berörda internationella forum. Det är framför allt värt att nämna de återkommande samråd om mänskliga rättigheter som pågår i Genève och New York.

EU anser det vara viktigt att fortsätta arbeta tillsammans med Brasilien i viktiga frågor på regional och internationell nivå. EU välkomnar Brasiliens aktiva roll i den sydamerikanska regionen och uppmanar landet fortsätta att inta en ledande roll för att främja demokrati och ökat välstånd genom mer ekonomisk och politisk integration. Båda parterna har fortsatt att visa intresse för ett associeringsavtal mellan EU och Mercosur.

---

⁶⁰ Europaparlamentet antog en resolution om ett strategiskt partnerskap mellan EU och Mexiko [(2008/2289(INI)) den 12 mars 2009 [P6_TA-PROV(2009)0141].

⁶¹ Europaparlamentet antog en resolution om det strategiska partnerskapet mellan EU och Brasilien [(2008/2288(INI)) den 12 mars 2009 [P6_TA-PROV(2009)0140].

EU och Brasilien har slutligen vidareutvecklat arbetet med att skapa trepartssamarbete med berörda tredjeländer för att hjälpa dem att nå millennieutvecklingsmålen.

Japan

Framsteg har gjorts med att bygga upp det strategiska partnerskapet mellan EU och Japan i enlighet med vad som efterfrågas i EU:s säkerhetsstrategi. Samråden och den politiska dialogen om internationella och globala frågor av gemensamt intresse fördjupades 2009, bland annat i form av strategiska dialoger om Ostasien och Centralasien.

Vårt nära samarbete under 2009 kulminerade i det bilaterala toppmötet i Prag den 4 maj. Detta möte blev ett tecken på den utpräglade samsynen på Gusprelaterade aspekter och ärenden på den internationella dagordningen, och båda sidor sade sig ha intresse av att fortsätta att utbyta information och samarbeta och insåg att det finns en möjlighet till ökat samarbete i freds- och säkerhetsfrågor.

Två gånger årligen förs det nu en dialog och samråd i frågor som rör mänskliga rättigheter, och EU upprepade sin uppmaning till Japan att införa ett moratorium på avrättningar, i synnerhet efter att en ny justitieminister, som varit medlem i det parlamentariska förbundet mot dödsstraffet, utsetts i september 2009.

Kanada

Den viktigaste händelsen var toppmötet i Prag i maj 2009, då ledarna även inriktade sig på ärenden med anknytning till Gusp, till exempel, Afghanistan, Mellanöstern och det östliga partnerskapet. Det årliga ministermötet hölls i Ottawa i oktober, och där behandlade fredsprocessen i Mellanöstern, Iran, Honduras, Haiti och Kuba, Sudan och Darfur, Afghanistan/Pakistan, Arktis samt ömsesidighet i fråga om viseringar, särskilt det kanadensiska återinförandet av kravet på visering för Tjeckien. Möten i gemensamma samarbetskommittén och i högnivågruppen för samordning ägde rum parallellt i november 2009 i Ottawa.

Sydafrika

Förbindelserna mellan EU och Sydafrika har stärkts betydligt sedan det strategiska partnerskapet mellan EU och Sydafrika etablerades 2007. Enligt partnerskapets handlingsplan har den politiska dialogen förts på en nivå som innebär årliga toppmöten, och sektorssamarbetet har utvidgats till att omfatta en lång rad frågor (bland annat forskning, miljö och energi, rymd, transport, migration och hälsa).

Det andra toppmötet mellan EU och Sydafrika hölls den 11 september 2009, för första gången i Sydafrika, med president Jacob Zuma som värd. Toppmötet erbjöd tillfälle att utarbeta gemensamma ståndpunkter i de viktigaste globala frågorna (klimatförändringarna och reformen av den internationella finansinstitutionen) och om konfliktlägen i och utanför Afrika.

Under 2009 blåstes nytt liv i samarbetet med Sydafrika om strategiska frågor, t.ex. om miljö och energi, inbegripet avskiljning och lagring av koldioxid samt ren kolteknik. Det gjordes även framsteg i samarbetet i rymdfrågor genom överenskommelser om utbyggnad av Egnosystemet (Egnos, European Geostationary Navigation Overlay System) över södra Afrika och installation av delar av Galileos markinfrastruktur i Sydafrika.

EU har fortsatt att stödja Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (SADC) och den medlare som SADC har utsett, Sydafrikas president Jacob Zuma, i deras ansträngningar för att hitta en lösning på krisen i Zimbabwe efter tillsättningen av den nationella enhetsregeringen.

G. MER EFFEKTIVT, KAPABELT OCH SAMMANHÄNGANDE

1. Förebyggande av konflikter

EU:s styrka inom konfliktförebyggande är alltjämt förmågan att behandla de olika aspekterna av denna svåra och utmanande uppgift på ett heltäckande sätt genom att samla en rad olika EU-instrument (mjuka verktyg), särskilt förebyggande diplomati, utvecklingspolitik och bistånd, stöd till förstärkning av de demokratiska institutionerna och rättsstatsprincipen, främjande av försoning och dialog samt uppbyggnad av institutionell och nationell konfliktförebyggande kapacitet. Det är viktigt att integrera konfliktförebyggande verksamhet i denna verksamhet, och denna integrering kommer att ges fortsatt stöd. Arbetet med en EU-handlingsplan för instabila situationer och konflikter inleddes 2009 för att EU-institutionerna och medlemsstaterna ska utveckla en mer samstämmig syn på hela planerings- och genomförandecykeln, där säkerhets- och utvecklingspolitiken knyts till varandra.

Den årliga rapport som Europeiska rådet i juni 2009 antog om EU:s verksamhet i samband med förebyggande av konflikter ger en uttömmande bild av Europeiska unionens pågående insatser på området. En utvärdering med anledning av att det år 2011 blir 10 år sedan Göteborgsprogrammet inrättades i november 2009.

I enlighet med rapporten om den europeiska säkerhetsstrategins genomförande, där man konstaterar att fredsmedling är en underutnyttjad möjlighet för EU, fastställde rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) den 16–17 november 2009 konceptet om förstärkning av EU:s medlings- och dialogkapacitet. I konceptet erkänns vikten av medling som ett verksamt och kostnadseffektivt instrument för konfliktförebyggande, konfliktomvandling och konfliktlösning och krävs för ett mer professionellt, samordnat och fokuserat förhållningssätt från EU:s sida. EU kan därigenom ytterligare förbättra sin förmåga att spela en aktiv internationell roll på området.

Utöver de regelbundna uppdateringarna av EU:s bevakningslista har rapporter och utvärderingar avseende nuvarande och potentiella säkerhetsrisker systematiskt utarbetats inom ramen för tidig varning. Samarbetet och kapacitetsuppbyggnaden på området för underrättelser från öppna källor har fortsatt att struktureras på både institutionell och nationell nivå.

Även säkerhetshoten har tagits upp på ett långsiktigt förebyggande sätt inom områdena energi, naturresurser, klimatförändringar, icke-spridning av massförstörelsevapen och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen.

Dialogen, kapacitetsuppbyggnaden och samarbetet med FN, regionala organisationer och icke-statliga aktörer när det gäller att gemensamt och i tid reagera på säkerhetsutmaningar och ta fram gemensamma strategier har ökat alltmer.

2. Konsolidering av den gemensamma europeiska säkerhets- och försvarspolitiken⁶²

Civil-militära synergier i kapacitetsutveckling

Rådet upprepade betydelsen av EU:s övergripande strategi för krishantering. Rådet enades i november 2009 om att utforska områden där synergier vid utvecklingen och användningen av civil och militär kapacitet ger ett mervärde och därför bör eftersträvas. Detta berör bland annat områdena för transport, kommunikation, säkerhet och skydd av styrkorna, logistik, rymdkapacitet och medicinskt stöd.

---

⁶² Europaparlamentet antog en resolution om EU:s säkerhetsstrategi och den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken (ESFP) [(2008/2202(INI)] den 19 februari 2009 [P6_TA-PROV(2009)0075].

Ett konkret exempel på att civil-militära synergier uppnåtts är det arbete som kommissionen och Europeiska försvarsbyrån utför i samarbete med rådets generalsekretariat för att integrera övervakningen till sjöss. I oktober 2009 lade kommissionen fram meddelanden på detta område och Europeiska försvarsbyråns expertgrupp (Wise Pen Team) kom med en lägesrapport om sitt arbete, medan slutrapporten lades fram i april 2010. Ett annat konkret exempel på civil-militär synergi är rådets beslut i november 2009 att skapa en pool av experter på reform av säkerhetssektorn.

Civil kapacitet

Arbetet med det civila kapacitetsmålet för 2010 fortsatte. Den civila kapaciteten diskuterades på olika nivåer. Rådet inriktade sig därför i juni på planer och förslag för snabba insatser, mänskliga resurser, utrustning och finansiering (inbegripet ett eventuellt beslut om att skapa permanent lagerkapacitet för EU) och betonade därvid behovet av en välsamordnad ram för kapacitetsutveckling.

Viktigt arbete genomfördes i flera frågor, vilket bidrog till att ge EU ökad förmåga att snabbt reagera på kriser, även för att stödja EU:s diplomatiska ansträngningar. Processen med inrättandet av de civila insatsgrupperna fortsatte⁶³ med en presentation av ett reviderat koncept inom vilket man bland annat planerar för en ökning av poolens storlek till 200 experter och största möjliga anpassning av bestämmelserna för de civila insatsgrupperna till dem som gäller för EU:s pool med experter på reformen av säkerhetssektorn. Även kommissionen kommer nu att få tillgång till poolen.

Snabbinsatskapaciteten förbättrades genom beslut att utöka de civila insatsgrupperna, att inrätta ett tillfälligt lager inom Europeiska unionens polisuppdrag i Bosnien och Hercegovina senast i januari 2010 och att inleda förberedelserna för en eventuell, permanent lagerlösning för snabba och regelbundna insatser. I slutet av 2009 kunde framsteg även noteras i flera andra frågor, t.ex. antagandet av den första årsrapporten om tillvaratagna erfarenheter inom civil ESFP (december 2009), den fortlöpande utvecklingen av programvaran Goalkeeper (verktyg för förvaltning av de civila resurserna)⁶⁴, antagandet av ett reviderat och förbättrat koncept för uppdrag för förstärkning av polis (har anknytning till det bredare begreppet rättsstatsprincipen)⁶⁵ och överenskommelsen om att förstärka utbildningen om mänskliga rättigheter och jämställdhet för GSFP-uppdrag och GSFP-insatser för fortsatt genomförande av FN:s säkerhetsråds resolutioner 1325 och 1820.

Militär kapacitet

Inom ramen för arbetet med kapacitetsmålet för 2010 och efter antagandet i december 2008 av ett uttalande om kapacitetsuppbyggnad har arbetet fortsatt i olika forum, särskilt Europeiska försvarsbyrån, för att öka EU:s krishanteringsförmåga. En ny styrkekatalog noterades av rådet i maj 2009. Den innehåller reviderade bidrag från medlemsstaterna som gör gjort det möjligt att lösa två och delvis åtgärda ytterligare tolv militära kapacitetsbrister.

Europeiska försvarsbyrån började arbetet med att uppdatera planen för kapacitetsutveckling i samarbete med Europeiska unionens militära kommitté. Parallellt fortsatte Europeiska försvarsbyråns och Europeiska unionens militära kommittés arbete med de tolv utvalda prioriterade åtgärderna för planen för kapacitetsutveckling. Det gjordes framsteg med EU:s militära koncept: bland annat godkände Europeiska unionens militära kommitté i maj konceptet för specialoperationer, den konceptuella ramen för militär personbaserad inhämtning vid EU-ledda militära operationer, konceptet för datanät och konceptet för genomförande av operationsbasen för Euforutplacering.

---

⁶³ Det förnyade konceptet för civila insatsgrupper godkändes av Kusp i november 2009.

⁶⁴ Två tillämpningsprogram släpptes online (<https://esdp.consilium.europa.eu>).

⁶⁵ I kommittén för de civila aspekterna av krishantering infördes också övergripande principer för analytisk kapacitet inom uppdrag.

Medlemsstaterna bekräftade sin beslutsamhet att stå fast vid EU:s höga ambitioner när det gäller snabbinsatskapacitet. Konceptet för militära snabbinsatser sågs över i januari. I konceptet fastställs nu tiden för militära snabbinsatser till en period på fem till trettio dagar räknat från och med godkännandet av krishanteringskonceptet till och med den tidpunkt då operationerna inleds i det gemensamma operationsområdet. Vid konferenserna om stridsgruppssamordning i april och oktober bekräftade medlemsstaterna sina åtaganden och de gjorde nya utfästelser som gör det möjligt att hålla två beredskapsgrupper i beredskap till och med slutet av 2011. I november godkände rådet ett dokument med riktlinjer för att öka EU-stridsgruppernas flexibilitet och användbarhet. Konferenser om snabbinsatser till sjöss och i luftrummet hölls i april och oktober 2009.

Diskussioner pågår om hur man kan främja att den europeiska kapaciteten ger resultat efter 2010 och då även om behovet att öka synergierna mellan processerna för utveckling av EU:s civila och militära kapacitet.

Tillvaratagna erfarenheter och bästa praxis inom civil GSPF

EU har hela tiden strävat efter att förbättra effektiviteten och snabbinsatskapaciteten i sina instrument med utgångspunkt i erfarenheterna från uppdragen, som nu har blivit många till antalet. Två centrala erfarenheter kräver fortsatta politiska diskussioner medan två kräver en mer praktisk uppföljning. Först de politiska frågorna: GSPF-uppdragen är ett viktigt Gusp-instrument, som dock inte kan ersätta politiken utan måste ingå i en övergripande EU-strategi avseende ett land eller en region. GSPF innebär också ett givande och tagande: Det måste eftersträvas tydliga framsteg på strategisk nivå tillsammans med värdstaten före och under utplaceringen av ett uppdrag för att sörja för stöd och uppföljning. För att civil GSPF ska fortsätta att vara ett effektivt och trovärdigt redskap krävs en politisk ändring av inriktning från framgångsrik utplacering mot framgångsrikt genomförande. I och med den växande efterfrågan på krishantering står EU inför en brist på experter. Till skillnad från de militära operationerna är de civila uppdragen normalt beroende av frivillig utplacering. De civila insatsområdena är trots detta inte mycket tryggare. EU och dess medlemsstater behöver fylla den ökande utplaceringsklyftan mellan godkända och faktiska nivåer för utstationerad personal, antingen genom att öka ansträngningarna för att rekrytera, utbilda och utrusta personal och göra utplaceringen attraktivare eller genom att vår ambitionsnivå sänks.

EU har även identifierat ytterligare två praktiska prioriteringar. Den översyn av budgetförordningen som planeras till 2010 ger möjlighet att förbättra de finansiella arrangemangen så att de bättre svarar mot den civila gemensamma säkerhets- och försvarspolitikens behov, särskilt i fråga om snabb utplacering och tidsbegränsade uppdrag. Det finns för det andra en rad frågor som rör uppdragsstöd och som bör lösas. I detta syfte har en genomförbarhetsstudie beställts för att ytterligare utforska skapandet av ett lager för utrustning i samband med uppdraget.

Sedan EU:s första utplaceringar, som ägde rum 2003, har de interna erfarenheterna mer inriktats på förbättrad planering och ökad effekt, bland annat i och med att endast mycket få uppdrag har avslutats hittills (Eujust Themis i Georgien, polisuppdraget i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, övervakningsuppdraget i Aceh). Medlemsstaterna intensifierar redan sina insatser för att ta fram ytterligare kapacitet. EU:s finansiella och mänskliga resurser är inte oändliga och man måste kritiskt undersöka var EU ge största möjliga mervärde. I framtiden måste EU därför bedöma när det finns förutsättningar för utplacering och nära samarbete med värdstaterna för att se till att uppdragen kan fortsätta att ge varaktigt resultat på plats.

Utbildning och övningar

Viktiga insatser gjordes 2009 för att tillgodose det övergripande mål som fastställs i EU:s utbildningskoncept: att utveckla en gemensam europeisk säkerhetskultur och förse medlemsstaterna och EU-institutionerna med kunnig personal (diplomatisk och civil personal, däribland poliser och personal som arbetar för att stärka rättsstaten, samt militär personal) som kan arbeta effektivt med alla GSFP-frågor, bland annat personal som ska arbeta inom GSFP-uppdragen och GSFP-operationerna. I detta ingick en välgrundad utvärdering av tidigare utbildningsverksamhet och tillvaratagna erfarenheter, en genomgång av utbildningsbehoven och utbildningskraven och en vidareutveckling av EU:s utbildningsprogram.

På området för *utbildning i civil krishantering* enades medlemsstaterna om att förbättra systemet för förberedande utbildning inför utplaceringen vid civila GSFP-uppdrag. Med tanke på den ökande komplexiteten hos GSFP-krishanteringssuppdragen och de svåra miljöer uppdragen genomförs i, underströk rådet betydelsen av lämplig utbildning före utplaceringen för att det ska vara möjligt att genomföra uppdragets mandat. I detta avseende är det viktigt att kunna bygga vidare på tidigare erfarenheter från EG-projektet för utbildning i de civila aspekterna av krishantering.

I slutet av 2009 gjorde Europeiska unionens militära stab en förnyad bedömning av nyttan av katalogen över gemensamma utbildningsresurser som även omfattade en eventuell integrering av tredjestaters utbildningsresurser. Utvärderingen visade att katalogen anses vara ett samrådsverktyg som verkar tillgodose medlemsstaternas behov. Katalogens överföring till databasformat måste dock skjutas upp eftersom förutsättningarna för närvarande saknas (personal, budget, prioritet m.m.).

Europeiska säkerhets- och försvarsakademien (Esfa), som är den viktigaste utbildningsaktören på EU-nivå, erbjöd utbildning inom GSFP på strategisk nivå riktad till civil och militär personal. Förra året införde medlemsstaterna nya typer av kurser under Esfas överinseende. De inbegrep kurser i viktiga frågor som planering av GSFP-uppdrag, civil-militär samordning, kapacitetsutveckling, fredsbyggande, reform av säkerhetssektorn samt internationell humanitär rätt och bestämmelser för väpnade konflikter. Dessutom gjordes betydande framsteg med utbildning på området jämställdhet och säkerhet. I december 2009 genomförde Esfa för första gången sin årliga nätverkskonferens som samlar de berörda civila och militära aktörer som är involverade i EU:s GSFP-utbildning.

Esfa fortsatte att stödja genomförandet av det europeiska initiativet för utbyte av unga officerare under deras grundutbildning, med Erasmus som förebild, och genomförde bland annat en första allmän modul om GSFP i Lissabon i september 2009. Arbetet fortsätter med inriktning på framför allt en inventering av den nuvarande utbytesverksamheten, en utveckling av en rättslig ram för frivilligt utbyte av officerare och ett inrättande av ett militärt europeiskt system för överföring av studiemeriter.

När det gäller Esfas framtida utveckling, pågår fortfarande arbetet med en ny rättsakt om utveckling av Esfa, i enlighet med de rekommendationer från Esfas styrkommitté som rådet godkände i december 2008.

EU:s krishanteringsövning 2009 (CME 09) inriktades på praktiska övningar i att snabbt kunna svara med insatser från EU vid en kris, med ett scenario som omfattar både EU:s operationscenter och den civila planerings- och ledningskapaciteten. EU:s militärövning (Milex 09) inriktades på samspelet mellan EU:s operativa högkvarter i Larissa och EU:s styrkehögkvarter i Neapel, med särskild inriktning på de maritima aspekterna. Båda övningarna gav ett utmärkt tillfälle att träna berörda EU-strukturer och förfaranden⁶⁶.

---

⁶⁶ Den 17–26 juni 2009; se även rådets pressmeddelande 10994/09 (Presse 177) av den 12 juni 2009.

Finansiering

Gusp-budgeten ökade från 47 miljoner euro för 2000 till 243 miljoner för 2009 och prognosen är att den kommer att uppgå till 400 miljoner euro för 2013. Merparten av 2009 års budget anslögs till operationer och åtgärder som avsåg civil krishantering, i synnerhet Eulex Kosovo (116 miljoner euro), Eupol Afghanistan (36 miljoner euro) och EUMM Georgia (11 miljoner euro)⁶⁷.

3. Diversifiering av den gemensamma europeiska säkerhets- och försvarspolitiken

I rapporten om genomförandet av den europeiska säkerhetsstrategin sägs det att "ju mer komplicerade utmaningar vi ställs inför, ju flexibla måste vi vara". Detta bör förstås som att det föreligger ett behov av att diversifiera den uppsättning instrument som EU har till sitt förfogande när en kris bryter ut. Alltsedan GSFP infördes har de civila uppdragen normalt fokuserat på handledning, övervakning och rådgivning rörande polisuppgifter samt på förbättrade arbetsrelationer mellan polis- och åklagarmyndigheterna. Även om detta även fortsatt kommer att vara de huvudsakliga uppgifterna för den civila delen av GSFP har ett antal andra aktiviteter utvecklats för att säkerhets- och stabilitetsutmaningarna bättre ska kunna hanteras i de partnerländer där uppdrag har utstationerats.

Olika uppgifter

Reformen av säkerhetssektorn (SSR)

Under 2009 koncentrerades EU:s aktiviteter när det gäller reformen av säkerhetssektorn på en förstärkning av EU:s kapacitet och på uppvisandet av konkreta resultat genom GSFP-uppdragen. Arbetet med att inrätta en EU-pool med experter på säkerhetssektorn har drivits vidare som en prioritering. Denna pool kan anmodas att hjälpa rådet och kommissionen med förberedelserna inför EU:s uppdrag och åtgärder som rör säkerhetssektorn.

Uppdraget EU SSR Guinea-Bissau fortsatte sin verksamhet. En strategisk översyn inleddes för att sätta in Guinea-Bissau i ett regionalt sammanhang. Mandatet för uppdraget har förlängts fram till den 31 maj 2010 inför ett slutgiltigt beslut av rådet. De två GSFP-uppdragen i Demokratiska republiken Kongo fortsatte att ge sitt stöd till reformerna av säkerhetssektorn under 2009 och båda uppdragen har förlängts till mitten av 2010. Eupol/RD Congo arbetar med de två delarna av reformen av säkerhetssektorn som handlar om polisen och åklagarmyndigheterna. I synnerhet när det gäller polisverksamheten var framgångarna goda. Uppdraget för Eupol/RD Congo förstärktes när det gäller kampen mot sexuellt våld, i enlighet med Europaparlamentets resolution om våldet i Demokratiska republiken Kongo. När det gäller Eusec RD Congo godkände rådet den 27 juli 2009 det reviderade allmänna konceptet, i vilket fastställdes sex olika områden av aktiviteter för Eusec RD Congos kommande verksamhet, med start den 1 oktober 2009. EU har fortsatt att stödja verksamheten på det rättsliga området, där en reform antogs under 2007.

Ett program med en budget på 29 miljoner euro har fastställts som kommer att fokuseras på frågor som utbildning, kapacitetsuppbyggnad, återställande av infrastruktur, modernisering av lagstiftningen och skapande av nya strukturer för rättsväsendet enligt Demokratiska republiken Kongos författning från 2006.

---

⁶⁷ För ytterligare upplysningar, se finansieringsöversikterna i rättsakter på området för Gusp (förtecknas i bilaga III).

Rättsstatsprincipen

Under 2009 uppnådde EU:s samordnade rättsstatsuppdrag Eulex Kosovo⁶⁸ fullständig operativ kapacitet och effekten på Kosovo är redan märkbar. Eulex har befästs som en stabiliserande faktor och är en nyckelaktör i kampen mot organiserad brottslighet och korruption, och för stödet till reformerna av rättsstaten. Eulex har kunnat utplaceras i hela Kosovo och gör stora framsteg på alla områden som definieras i uppdraget (polisen, rättsväsendet och tullen). Eulex understöder Kosovos myndigheter men har fortfarande en kompetens på det verkställande området, som dock gradvis kommer att överföras till de lokala myndigheterna. För att kunna nå det önskade slutmålet med öppna och multietniska rätts- och kriminalvårdssystem, liksom polis- och tullmyndigheter där ansvar kan utkrävas och där alla har klart definierade roller och ingen utsätts för politiska påtryckningar, har Eulex Kosovo börjat använda en programstrategi för att mäta uppdragets resultat och vilka framsteg institutionerna i Kosovo gör med att tillämpa rättsstatens principer. Polisprotokollet, en samarbetsmekanism mellan Serbien och Eulex, har undertecknats.

Efter beslutet 2008 att förstärka Eupol Copps aktiviteter till stöd för det palestinska straffrättsliga systemet, genomförde uppdraget under 2009 en noggrann granskning av det straffrättsliga området och har därefter påbörjat genomförandet av den överenskomna handlingsplanen. Hittills har både polisen och domstolarna/åklagarmyndigheterna kunnat etablera goda samarbetsformer med de lokala motparterna.

EU:s samordnade rättsstatsuppdrag i Irak (Eujust LEX) fortsatte att framgångsrikt genomföra ett omfattande utbildningsprogram för tjänstemän vid domstolarna, vid polisen och inom kriminalvården. Utbildningen omfattar kurser och seminarier i Europa och, sedan 2009, i Irak.

Polisen

Kampen mot organiserad brottslighet

Under 2009 stödde Europeiska unionens polisuppdrag i Bosnien och Hercegovina utvecklandet av Bosnien och Hercegovinas kapaciteter i kampen mot organiserad brottslighet (och korruption), i synnerhet sammanställandet av de resultat som uppnåtts i kampen mot organiserad brottslighet och korruption. Under hela 2009 diskuterades hur fokus för mandatet för uppdraget skulle ändras från och med den 1 januari 2010, för att kunna stödja kampen mot organiserad brottslighet och korruption, särskilt för att kunna främja kopplingarna mellan polisen och allmänna åklagare.

Kampen mot korruption

Under 2009 utvecklade Eupol Afghanistan sitt stöd till det afghanska inrikesministeriet och den afghanska nationella polisen i kampen mot korruption, en av den afghanska regeringens viktigaste prioriteringar. Uppdraget har särskilt gett stöd till de afghanska myndigheterna i utvecklandet av ett program för genomförandet av åtgärder mot korruption, vilket syftar till att inrätta och upprätthålla ett internt afghanskt system som ska motverka korruption. Eupol Afghanistan ger stöd på tre huvudområden - kapacitetsuppbyggnad, utbildning/förebyggande verksamhet och verkställighet. Detta har bl.a. lett till att särskilda anti-korruptionsstrukturer har inrättats i Afghanistan.

Kampen mot sexuellt våld

Vid utgången av 2009 fick Eupol/RD Congo tilläggsuppdraget att stödja kampen mot det sexuella våldet i Demokratisk republiken Kongo. Eupol/RD Congo har i uppdrag att ge stöd till uppbyggnaden av den kongolesiska polisens kapacitet för brottsutredningar och att bidra till att inrätta en strategi mot det sexuella våldet som en del av den övergripande reformen av polisen i Demokratiska republiken Kongo.

---

⁶⁸ Europaparlamentet antog en resolution om Kosovo och EU:s roll den 5 februari (P6_TA-PROV(2009)0052).

Tillhandahållare av säkerhet

Inom ramen för sitt begränsade verkställighetsmandat spelar Eulex Kosovo en viktig roll som sekundär tillhandahållare av säkerhet som bistår polisen i Kosovo när så är nödvändigt och i samarbete med Natouppdraget i Kosovo (KFOR). Under 2009 kunde Eulex Kosovo hantera komplicerade säkerhetssituationer, särskilt i norra Kosovo. Den viktigaste delen av Eulex-mandatet är dock att ge stöd till lokala aktörer på säkerhetsområdet, genom övervakning, handledning och rådgivning.

Fredsövervakning

EU har till sitt förfogande ett stort antal instrument som gör att det kan spela en viktig roll efter konflikter. Instrumenten omfattar allt från diplomatisk medling till övervakningsuppdrag. Det mest konkreta exemplet på detta är det civila krishanteringsuppdrag (Europeiska unionens övervakningsuppdrag i Georgien, EUMM) som utstationerades i Georgien när konflikten bröt ut i augusti 2008. EUMM är för närvarande det enda internationella övervakningsuppdraget i Georgien och det spelar också en viktig förtroendeskapande roll genom sitt medordförandeskap vid mötena i mekanismerna för incidentförebyggande och incidenthantering inom ramen för Genèveprocessen. Uppdraget har spelat en avgörande roll för att minska spänningarna och bevara stabiliteten i regionen. Att skaffa EU:s övervakningsuppdrag tillträde till hela Georgiens territorium förblir ett viktigt mål för uppdraget.

Kamp mot piratdåd

Eunavfor Somalia - uppdrag Atalanta, inleddes i december 2008, och i december 2009 förlängdes uppdraget med ytterligare tolv månader. Under 2009 har det gjort det möjligt för Världslivsmedelsprogrammets fartyg att på ett säkert sätt leverera livsmedelsbistånd, genom att ha eskorterat mer än 50 handelsfartyg från Mombasa till Mogadishu. Denna insats i kampen mot piratdåd har också framgångsrikt avskräckt från och förhindrat piratdåd utanför Somalias kust. På grundval av överföringsavtal med Kenya och Seychellerna har 75 misstänkta pirater efter frihetsberövandet överförts för lagföring till Kenya och 11 till Seychellerna. EU har arbetat tillsammans med FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå för att tillhandahålla stöd till det rättssystemet i Kenya och i Seychellerna, i enlighet med stabilitetsinstrumentet. Utöver hanteringen av piratdåden har EU också inlett arbetet med att bidra till uppbyggnaden av regional maritim kapacitet.

Skydd av civilbefolkningen vid väpnade konflikter

EU har spelat en aktiv roll i diskussionerna om hur civilbefolkningen ska kunna skyddas vid väpnade konflikter och vid antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1894 (2009). EU är redo att, tillsammans med FN, ta fram koncept och moduler för utbildning.

Olika redskap

Nätstödda resurser

Arbetet med utvecklingen av nätstödd kapacitet till stöd för ESFP har drivits vidare. I detta sammanhang och för att kunna genomföra konceptet med nätstödd kapacitet till stöd för den civil-militära samordningen, underströks det hur viktigt det var att driva arbetet framåt, successivt och stegvis med tillräckligt engagemang på hög nivå i EU-institutionerna och i medlemsstaterna.

Europeiska unionens satellitcentrum

I enlighet med uppmaningen från Europaparlamentet att se till att satellitcentrumet är fullt utvecklat, för att man ska kunna dra nytta av det, gav satellitcentrumet under 2009 ovärderligt stöd till EU:s militära operationer, i synnerhet *Eunavfor Atalanta* och *Eufor Tchad/RCA*. Europeiska unionens satellitcentrum spelade också allt större roll för stödet till EU:s civila uppdrag, i synnerhet *EUMM i Georgien*. Att samtliga EU-länder som inte är Natomedlemmar deltog i satellitcentrumets aktiviteter var också ett viktigt steg i vidareutvecklingen av centrumet.

Arbetet med säkerhetsdimensionen av den globala övervakningen för miljö och säkerhet (GMES) fortsatte, vilket avspeglar dess betydelse för Gusp/GSFP.

4. Ökad enhetlighet och effektivitet

Arbetet med planeringen och utvecklingen av den civila kapaciteten fortsatte och gynnades i hög grad av den riktlinjeprocess i vilken man fastställde en väl samordnad ram för kapacitetsutveckling med särskild tyngdpunkt på uppdragsstöd som grundar sig på konkreta åtgärder relaterade till snabba insatser, mänskliga resurser, ekonomi och utrustning, inklusive ett beslut att inrätta lagerkapacitet för EU.

Under 2009 har man kunnat se förbättringar på området för uppdragsstöd genom ingående av ytterligare ramavtal, genom beslutet att inrätta tillfällig lagerkapacitet för EUPM samtidigt som en genomförbarhetsstudie genomförs för att hitta en permanent lösning och, när det gäller mänskliga resurser, genom målinriktade förbättringar av styrkebidragsprocessen genom bättre planering, ökad förutsägbarhet och uppdatering av de nödvändiga kunskaperna.

Arbetet med dessa processer kommer att fortsätta och stärkas under 2010.

Samarbete med tredjeländer

Allteftersom ambitionerna för och omfattningen av GSFP-engagemanget ökar får partnernas bidrag allt större betydelse. Regelbundna dialoger med partner om GSFP i fråga om krishantering hölls, bland annat med europeiska Natomedlemmar som inte är EU-medlemmar, andra länder som är kandidatländer samt USA, Kanada, Ryssland, Ukraina och andra tredjestater. Tolv tredjestater (Albanien, Angola, Chile, Kanada, Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Norge, Nya Zeeland, Schweiz, Turkiet, Ukraina och USA) bidrog på ett meningsfullt sätt till sju av de pågående uppdragen och operationerna (bland annat, Eufor Althea, Eulex Kosovo, EUPM BiH, Eupol Copps, Eupol Afghanistan, Eunavfor Atalanta och Eupol RD Congo.) Dessutom har Albanien, Kroatien och Ryssland gett värdefullt stöd till Eufor Tchad/RCA, som avslutades i mars 2009.

Ett fruktbart samspel med flera olika partner har upprättats inom ramen för bekämpandet av piratdåd och insatsen Eunavfor Atalanta (med bland andra Kina, Indien, Japan, Jemen, Malaysia, Oman, Ryssland, Saudiarabien och Seychellerna).

Tredjeländers deltagande är gynnsamt av både politiska och operationella skäl. Det ger dessa länder ytterligare en kanal för att stärka sina politiska förbindelser med EU och därmed bidra till att bredda stödet för EU:s åtagande för fred och stabilitet.

Efter diskussioner i Kusp om tredjestaters deltagande i GSFP-insatser kommer den höga representanten att ge en rekommendation till rådet om ytterligare länder med vilka förhandlingar borde inledas i syfte att ingå ramavtal om deltagande.

DEL II: INFÖR 2010

Europeiska unionens globala roll har utvidgats under de senaste åren. Unionen har bidragit till stabilitet och demokrati i sitt grannskap, stärkt relationerna med sina internationella partner, bidragit till att ta itu med kriser och konflikter i hela världen, främjat goda styrelseformer och mänskliga rättigheter samt främjat utvecklingen. Vi har gjort 23 GSPF-insatser, de flesta civila men några militära. Detta är framgångar som vi kan vara stolta över. Jämfört med för tio år sedan känner vi oss idag säkrare och är kapablare och effektivare när det gäller att utvidga vårt inflytande i världen.

Hoten har dock också ökat. De problem vi står inför – terrorism och organiserad brottslighet, spridning av massförstörelsevapen, naturkatastrofer, regionala konflikter, trygg energiförsörjning, klimatförändringar och olaglig migration – har alla blivit komplexare och allt mer sammanlänkade. Vår förmåga att nå resultat har ofta varit begränsad. För att våra åtgärder ska vara framgångsrika krävs en övergripande strategi där man använder samtliga instrument som står till vårt förfogande och tar itu med de underliggande orsakerna i lika hög grad som symtomen. Det krävs också partnerskap med länder och organisationer i olika delar av världen. Kort sagt är det nu viktigare än någonsin förr under vår historia att ha en proaktiv, effektiv och väl samordnad europeisk utrikespolitik.

Lissabonfördraget ger nya möjligheter⁶⁹. Den nya institutionella ramen ger oss möjligheten att bättre fördela resurserna på prioriteringarna⁷⁰. Den höga representanten och vice ordföranden Catherine Ashton kommer, i sin tredubbla roll, att ha en avgörande uppgift för att tillsammans med medlemsstaterna, kommissionen och Europaparlamentet uppnå detta.

Genom den europeiska avdelningen för yttre åtgärder⁷¹ kommer EU att förfoga över ett helt nytt och unikt verktyg: en utrikestjänst som arbetar för EU som helhet och som kommer att göra det möjligt för oss att agera mer sammanhållet och effektivt på den globala scenen. Inrättandet av avdelningen är därför både en viktig prioritering för Europeiska unionen och en unik möjlighet som vi måste ta tillvara.

Denna uppgift måste slutföras med det snaraste. Världshändelserna kommer inte att vänta på att vi kompletterar våra inre institutionella arrangemang. Agendan för 2010 ställer högre krav på EU än någonsin tidigare under de senaste tjugo åren. Trots vissa tecken på återhämtning fortsätter den ekonomiska krisens effekter att göra sig påmind runtom i världen. Många regioner upplever mer våld och är instabilare än för en generation sedan. Konflikterna i Afghanistan, Pakistan, Jemen och Somalia får konsekvenser långt utanför dessa länders gränser. Det globala systemet för att motverka spridningen av massförstörelsevapen står inför exempellösa påfrestningar, särskilt från Iran. Naturkatastrofer som jordbävningarna i Haiti och Chile har satt det internationella samfundets kapacitet att snabbt bistå med nödhjälp och återuppbyggnad på prov. I bakgrunden av allt detta fortsätter förflyttningen av ekonomisk och politisk makt runt jordklotet, till de framväxande ekonomierna i Asien och Latinamerika.

I denna föränderliga värld kommer Europeiska unionen att fortsätta att bedriva en utrikespolitik som återspeglar både våra värderingar och våra intressen. Vi kommer att göra detta genom att koncentrera våra ansträngningar och resurser där vi kan göra en skillnad. Även om skapandet av ett säkert och välmående grannskap innebär en framgång återstår mer än nog att göra. Vi måste stärka våra partnerskap längre bort i världen, både med gamla allierade och framväxande globala aktörer, och utnyttja dessa partnerskap så att ambitioner omvandlas till handling. Vi måste också se till att det globala systemet, som grundar sig på institutioner och regler, är rustat för att anta den nya tidens utmaningar genom att dela beslutsbefogenheterna och makten.

---

⁶⁹ Europaparlamentet antog en resolution om parlamentets nya roll och ansvar vid genomförandet av Lissabonfördraget (2008/2063(INI)) den 7 maj 2009 (P6_TA-PROV(2009)0373).

⁷⁰ Europaparlamentet antog en resolution om Lissabonfördragets konsekvenser för utvecklingen av Europeiska unionens institutionella balans (2008/2073(INI)) den 7 maj 2009 (P6_TA-PROV(2009)0387).
Europaparlamentet antog en resolution om de finansiella aspekterna på Lissabonfördraget (2008/2054(INI)) den 7 maj 2009 (P6_TA-PROV(2009)0374).

⁷¹ Europaparlamentet antog en resolution om de institutionella aspekterna av inrättandet av den europeiska avdelningen för yttre åtgärder den 22 oktober 2009 (P7_TA-PROV(2009)0057).

Situationen på västra Balkan är avgörande för Europas stabilitet och välbefinnande. EU kommer att fortsätta att stödja ett europeiskt perspektiv för denna region med hjälp av föranslutningsstöd samt Gusp och GSFP. I sina slutsatser från december 2009 förklarade Europeiska rådet att det kommer att återkomma till kommissionens rekommendation om inledande av anslutningsförhandlingar med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.

Det förklarade också att det är och förblir väsentligt att bevara goda grannskapsförbindelser, även en framförhandlad och ömsesidigt godtagbar lösning på namnfrågan, under FN:s överinseende. Den 1 maj 2010 trädde stabiliserings- och associeringsavtalet mellan EU och Montenegro i kraft. Kommissionen förväntas lägga fram sitt yttrande om Montenegros, och om möjligt även Albanien, ansökan om EU-medlemskap. Om de goda framstegen fortsätter i samarbete med ICty, kan rådet eventuellt besluta att påbörja ratificeringen av stabiliserings- och associeringsavtalet EU–Serbien. Rådet kan även uppdraga åt kommissionen att utarbeta ett yttrande om Serbiens ansökan. EU kommer att fortsätta sitt engagemang för och stöd till Bosnien och Hercegovina på dess väg mot EU, genom stärkt EU-närvaro inklusive när det gäller EUPM och Eufor Althea. Ytterligare framsteg i fråga om reformer är avgörande, trots den komplexa politiska ramen, liksom utsikterna att hålla val i oktober 2010. När det gäller Kosovo står EU fast vid sitt åtagande att stärka stabiliteten och utvecklingen. Ytterligare framsteg i fråga om decentralisering och reformer, liksom god samhällsstyrning och rättsstatsprincipen, kommer att vara viktiga prioriteringar att stödja, både genom finansiellt stöd och expertstöd och genom rättsstatsuppdraget Eulex.

Turkiet förblir en viktig regional aktör. Efter det historiska undertecknandet av protokollen för en normalisering av förbindelserna mellan Turkiet och Armenien i oktober 2009 ser EU fram emot deras ratificering och tillämpning. Med det mellanstatliga avtalet om Nabucco-gasledningen som undertecknades i juli 2009, förblir ett snabbt fullbordande av den södra korridoren en av EU:s främsta prioriteringar på energitrygghetsområdet.

Den europeiska grannskapspolitiken har helt förändrat förbindelserna mellan EU och dess grannländer. EU-biståndet har skräddarsytt för partnernas reformbehov och dess omfattning i de aktuella finansieringsramarna har ökat med 32 %. Mycket återstår dock att göra om den europeiska grannskapspolitikens mål gemensam stabilitet och säkerhet samt gemensamt välbefinnande ska uppnås. Lissabonfördraget erkänner detta genom att förplikta EU till utveckling av särskilda förbindelser med närbelägna länder i syfte att skapa ett område med välbefinnande och god grannsamja (art. 8 i EU-fördraget).

Det östliga partnerskap som lanserades i maj 2009 erbjuder en plattform för att påskynda politisk associering och fördjupad ekonomisk integrering mellan Europeiska unionen och berörda partnerländer i det östra grannskapsområdet i enlighet med Pragdeklarationen.

Det östliga partnerskapets multilaterala ramar kommer att möjliggöra samarbetsverksamhet och fri dialog som tjänar partnerskapets mål. Partnerskapet ska styras av principerna delaktighet, differentiering, villkorlighet och delat ansvar. Dessutom bör dialogen om visering inträda i en fullt operativ fas på grundval av en handlingsplan för viseringsliberalisering som långsiktigt mål. EU kommer att samarbeta med det nya ledarskapet i Ukraina för att uppnå politisk och ekonomisk stabilitet. Att hjälpa Republiken Moldavien att ta itu med de utmaningar som härstammar från den ekonomiska krisen kommer att vara en prioritet, och ansträngningar att lösa konflikten i Transnistrien inom formatet 5+2 kommer att fortlöpa. EU är också öppet för närmare förbindelser med Vitryssland, men framsteg kan ske endast om det samtidigt förekommer steg i riktning mot större demokratisering, skydd och främjande av de mänskliga rättigheterna och dödsstraffet då avskaffas.

I Georgien är EU fortfarande engagerat i ansträngningar att lösa den långvariga konflikten, i synnerhet genom de pågående samtalen i Genève, som fortfarande är det enda forumet där alla parter är representerade. EUMM i Georgien kommer även i fortsättningen att vara väsentligt för att garantera fred och stabilitet på fältet, även om den tekniska kapaciteten ständigt bör ses över. EU bör fortsätta att begära tillträde till Abchazien och Sydossetien för EUMM och samtidigt verka för att återställa OSSE:s och FN:s närvaro på fältet. EU ser även fram emot att under 2010 inleda förhandlingarna om ett associeringsavtal med de tre länderna i Sydkaukasien. EU stöder Minskgruppen i dess strävanden att finna en lösning för Nagorno-Karabach. Det östliga partnerskapets multilaterala dimension kan bidra till att återuppbygga förtroendet mellan Armenien och Azerbajdzjan.

Unionen för Medelhavsområdet bör göra framsteg på områdena för organisation, struktur och finansiering under 2010. Inrättandet av ett sekretariat i Barcelona och utnämmandet av dess generalsekreterare i mars 2010 är betydande steg, men det är viktigt att man snabbt kommer igång med verksamheten och börjar arbeta med projekt i regionen. Ett ambitiöst program med ministermöten planeras för 2010.

Europeiska unionen kommer att fortsätta diskussionerna om ramavtalet mellan EU och Libyen, i syfte att slutföra förhandlingarna så snabbt som möjligt.

I många delar av världen bortom vårt närområde undermineras stabiliteten fortfarande av regionala konflikter. Utvecklingen i Mellanöstern kommer att fortsätta att dominera den internationella agendan under 2010. En lösning på Israel-Palestina-konflikten är nu viktigare än någonsin.

EU fortsätter att uppmana parterna att snarast återuppta förhandlingar som, inom en överenskommen tidsfrist, ska leda till en tvåstatslösning där Staten Israel och en oberoende, demokratisk, sammanhängande och livskraftig palestinsk stat lever sida vid sida i fred och säkerhet. EU kommer inte att erkänna några andra ändringar av de gränser som gällde före 1967, inklusive vad gäller Jerusalem, än dem som båda parter har kommit överens om. Om det ska bli en verklig fred måste man genom förhandlingar finna ett sätt att lösa frågan om Jerusalems ställning som framtida huvudstad i två stater. EU kommer att fortsätta att tillsammans med kvartetten och sina arabiska partner upprätthålla ett nära samarbete med parterna och stödja dem i förhandlingarna. EU kommer även i fortsättningen att mana till omedelbart, varaktigt och ovillkorligt öppnande av gränsövergångar för humanitärt bistånd, handelsvaror och personer till och från Gaza. EU stödet fullt ut genomförandet av den palestinska myndighetens regeringsplan *Palestine, Ending the Occupation, Establishing the State* som ett viktigt bidrag till detta syfte och kommer att verka för intensifierat internationellt stöd för planen. EU är berett att bidra rejält till arrangemangen efter konflikten i syfte att säkerställa fredsavtalens hållbarhet, och kommer att fortsätta arbetet med EU-bidrag till statsuppbyggnad, regionala frågor, flyktingar, säkerhet och Jerusalem. Övergripande fred i Mellanöstern kräver en regional strategi. EU kommer att fortsätta att ge sitt stöd åt förhandlingarna mellan Israel och Syrien och mellan Israel och Libanon.

När det gäller andra delar av Mellanöstern innebär det senaste valet i Irak ytterligare ett framsteg för stabiliseringen av landet. Slutresultaten har ännu inte bekräftats officiellt, men EU är berett att engagera sig ytterligare för att stödja denna process och ser fram emot att i sinom tid välkomna en ny irakisk regering. Eujust Lex planerar att även fortsättningsvis bidra till att stärka rättsstaten, bland annat genom verksamhet i landet i den mån säkerhetssituationen så medger. De senaste månaderna har den internationella oron ökat på grund av det hot som instabiliteten i Jemen gett upphov till, bland annat genom kopplingarna till internationell terrorism. EU kommer att fortsätta med sin övergripande strategi, och samarbeta med Jemens grannländer i regionen för att ta itu med frågan och åstadkomma politisk och ekonomisk utveckling på längre sikt.

Den allmänna situationen när det gäller den iranska kärnenergifrågan ser för närvarande mycket mörk ut. De ansträngningar som gjorts av Kina, Frankrike, Förenade kungariket, Ryska federationen, Tyskland och USA för att få Iran att delta i meningsfulla förhandlingar har hittills inte rönt någon framgång. EU är och förblir fast beslutet att verka för en framförhandlad lösning genom den dubbla strategin.

Europeiska unionen är beredd att vidta nödvändiga åtgärder i anslutning till FN:s säkerhetsråds arbete. EU kommer även i fortsättningen att uttrycka sin oro över den iranska politikens negativa inverkan på stabiliteten och freden i Mellanöstern och fortsätta att framhålla att Iran bör påta sig en ansvarsfull roll i regionen. EU är fortfarande ytterst oroad över människorättssituationen i Iran och kommer även i framtiden att aktivt följa dess utveckling och ta upp sina farhågor med den iranska regeringen samt erinra Iran om landets internationella förpliktelser beträffande mänskliga rättigheter, vilket inbegriper ett slut på de kränkningar som riktar sig mot landets eget folk, utkrävande av ansvar av de personer som är skyldiga till kränkningarna samt frisläppande av personer som bara utövar sina rättigheter. EU är också fortfarande djupt oroad med anledning av de åtgärder som vidtas av de iranska myndigheterna för att hindra landets medborgare från att fritt kommunicera och få information genom tv, radiosändningar via satellit och Internet. EU kommer att vara fast beslutet att gå vidare med dessa frågor och att agera i syfte att få ett slut på denna oacceptabla situation.

Situationen i Afghanistan innebär fortfarande en stor utmaning för det internationella samfundet och för regeringen i Kabul. I Afghanistan har EU haft en övergripande strategi där man kombinerar politiska, civila och militära instrument samt utvecklingsinstrument. EU kommer att koncentrera sina insatser på att förstärka rättsstaten, särskilt genom Eupol Afghanistan, den statliga kapaciteten och institutionerna för att främja god samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och en effektiv offentlig förvaltning. EU kommer även att stödja den ekonomiska tillväxten, särskilt genom landsbygdsutveckling och sociala framsteg. EU:s insatser kommer att stödja den övergångsstrategi man enades om vid den internationella konferensen om Afghanistan i London den 28 januari 2010.

Pakistans roll för förbindelserna med Afghanistan är avgörande, men Pakistan står själv inför stora utmaningar. EU uppmanar också Pakistan att förbättra samarbetet i nyckelfrågor som kampen mot terrorism, icke-spridning av massförstörelsevapen, kampen mot narkotika samt de mänskliga rättigheterna, utöver att inta den centrala rollen för stabiliteten och säkerheten i regionen. EU är redo att stödja pakistanska initiativ avseende reformer av säkerhetssektorn, rättsstatsprincipen och demokratiska institutioner, inklusive valsystemet. Här, liksom på annat håll, kommer den ekonomiska utvecklingen att vara avgörande för att nå stabilitet på lång sikt.

I Afrika fortsätter instabilitet och regionala konflikter att underminera utvecklingen i vissa delar av kontinenten. EU har ett stort engagemang i Somalia och samarbetar med internationella partner, inklusive Afrikanska unionen, Förenta nationerna och Förenta staterna.

Under 2010 kommer, som en del av vår övergripande strategi, ett EU-utbildningsuppdrag med bas i Uganda att sättas in för att stödja den federala övergångsregeringens väpnade styrkor. Samtidigt är EU en av de främsta givarna av humanitärt och ekonomiskt bistånd till landet, och Atalanta-insatsen till sjöss har gett skydd mot hotande piratdåd utanför Somalias kust. Operation Atalantas avskräckande verkan kommer också att vara beroende av framgångsrik lagföring av misstänkta personer som grips under operationen. EU bör arbeta tillsammans med länderna i den region som drabbas av piratdåden för att ingå avtal om överföring. Även Sudan kommer att ställas inför stora utmaningar under 2010: nationella val, ansträngningarna att skapa fred i Darfur och förberedelserna inför den folkomröstning om södra Sudans ställning som planeras äga rum i januari 2011. EU kommer att arbeta med Afrikanska unionen och andra för att ge Sudans folk en stabil och demokratisk framtid.

Dessa exempel illustrerar verkligheten att inget land på egen hand kan möta dagens internationella utmaningar. Partnerskap har fått en ny betydelse på 2000-talet, som ett oundgängligt medel för att hantera gemensamma utmaningar i fråga om ekonomin och säkerheten. EU har under det senaste årtiondet strävat efter att förstärka banden med viktiga globala aktörer. Vi måste ta till vara på de möjligheter som Lissabonfördraget erbjuder, som gör det lättare för oss att samarbeta med andra, och för dem att samarbeta med oss, för att gå vidare med detta.

Våra band med USA är lika viktiga som någonsin. I de flesta fall krävs engagemang från båda sidor av Atlanten för att möta dagens utmaningar, men detta kan bara åstadkommas om båda parter är överens om riktningen. Den transatlantiska agendan omfattar alltifrån den ekonomiska krisen och säkerställandet av vår långsiktiga ekonomiska konkurrenskraft till global säkerhet, inbegripet icke-spridning, terroristbekämpning och nedrustning, åtgärder mot den globala uppvärmningen, uppfyllande av millennieutvecklingsmålen samt regionala frågor som Afghanistan och Pakistan och fredsprocessen i Mellanöstern.

I öster är Ryssland både en granne och en central aktör på världsscenen i sådana frågor som Iran, Mellanöstern, Afghanistan och de långvariga konflikterna i vårt gemensamma grannskap. Dessutom ligger det i vårt gemensamma intresse att Ryssland integreras ytterligare i det internationella systemet och följer dess bestämmelser. Förhandlingar om ett nytt avtal mellan EU och Ryssland måste säkerställa väl avvägda framsteg på alla områden som omfattas av vårt partnerskap.

Indien och Kina är viktiga partner, både i regionala och globala frågor. Vi kan vara mer ambitiösa i det politiska utbytet och samarbetet med Indien för att ta itu med gemensamma utmaningar som Afghanistan, terrorism, klimatförändringar, finanskrisen och icke-spridning. Terroristbekämpning, fredsbevarande och fredsbyggande är samtliga områden med en potential för ökat samarbete. Partnerskapet med Kina har en strategisk betydelse som bara kommer att öka med tiden. Vi måste investera mera för att bygga ett nätverk av förbindelser som gör det möjligt för EU både att främja sina intressen och värderingar, på det politiska och det ekonomiska området, och att engagera sig i utarbetandet av gemensamma lösningar på globala problem.

I Ostasien är Japan även fortsättningsvis en viktig partner. Även här finns utrymme för ytterligare insatser för fred och säkerhet, i en förbindelse som traditionellt har formats av ekonomiska intressen. Förbindelserna med Republiken Korea kommer i år att upphöjas till ett strategiskt partnerskap, framför allt genom ingåendet av ett ramavtal och ett frihandelsavtal. Andra partnerskap – bland annat med Brasilien, Mexiko och Sydafrika – ökar i betydelse. Samarbete med internationella och regionala organisationer är också mycket väsentligt. Partnerskapet mellan Förenta nationerna och EU är en grundläggande pelare i vår utrikespolitik. Men det finns utrymme för fördjupning, särskilt på krishanteringsområdet. Våra förbindelser med Nato bör också breddas i strävan mot vårt gemensamma mål att åstadkomma större säkerhet inom och utanför vår kontinent. OSSE spelar även fortsättningsvis en viktig roll genom att föra samman alla länder som har intresse av den europeiska säkerheten. Denna har fått förnyad uppmärksamhet genom Korfuprocessen för euroatlantisk säkerhet, som EU kommer att fortsätta att driva på under 2010.

Dessa förbindelser kompletteras av förbindelserna med regionala organisationer utanför Europa. I Sydostasien har Asean fördjupade förbindelser med EU. Undertecknandet av ett omfattande partnerskaps- och samarbetsavtal med Indonesien i november 2009 var ett betydelsefullt steg i förbindelserna Asean-EU. EU kommer att fortsätta förhandlingsprocessen för partnerskaps- och samarbetsavtal med andra Aseanmedlemmar. Ett förnyat engagemang i bilaterala förhandlingar om frihandelsavtal med enskilda Aseanländer kommer att bli en språngbräda för ett framtida regionalt avtal. I oktober 2010 kommer EU att stå värd för det åttonde Asemtoppmötet i Bryssel. Såväl närmare ekonomiska förbindelser som en energisk politisk dialog med den asiatiska regionen med dess framväxtekonomier är av allt större betydelse för Europas framtid. I synnerhet erbjuder toppmötet ett unikt tillfälle att fastställa gemensamma positioner inför viktiga internationella förhandlingar.

Det första G20-mötet i ett land som inte hör till G8 planeras äga rum en månad senare och kort därefter inleds den 16:e konferensen för parterna i FN:s klimatförändringskonvention i Cancun.

EU är Afrikanska unionens viktigaste internationella partner och den gemensamma EU–Afrika-strategin understryker det nya strategiska partnerskapet mellan Europa och Afrika. Det tredje toppmötet mellan Afrika och EU i slutet av november 2010 kommer att bli ett viktigt tillfälle för EU, AU och medlemsstaterna att se över de första framsteg som gjorts inom ramen för strategin, ge ny stimulans till vårt ambitiösa partnerskap och stärka den politiska samordningen och det praktiska samarbetet mellan EU och Afrika. Toppmötet kommer att diskutera de viktigaste globala utmaningarna såsom fred och säkerhet, klimatförändringar, energitillgång och energitrygghet samt förverkligandet av millennieutvecklingsmålen.

När det gäller Latinamerika och Västindien kommer toppmötet mellan EU och Latinamerika/Västindien i maj att fastställa agendan för det strategiska partnerskapet för de närmaste två åren genom Madriddeklarationen och en handlingsplan som bifogas denna. Därtill är de förväntade resultaten följande: ingående av ett associeringsavtal med Centralamerika och av ett flerpartshandelsavtal med vissa andinska länder (Colombia, Peru) och återupptagande av förhandlingarna om ett associeringsavtal med Mercosur, lanseringen av investeringsmekanismen för Latinamerika (LAIF), inrättandet av stiftelsen EU/Latinamerika och Västindien, överenskommelsen om grunddragen i den gemensamma strategin för EU och Cariforum, avtalet om en gemensam handlingsplan med Mexiko, bekräftandet av en associering för utveckling och innovation med Chile samt förstärkningen av de bilaterala förbindelserna.

EU kommer att fortsätta att arbeta i olika forum för att stärka det internationella systemet mot spridning av massförstörelsevapen. Ett framgångsrikt och väl avvägt resultat av konferensen för översyn av icke-spridningsavtalet i maj kommer att prioriteras särskilt. Vi har också bidragit positivt till toppmötet om kärnsäkerhet som hölls i Washington i april och vi fortsätter att informera om behovet att förstärka kärnsäkerheten på global nivå. EU kommer att fortsätta att genomföra sin politik, särskilt *Nya handlingslinjer för Europeiska unionen i kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärarsystem för sådana vapen*.

Skyddet och främjandet av de mänskliga rättigheterna är en grundläggande del i vår utrikespolitik, över hela linjen. Tillvaratagandet av våra intressen måste alltid kombineras med främjande av våra värderingar.

Under 2010 kommer EU att fortsätta att främja trenden i riktning mot ett avskaffande av dödsstraffet.

EU kommer att fortsätta att noga följa frågan om religions- eller trosfrihet och om kamp mot religiös intolerans, som en del av EU:s människorättspolitik. En ny människorättsdialog inleddes med Republiken Moldavien i februari 2010 och en ny människorättsdialog kommer att inledas med Indonesien. EU kommer att sträva efter att vidareutveckla sina förbindelser med Asean, även genom samarbete med Aseans nya mellanstatliga kommission för mänskliga rättigheter, och kommer att undersöka möjligheten att inleda en dialog om utmaningar när det gäller de mänskliga rättigheterna i regionen. EU kommer att delta fullt ut i förberedelserna inför 2011 års översyn av FN:s råd för mänskliga rättigheter. Europaparlamentets aktiva deltagande i utvecklingen av människorättsdialogerna med Ryssland och Kina välkomnas, liksom diskussioner mellan Europaparlamentets berörda utskott och rådet.

Med den europeiska säkerhets- och försvarspolitikens tioårsdag år 2009 och Lissabonfördragets ikraftträdande nyligen är det uppenbart att den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken har genomgått en omfattande utveckling under en relativt kort tidsrymd. Men det är också uppenbart att vi måste fortsätta att förbättra vår förmåga att agera effektivt genom att öka det strategiska beslutsfattandet, förbättra samstämmigheten mellan våra politiska åtgärder och förstärka de militära och civila resurserna. Vi kommer att fortsätta att arbeta inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna för att förbättra vår förmåga till utplacering, tillhandahålla mer flexibla arrangemang för uppdragsstöd, förstärka människorätts- och jämställdhetsperspektivet samt närmare samordna GSFP-insatserna till de långsiktiga stabiliserings- och utvecklingsinsatser som leds av såväl Europeiska kommissionen som internationella partner. Vår förmåga att påverka beror på tillgången till relevanta resurser, med stöd av tillräckliga politiska och ekonomiska medel.

Sammanfattningsvis kommer 2010 att bli en milstolpe för den europeiska utrikespolitiken. Den institutionella debatt som ledde fram till Lissabonfördraget varade i nästan ett årtionde. När nu den processen är fullbordad kan vi börja på ett nytt kapital. Det är dags att göra det, eftersom det i ännu större utsträckning än tidigare krävs att EU riktar blickarna utåt och engagerar sig i övriga världen. Om vi inte lyckas med det innebär det mer än bara ett förlorat tillfälle. Det innebär att vi drar oss tillbaka från den roll i de internationella angelägenheterna som vi gör anspråk på, och som både våra intressen och våra värderingar kräver. Nu är det dags att gå från ord till handling.

BILAGA I**Legal acts in the CFSP area**

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
I. MESURES RESTRICTIVES			
I.1 BALKANS OCCIDENTAUX			
24.09.2009	Prorogation de la position commune 2004/694/PESC concernant de nouvelles mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 15	2009/717/PESC L 253 (25.09.2009)
26.02.2009	Renouvellement des mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 15	2009/164/PESC L 55 (27.02.2009)
10.02.2009	Prorogation et modification de la position commune 2004/133/PESC concernant des mesures restrictives à l'égard d'extrémistes dans l'ancienne République yougoslave de Macédoine (ARYM)	art. 15	2009/116/PESC L 40 (11.02.2009)
I.2 AFRIQUE			
REPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU CONGO			
27.04.2009	Application de la position commune 2008/369/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République démocratique du Congo	position commune 2008/369/PESC art. 6; art. 23 (2)	2009/349/PESC L 106 (28.04.2009)
26.01.2009	Modification de la position commune 2008/369/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République démocratique du Congo	art. 15	2009/66/PESC L 23 (27.01.2009)
RÉPUBLIQUE DE GUINÉE			
22.12.2009	Modification de la position commune 2009/788/PESC concernant des mesures restrictives à l'encontre de la République de Guinée	art. 29	2009/1003/PESC L 346 (23.12.2009)
22.12.2009	Institution des certaines mesures restrictives spécifiques à l'encontre de la République de Guinée	art. 215 §1 et 2	2009/1284/UE L 346 (23.12.2009)
27.10.2009	Mesures restrictives à l'encontre de la République de Guinée	art. 15	2009/788/PESC L 281 (28.10.2009) + rectificatif L 282 (29.10.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
SOMALIE			
16.02.2009	Mesures restrictives à l'encontre de la Somalie et abrogation de la position commune 2002/960/PESC	art. 15	2009/138/PESC L 46 (17.02.2009)
ZIMBABWE			
26.01.2009	Renouvellement des mesures restrictives à l'encontre du Zimbabwe	art. 15	2009/68/PESC L 23 (27.01.2009)
I.3 ASIE / OCÉANIE			
BIRMANIE / MYANMAR			
18.12.2009	Modification de la position commune 2006/318/PESC renouvelant les mesures restrictives à l'encontre de la Birmanie/du Myanmar	art. 29	2009/981/PESC L 338 (19.12.2009)
13.08.2009	Modification de la position commune 2006/318/PESC renouvelant les mesures restrictives à l'encontre de la Birmanie/du Myanmar	art. 15	2009/615/PESC L 210 (14.08.2009)
27.04.2009	Renouvellement des mesures restrictives à l'encontre de la Birmanie/du Myanmar	art. 15	2009/351/PESC L 108 (29.04.2009)
RÉPUBLIQUE POPULAIRE DÉMOCRATIQUE DE CORÉE			
22.12.2009	Modification de la position commune 2006/795/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République populaire démocratique de Corée	art. 29	2009/1002/PESC L 346 (23.12.2009)
22.12.2009	Modification du règlement (CE) n o 329/2007 concernant des mesures restrictives à l'encontre de la République populaire démocratique de Corée	art. 215 §1 et 2	2009/1283/UE L 346 (23.12.2009)
04.08.2009	Mise en oeuvre de la position commune 2006/795/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République populaire démocratique de Corée	position commune 2006/795/PESC art. 6(1) art. 23(2)	2009/599/PESC L 203 (05.08.2009)
27.07.2009	Modification de la position commune 2006/795/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République populaire démocratique de Corée	art. 15	2009/573/PESC L 197 (29.07.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
I.4 MOYEN-ORIENT / GOLFE			
IRAN			
15.12.2009	Modification du règlement (CE) n o 423/2007 concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran	art. 215 §1 et 2	2009/1228/UE L 330 (16.12.2009)
17.11.2009	Mise en oeuvre de l'article 7, paragraphe 2, du règlement (CE) n o 423/2007 concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran et abrogeant la décision 2008/475/CE	règlement (CE) no 423/2007 art. 15 (2)	2009/1100/CE L 303 (18.11.2009)
17.11.2009	Mise en oeuvre de la position commune 2007/140/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran	position commune 2007/140/PESC art. 7 (2) art. 23 (2)	2009/840/PESC L 303 (18.11.2009)
IRAQ			
05.03.2009	Modification de la position commune 2003/495/PESC sur l'Iraq	art. 15	2009/175/PESC L 62 (06.03.2009)
I.5 EUROPE ORIENTALE ET ASIE CENTRALE			
BIÉLORUSSIE			
15.12.2009	Prorogation des mesures restrictives à l'encontre de certains fonctionnaires de Biélorussie prévues dans la position commune 2006/276/PESC et abrogeant la position commune 2009/314/PESC	art. 29	2009/969/PESC L 332 (17.12.2009)
06.04.2009	Modification de la position commune 2006/276/PESC concernant des mesures restrictives à l'encontre de certains fonctionnaires de Biélorussie et abrogeant la position commune 2008/844/PESC	art. 15	2009/314/PESC L 93 (07.04.2009)
RÉPUBLIQUE DE MOLDAVIE			
16.02.2009	Renouvellement des mesures restrictives à l'encontre des dirigeants de la région de Transnistrie de la République de Moldova	art. 15	2009/139/PESC L 46 (17.02.2009)
OUZBÉKISTAN			
15.12.2009	Abrogation du règlement (CE) n o 1859/2005 instituant certaines mesures restrictives à l'encontre de l'Ouzbékistan	art. 215 §1, art. 301	2009/1227/UE L 330 (16.12.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
II. PESD			
II.1 BALKANS OCCIDENTAUX			
15.12.2009	Prorogation du mandat du chef de la Mission de police de l'Union européenne (MPUE) en Bosnie-Herzégovine	art. 38, troisième alinéa décision 2009/906/PESC art. 10 §1	2009/958/PESC MPUE/1/2009 L 330 (16.12.2009)
08.12.2009	Mission de police de l'Union européenne (MPUE) en Bosnie-et-Herzégovine	art. 28, art. 43 §2	2009/906/PESC L 322 (09.12.2009)
11.11.2009	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 25, troisième alinéa; action commune 2004/570/PESC art. 6	2009/836/PESC BiH/15/2009 L 299 (14.11.2009)
09.06.2009	Modification de l'action commune 2008/124/PESC relative à la mission «État de droit» menée par l'Union européenne au Kosovo, EULEX KOSOVO	art. 14	2009/445/PESC L 148 (11.06.2009)
II.2 AFRIQUE			
04.12.2009	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 38 action commune 2008/851/PESC art. 6	2009/946/PESC ATALANTA/8/2009 L 327 (12.12.2009)
08.12.2009	Modification de l'action commune 2008/851/PESC concernant l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie	art. 28, art. 43 §2	2009/907/PESC L 322 (09.12.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
17.11.2009	Modification et prolongation de l'action commune 2008/112/PESC relative à la mission de l'Union européenne visant à soutenir la réforme du secteur de la sécurité en République de Guinée-Bissau (UE RSS GUINÉE-BISSAU)	art. 14	2009/841/PESC L 303 (18.11.2009)
23.10.2009	Signature et conclusion de l'accord entre l'Union européenne et la République des Seychelles relatif au statut des forces placées sous la direction de l'Union européenne dans la République des Seychelles, dans le cadre de l'opération militaire de l'Union européenne Atalanta	art. 24	2009/916/PESC L 323 (10.12.2009)
23.10.2009	Signature et application provisoire de l'échange de lettre entre l'Union européenne et la République des Seychelles sur les conditions et les modalités régissant le transfert, de l'EUNAVFOR à la République des Seychelles, des personnes suspectées d'actes de piraterie ou des vols à main armée, ainsi que leur traitement après un tel transfert	art. 24	2009/877/PESC L 315 (02.12.2009)
19.10.2009	Abrogation de l'action commune 2007/677/PESC relative à l'opération militaire de l'Union européenne en République du Tchad et en République centrafricaine	art. 14	2009/795/PESC L 283 (30.10.2009)
19.10.2009	Modification de l'action commune 2007/405/PESC relative à la mission de police de l'Union européenne menée dans le cadre de la réforme du secteur de la sécurité (RSS) et son interface avec la justice en République démocratique du Congo (EUPOL RD Congo)	art. 14	2009/769/PESC L 274 (20.10.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
02.10.2009	Modification de la décision Atalanta/2/2009 du Comité politique et de sécurité relative à l'acceptation de contributions d'États tiers à l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta), ainsi que la décision Atalanta/3/2009 du Comité politique et de sécurité établissant le Comité des contributeurs pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 10 décision ATALANTA/2/2009 décision ATALANTA/3/2009 + addendum	2009/758/PESC ATALANTA/7/2009 L 270 (15.10.2009)
25.09.2009	Nomination du chef de la mission de conseil et d'assistance de l'Union européenne en matière de réforme du secteur de la sécurité en République démocratique du Congo (EUSEC RD Congo)	art. 25 troisième alinéa action commune 2009/709/PESC art. 8	2009/723/PESC EUSEC/1/2009 L 257 (30.09.2009)
15.09.2009	Mission de conseil et d'assistance de l'Union européenne en matière de réforme du secteur de la sécurité en République démocratique du Congo (EUSEC RD Congo)	art. 14, art. 25 troisième alinéa, art. 28 §3 premier alinéa	2009/709/PESC L 246 (18.09.2009)
27.07.2009	Signature et application provisoire de l'accord entre l'Union européenne et la République de Croatie sur la participation de la République de Croatie à l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (opération Atalanta)	art. 24	2009/597/PESC L 202 (04.08.2009)
22.07.2009	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 6 §1	2009/559/PESC ATALANTA/6/2009 L 192 (24.07.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
25.06.2009	Modification et prorogation de l'action commune 2007/406/PESC relative à la mission de conseil et d'assistance de l'Union européenne en matière de réforme du secteur de la sécurité en République démocratique du Congo (EUSEC RD Congo)	art. 14	2009/509/PESC L 172 (02.07.2009)
15.06.2009	Modification et prorogation de l'action commune 2007/405/PESC relative à la mission de police de l'Union européenne menée dans le cadre de la réforme du secteur de la sécurité (RSS) et son interface avec la justice en République démocratique du Congo (EUPOL RD Congo)	art. 14	2009/466/PESC L 151 (16.06.2009)
10.06.2009	Modification de la décision Atalanta/2/2009 du Comité politique et de sécurité relative à l'acceptation de contributions d'États tiers à l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta), ainsi que la décision Atalanta/3/2009 du Comité politique et de sécurité établissant le Comité des contributeurs pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 10 §2 décision ATALANTA/2/2009 9 décision ATALANTA/3/2009 9 + addendum	2009/446/PESC ATALANTA/5/2009 L 148 (11.06.2009)
27.05.2009	Nomination d'un commandant de l'opération de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa	2009/413/PESC ATALANTA/4/2009 L 132 (29.05.2009)
18.05.2009	Modification de l'action commune 2008/112/PESC relative à la mission de l'Union européenne visant à soutenir la réforme du secteur de la sécurité en République de Guinée-Bissau (UE RSS GUINÉE- BISSAU)	art. 14	2009/405/PESC L 128 (27.05.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
21.04.2009	Établissement d'un Comité des contributeurs pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 10 §5	2009/369/PESC ATALANTA/3/2009 L 112 (06.05.2009) + addendum L 119 (14.05.2009)
21.04.2009	Acceptation de contributions d'États tiers à l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	art. 25 troisième alinéa action commune 2008/851/PESC art. 10 §2	2009/356/PESC ATALANTA/2/2009 L 109 (30.04.2009)
26.02.2009	Échange de lettres entre l'Union européenne et le gouvernement du Kenya sur les conditions et les modalités régissant le transfert, de la force navale placée sous la direction de l'Union européenne (EUNAVFOR) au Kenya, des personnes soupçonnées d'avoir commis des actes de piraterie qui sont retenues par l'EUNAVFOR et de leurs biens saisis en possession de cette dernière, ainsi que leur traitement après un tel transfert	art. 24	2009/293/PESC L 79 (25.03.2009)
17.03.2009	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en vue d'une contribution à la dissuasion, à la prévention et à la répression des actes de piraterie et de vols à main armée au large des côtes de la Somalie (Atalanta)	action commune 2008/851/PESC art. 6 §1	2009/288/PESC ATALANTA/1/2009 L 76 (24.03.2009)
II.3 ASIE / OCÉANIE			
17.11.2009	Modification de l'action commune 2007/369/PESC relative à l'établissement de la Mission de police de l'Union européenne en Afghanistan (EUPOL AFGHANISTAN)	art. 14	2009/842/PESC L 303 (18.11.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
II.4 MOYEN-ORIENT / GOLFE			
15.12.2009	Nomination du chef de la mission intégrée «État de droit» de l'Union européenne pour l'Iraq, EUJUST LEX	art. 38 action commune 2009/475/PESC art. 9 §2	2009/982/PESC EUJUST LEX/2/2009 L 338 (19.12.2009)
15.12.2009	Nomination du chef de la mission de police de l'Union européenne pour les territoires palestiniens	art. 38, troisième alinéa action commune 2005/797/PESC art. 11 §1	2009/957/PESC EUPOL COPPS/2/2009 L 330 (16.12.2009)
15.12.2009	Modification de l'action commune 2005/797/PESC concernant la mission de police de l'Union européenne pour les territoires palestiniens	art. 28, art. 43 §2	2009/955/PESC L 330 (16.12.2009)
20.11.2009	Modification de l'action commune 2005/889/PESC établissant une mission de l'Union européenne d'assistance à la frontière au point de passage de Rafah (EU BAM Rafah)	art. 14	2009/854/PESC L 312 (27.11.2009)
03.07.2009	Nomination du chef de la mission intégrée «État de droit» de l'Union européenne pour l'Iraq, EUJUST LEX	art. 25 troisième alinéa action commune 2009/475/PESC art. 9(2)	2009/596/PESC L 202 (04.08.2009)
11.06.2009	Mission intégrée «État de droit» de l'Union européenne pour l'Iraq, EUJUST LEX	art. 14	2009/475/PESC L 156 (19.06.2009)
27.05.2009	Établissement d'un Comité des contributeurs pour la mission de police de l'Union européenne pour les territoires palestiniens (EUPOL COPPS)	art. 25 troisième alinéa action commune 2005/797/PESC art. 12(3);	2009/412/PESC EUPOL COPPS/1/2009 L 132 (29.05.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
II.5 EUROPE ORIENTALE ET ASIE CENTRALE			
31.07.2009	Prorogation du mandat du chef de la mission d'observation de l'Union européenne en Géorgie, EUMM Georgia	art. 25 troisième alinéa; action commune 2008/736/PESC art. 10 §1	2009/619/PESC EUMM GEORGIA/1/2009 L 214 (19.08.2009)
27.07.2009	Modification et prorogation de l'action commune 2008/736/PESC concernant la mission d'observation de l'Union européenne en Géorgie, EUMM Georgia	art. 14	2009/572/PESC L 197 (29.07.2009)
27.07.2009	Modification et prorogation de la décision 2008/901/PESC relative à une mission d'enquête internationale indépendante sur le conflit en Géorgie	art. 13 §3, art. 23 §1	2009/570/PESC L 197 (29.07.2009)
23.03.2009	Modification de l'action commune 2008/736/PESC concernant la mission d'observation de l'Union européenne en Géorgie, EUMM Georgia	art. 14	2009/294/PESC L 79 (25.03.2009)
III. INSTITUTIONNALISATION DE LA PESD: AGENCE EUROPÉENNE DE DÉFENSE, INSTITUT D'ÉTUDES DE SÉCURITÉ, CENTRE SATELLITAIRE ET COLLÈGE EUROPÉEN DE SÉCURITÉ ET DE DÉFENSE			
10.11.2009	Modification de l'action commune 2001/555/PESC relative à la création d'un centre satellitaire de l'Union européenne	art. 14	2009/834/PESC L 297 (13.11.2009)
14.09.2009	Règlement du personnel du Centre satellitaire de l'Union européenne	action commune 2001/555/PESC action commune 2006/998/PESC art. 9, paragraphe 3	2009/747/PESC L 276 (21.10.2009)
IV. REPRÉSENTANTS SPÉCIAUX DE L'UNION EUROPÉENNE			
IV.1 AFGHANISTAN/PAKISTAN			
15.06.2009	Nomination du représentant spécial de l'Union européenne pour l'Afghanistan et le Pakistan et abrogeant l'action commune 2009/135/PESC	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/467/PESC L 151 (16.06.2009)
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne en Afghanistan	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/135/PESC L 46 (17.02.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
IV.2 ANCIENNE RÉPUBLIQUE YUGOSLAVE DE MACÉDOINE (ARYM)			
15.09.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne dans l'ancienne République yougoslave de Macédoine (ARYM)	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/706/PESC L 244 (16.09.2009)
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne dans l'ancienne République yougoslave de Macédoine (ARYM)	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/129/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.3 ASIE CENTRALE			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour l'Asie centrale	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/130/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.4 BOSNIE-HERZÉGOVINE			
11.03.2009	Nomination du représentant spécial de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/181/PESC L 67 (12.03.2009)
IV.5 CAUCASE DU SUD			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour le Caucase du Sud	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/133/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.6 GÉORGIE			
15.12.2009	Modification de l'action commune 2009/131/PESC prorogeant le mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour la crise en Géorgie	art. 28, art. 31(2), art. 33	2009/956/PESC L 330 (16.12.2009)
27.07.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour la crise en Géorgie	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/571/PESC L 197 (29.07.2009)
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour la crise en Géorgie	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/131/PESC L 46 (17.02.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
IV.7 KOSOVO			
07.08.2009	Modification de l'action commune 2009/137/PESC prorogeant le mandat du représentant spécial de l'Union européenne au Kosovo	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/605/PESC L 206 (08.08.2009)
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne au Kosovo	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/137/PESC L 46 (17.02.2009) + Rectificatif L 91 (03.04.2009)
IV.8 PROCESSUS DE PAIX AU MOYEN-ORIENT			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour le processus de paix au Moyen-Orient	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/136/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.9 RÉGION DES GRANDS LACS AFRICAINS			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour la région des Grands Lacs africains	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/128/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.10 RÉPUBLIQUE DE MOLDAVIE			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne en République de Moldavie	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/132/PESC L 46 (17.02.2009)
IV.12 SOUDAN			
16.02.2009	Prorogation du mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour le Soudan	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2009/134/PESC L 46 (17.02.2009)
V. NON-PROLIFERATION			
22.12.2009	Soutien d'activités de l'Union européenne visant à promouvoir auprès des pays tiers le contrôle des exportations d'armements et les principes et critères de la position commune 2008/944/PESC	art. 26(2) et art. 31(1)	2009/1012/PESC L 348 (29.12.2009)
27.07.2009	Soutien des activités de l'OIAC dans le cadre de la mise en oeuvre de la stratégie de l'UE contre la prolifération des armes de destruction massive	art. 13(3) et art. 23(1)	2009/569/PESC L 197 (29.07.2009)
19.01.2009	Soutien d'activités de l'UE visant à promouvoir auprès des pays tiers le processus d'élaboration d'un traité sur le commerce des armes, dans le cadre de la stratégie européenne de sécurité	art. 13(3) et art. 23(1)	2009/42/PESC L 17 (22.01.2009)

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.
VI. LUTTE CONTRE LE TERRORISME			
22.12.2009	Modification du règlement (CE) no 881/2002 instituant certaines mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités liées à Oussama ben Laden, au réseau Al-Qaida et aux Taliban	art. 215 §2	2009/1286/UE L 346 (23.12.2009)
22.12.2009	Mise à jour de la liste des personnes, groupes et entités auxquels s'appliquent les articles 2, 3 et 4 de la position commune 2001/931/PESC relative à l'application de mesures spécifiques en vue de lutter contre le terrorisme	art. 29	2009/1004/PESC L 346 (23.12.2009)
22.12.2009	Mise en oeuvre de l'article 2, paragraphe 3, du règlement (CE) n o 2580/2001 concernant l'adoption de mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le terrorisme, et abrogeant le règlement (CE) n o 501/2009	règlement (CE) no 2580/2001 art. 2 §3	2009/1285/UE L 346 (23.12.2009)
15.06.2009	Mise à jour de la position commune 2001/931/PESC relative à l'application de mesures spécifiques en vue de lutter contre le terrorisme et abrogeant la position commune 2009/67/PESC	art. 15 et 34	2009/468/PESC L 151 (16.06.2009) + Corrigendum L 353 (31.12.2009)
26.01.2009	Mise à jour de la position commune 2001/931/PESC relative à l'application de mesures spécifiques en vue de lutter contre le terrorisme et abrogeant la position commune 2008/586/PESC	art. 15 et 34	2009/67/PESC L 23 (27.01.2009)
VII. SECURITÉ			
30.11.2009	Conclusion de l'accord entre l'Australie et l'Union européenne sur la sécurité des informations classifiées	art. 24	2010/53/PESC L 26 (30.01.2010)
16.03.2009	Conclusion de l'accord entre l'Union européenne et Israël sur les procédures de sécurité pour l'échange d'informations classifiées	art. 24	2009/558/PESC L 192 (24.07.2009)
PROCESSUS DE PAIX AU MOYEN-ORIENT			
27.10.2009	Accueil temporaire de certains Palestiniens par des États membres de l'UE	art. 15	2009/787/PESC L 281 (28.10.2009)

BILAGA II

Appearances by representatives of the Council in the European Parliament in the field of CFSP/ESDP in 2009

I. Appearances by the Presidency:

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
1	19.02	Formal sitting with President Klaus	Mini Plenary, Brussels
2	14.01	PM Topolánek on the priorities of the CZ Pcy	EP Plenary, Strasbourg
3	25.03	PM Topolánek on the results of the Spring European Council	EP Plenary, Strasbourg
4	06.04	PM Topolánek and DFM Kohout	ACP-EU JPA, Prague
5	15.07	PM Fischer on results of CZ Pcy and the European Council	EP Plenary, Strasbourg
6	14.01	FM Schwarzenberg on the situation in the Middle East/Gaza	EP Plenary, Strasbourg
7	20.01	FM Schwarzenberg on the CFSP priorities of the CZ Pcy	AFET, Brussels
8	17.03	FM Schwarzenberg	EMPA 5th Plenary Session, Brussels
9	18.04	FM Schwarzenberg	66th EP/US Congress Transatlantic Legislators' Dialogue, Prague
10	22.04	FM Schwarzenberg - during the vote on Turkmenistan	EP Plenary, Strasbourg
11	16.12.08	VPM Vondra met Conference of Committee Chairs	EP, Strasbourg
12	14.01	VPM Vondra on the Gas supply to the EU by Ukraine and Russia	EP Plenary, Strasbourg
13	14.01	VPM Vondra on the situation in the Horn of Africa	EP Plenary, Strasbourg
14	14.01	VPM Vondra on relations between the EU and Belarus	EP Plenary, Strasbourg
15	14.01	VPM Vondra on commemoration of Srebrenica	EP Plenary, Strasbourg
16	03.02	VPM Vondra on resettlement of Guantánamo prisoners	EP Plenary, Strasbourg
17	03.02	VPM Vondra on alleged use of European countries by the CIA for the transport and illegal detention of prisoners	EP Plenary, Strasbourg
18	04.02	VPM Vondra on Kosovo	EP Plenary, Strasbourg
19	04.02	VPM Vondra on consular protection of EU citizens in third countries	EP Plenary, Strasbourg
20	18.02	VPM Vondra on the Barcelona Process -Union for the Mediterranean	Mini Plenary, Brussels
21	11.03	VPM Vondra on preparation of the European Council	EP Plenary, Strasbourg
22	11.03	VPM Vondra on Croatia, Turkey and FYROM progress reports 2008	EP Plenary, Strasbourg
23	11.03	VPM Vondra on the mandate of the ICT for the former Yugoslavia	EP Plenary, Strasbourg

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
24	25.03	VPM Vondra on transatlantic relations	EP Plenary, Strasbourg
25	25.03	VPM Vondra on Turkmenistan	EP Plenary, Strasbourg
26	25.03	VPM Vondra on EU-Belarus dialogue	EP Plenary, Strasbourg
27	25.03	VPM Vondra met Conference of Committee Chairs	EP, Strasbourg
28	01.04	VPM Vondra on a recommendation to the Council on the new EU-Russia agreement	Mini Plenary, Brussels
29	05.05	VPM Vondra on preparation of the European Council	EP Plenary, Strasbourg
30	23.04	Minister of Employment and Social Affairs Necas on the situation in Moldova	EP Plenary, Strasbourg
31	23.04	Minister of Employment and Social Affairs Necas on Western Balkans	EP Plenary, Strasbourg
32	23.04	Minister of Employment and Social Affairs Necas on Non-proliferation	EP Plenary, Strasbourg
33	27.01	DFM Kohout on the results of GAERC (26-27/1)	Extraordinary AFET
34	24.02	DFM Kohout on the results of GAERC (23-24/2)	AFET, Brussels
35	25.02	DFM Kohout	1st Northern Dimension Forum, Brussels
36	17.03	DFM Kohout on the results of GAERC (16-17/3)	Extraordinary AFET, Brussels
37	28.04	DFM Kohout on results of GAERC (27-28/4)	Extraordinary AFET, Brussels
38	06.05	DFM Kohout on UN Conference on Racism	EP Plenary, Strasbourg
39	06.05	DFM Kohout on Human Rights in the world 2008	EP Plenary, Strasbourg
40	07.05	DFM Kohout	High-Level Contact Group for the relations with the Turkish Cypriot Community, Strasbourg
41	21.01	Director General for EU Countries, Burianek , CZ MFA	11th EP-BiH IPM, Brussels
42	21.01	COHOM chair Dlouha on the priorities of the CZ Pcy in the area of Human Rights	DROI, Brussels
43	29.01	PSC chair Amb. Sramek on the priorities of the CZ Pcy in the field of ESDP	SEDE, Brussels
44	10.02	COHOM chair Dlouha on three human rights reports (clauses, dialogues and sanctions)	DROI, Brussels

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
45	11.02	CZ Dep. Military Representative to the EU Pavel , CZ Perm. Rep.	EP-Afghanistan IPM, Brussels
46	16.02	Dep. Director Holikova , CZ MFA	EU-Georgia PCC, Brussels
47	16.02	Dep. Director Holikova , CZ MFA	EU-Russia PCC, Brussels
48	23.02	Ambassador Kuhnl	EU-Croatia JPC, Zagreb
49	24.02	COREPER 2 Amb. Vicenova , CZ Perm. Rep.	EU-Ukraine PCC, Brussels
50	16.03	COARM chair Ms Sequensova	SEDE
51	19.03	Director of South and South-East Europe Department, Szunyog , CZ MFA	16th EP-Albania IPM, Tirana
52	25.03	DG Karfik , Section for Non-European Countries and Development Cooperation, CZ MFA	EU-Chile JPC in Strasbourg
53	26.03	Chair of EEA/EFTA WG Soukupova	EEA JPC
54	31.03	DG Secka , EU Section, CZ MFA	EU-FYROM JPC, Brussels
55	31.03	COREPER 2 Amb. Vicenova , CZ Perm. Rep.	EU-Turkey JPC, Brussels
56	31.03	Head of External Relations Unit Fajkusova , CZ Perm. Rep.	EU-Mexico JPC, Brussels
57	06.04	Director of South and South-East Europe Department, Szunyog , CZ MFA	2nd EP/Kosovo IPM, Pristina
58	07.04	Ambassador of Poland in Armenia, Knothe	EU-Armenia PCC, Yerevan
59	08.04	Ambassador Hrda , DG, Cabinet of the Minister, MFA	EuroLat JPA, Madrid
60	16.04	COHOM chair Dlouha on the Human Rights policies towards Russia and China	DROI, Brussels
61	15.07	PM Reinfeldt on presentation of the SE Pcy programme	EP Plenary, Strasbourg
62	07.10	PM Reinfeldt on results of the referendum in Ireland	Mini Plenary, Brussels
63	11.11	PM Reinfeldt on the outcome of the European Council incl. the mandate and attributions of the President of the European Council and of the High Representative/vice-president of the Commission, as well as the structure of the new Commission	Mini Plenary, Brussels
64	16.12	PM Reinfeldt on the results of the European Council and the SE Pcy	EP Plenary, Strasbourg

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
65	24.02	FM Bildt in preparation of the SE Pcy	AFET, Brussels
66	15.07	FM Bildt on Iran	EP Plenary, Strasbourg
67	15.07	FM Bildt on China	EP Plenary, Strasbourg
68	15.07	FM Bildt on Honduras	EP Plenary, Strasbourg
69	21.07	FM Bildt on presentation of the SE Pcy programme	AFET, Brussels
70	25.11	FM Bildt on the enlargement strategy 2009 concerning the countries of the Western Balkans, Iceland and Turkey	EP Plenary, Strasbourg
71	25.11	FM Bildt on a political solution with regard to the piracy off the coast of Somalia	EP Plenary, Strasbourg
72	10.12	FM Bildt on the results of the SE Pcy programme	AFET, Brussels
73	17.11	MoD Tolgfors on SE Pcy programme in the field of ESDP	AFET, Brussels
74	16.09	Minister for Europe Malmström on EU strategy for the Baltic Sea area	EP Plenary, Strasbourg
75	16.09	ME Malmström on the EC/Tajikistan PCA	EP Plenary, Strasbourg
76	20.10	ME Malmström on Democracy building in external relations	EP Plenary, Strasbourg
77	21.10	ME Malmström on the preparation of the European Council	EP Plenary, Strasbourg
78	21.10	ME Malmström on EEAS	EP Plenary, Strasbourg
79	21.10	ME Malmström on Transatlantic relations	EP Plenary, Strasbourg
80	04.11	ME Malmström on the results of GAERC	AFET, Brussels
81	11.11	ME Malmström on EU-Russia Summit	Mini Plenary, Brussels
82	25.11	ME Malmström on the preparation of the European Council	EP Plenary, Strasbourg
83	15.12	ME Malmström on the conclusions of the Foreign Affairs Council on the Middle East Peace Process, including the situation in eastern Jerusalem	EP Plenary, Strasbourg
84	15.12	ME Malmström on restrictive measures affecting the rights of individuals following the entry into force of the Lisbon Treaty	EP Plenary, Strasbourg
85	15.12	ME Malmström on the situation in Georgia	EP Plenary, Strasbourg
86	16.12	ME Malmström on new EU action plan for Afghanistan and Pakistan	EP Plenary, Strasbourg
87	16.12	ME Malmström on Belarus	EP Plenary, Strasbourg
88	16.12	ME Malmström on Violence in the Democratic Republic of Congo	EP Plenary, Strasbourg
89	08.07	Deputy DG Rydberg , head of Middle East and North Africa, SE MFA on Iran ("in camera")	Enlarged AFET bureau
90	31.08	COHOM Chair Hammarskjöld on presentation of the SE Pcy priorities in the field of human rights	DROI, Brussels
91	07.09	PSC chair Amb. Skoog on presentation of the SE Pcy programme in the field of ESDP	SEDE, Brussels

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
92	15.09	State Secretary Belfrage on the results of GAERC (14-15/9)	AFET, Strasbourg
93	30.09	Amb. for Human Rights, Nordlander on EU human rights dialogues ("in camera")	DROI, Brussels
94	06.10	ACP Chair Sohlström on state of play in the negotiations for the 2nd revision of the Cotonou Agreement	DEVE, Brussels
95	06.10	COAFR Chair Ndisi on the situation in Mauritania	DEVE, Brussels
96	14.10	Chair of Mashreq/Maghreb WG Jardfeldt	Israel + Palestinian delegations
97	15.10	Ambassador Winberg , SE MFA	SEDE Workshop: "Anti-Personnel Landmines: achievements and practices a decade after the 1997 Mine Ban Treaty", Brussels
98	15.10	COEST co-chair Hagström	Belarus delegation
99	15.10	COEST co-chair Fredriksson	Russia delegation
100	03.11	Deputy DG Rydberg , head of Middle East and North Africa, SE MFA	EMPA, Brussels
101	03.11	Euromed Coordinator Ambassador Carlsson	EMPA, Brussels
102	04.11	Chair of Mashreq/Maghreb WG Jardfeldt	Maghreb delegation
103	09.11	COTRA Chair Brodén	32nd EP-Canada IPM
104	11.11	COEST Chair Hagström	7th EU-Kyrgyzstan PCC
105	12.11	COASI Chair Ozaki-Macias	7th EP/Malaysia IPM
106	16.11	Deputy PSC amb. Hartzell on the situation in Somalia	SEDE, Brussels
107	18.11	State Secretary Belfrage on the results of GAERC (16-17/11)	AFET, Brussels
108	30.11	COHOM Chair Hammar skjöld on the results of the SE Pcy Programme in the field of human rights	SEDE, Brussels
109	30.11	Amb. for Human Rights, Nordlander on the results of the Pcy Programme on Human Rights	DROI, Brussels
110	02.12	SE Ambassador to Armenia and Azerbaijan, Aden	10th EU-Azerbaijan PCC
111	09.12	Counsellor Lärke , SE Perm. Rep	Delegation to the EU-Turkey JPC
112	10.12	PSC chair, Amb. Skoog on results of the SE Pcy in the field of ESDP	SEDE, Brussels

No	DATE	PERSON/SUBJECT	PLACE
113	16.12	PSC chair, Amb. Skoog on the Foreign Affairs Council Conclusions (8/12) on the Middle East Peace Process	AFET WG on Middle East, Strasbourg
114	16.12	Swedish Ambassador to the Council of Europe, Sjögren	3rd EP-Serbia IPM

II. Presidency appearances as part of the 2006 I.I.A. (joint consultation meetings on the financing of CFSP)⁷²:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	19.02	PSC chair Amb. Sramek	AFET/BUDG bureaux, EP
2	02.04	PSC chair Amb. Sramek	AFET/BUDG bureaux, EP
3	22.07	PSC chair Amb. Skoog	AFET/BUDG bureaux, EP
4	07.10	PSC chair Amb. Skoog	AFET/BUDG bureaux, EP
5	02.12	PSC chair Amb. Skoog	AFET/BUDG bureaux, EP

III. SG/HR Solana/ HR Ashton (from 1/12):

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
----	------	-----------------	-------

EP- appearances:

1	18.02	SG/HR Solana on role of the EU in the Middle East + joint Debate on CFSP, ESS/ESDP and NATO	Mini Plenary, Brussels
2	17.03	SG/HR Solana	EMPA 5th Plenary Session, Brussels
3	02.12	HR Ashton - exchange of views	AFET, Brussels
4	15.12	HR Ashton on the conclusions of the Foreign Affairs Council on the Middle East Peace Process, including the situation in eastern Jerusalem	EP Plenary, Strasbourg
5	15.12	HR Ashton on restrictive measures affecting the rights of individuals following the entry into force of the Lisbon Treaty	EP Plenary, Strasbourg
6	16.12	HR Ashton on new EU action plan for Afghanistan and Pakistan	EP Plenary, Strasbourg

⁷² Minimum five meetings per year required according to the 2006 I.I.A. OJ C 139, 14.06.2006, p. 1

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
----	------	-----------------	-------

Special Committee meetings⁷³:

7	29.04	SG/HR Solana meeting with the EP Special Committee on access to classified documents	JL
---	-------	---	----

Meetings with EP President:

8	05.03	SG/HR Solana meeting with EP President Pöttering	EP
9	18.06	SG/HR Solana meeting with EP President Pöttering	JL
10	07.09	SG/HR Solana meeting with EP President Buzek	EP

IV. Informal working lunches between members of the PSC and AFET, SEDE and DROI chairs:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	10.02	Informal PSC lunch with AFET, SEDE and DROI chairs	JL
2	06.10	Informal PSC lunch with new AFET, SEDE and DROI chairs	JL

V. European Union Special Representatives (EUSRs):

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	19.01	EUSRs Semneby and Morel on the South Caucasus and the crisis in Georgia	AFET, Brussels
2	19.01	EUSR Fouéré on FYROM	AFET, Brussels
3	21.01	EUSR (and HR) Lajčák on Bosnia and Herzegovina's progress towards European integration	11th EP-BiH IPM, Brussels
4	11.02	EUSR Feith on Kosovo	AFET, Brussels
5	01.09	EUSR Feith on Kosovo	AFET, Brussels
6	06.10	EUSR Sequi on Afghanistan/Pakistan	AFET, Brussels

⁷³ OJ C298, 30.11.2002, p. 1

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
7	11.11	EUSR Semneby	Enlarged bureau of AFET + Delegation for relations with Armenia, Azerbaijan and Georgia
8	24.11	EUSR Otte	AFET WG on Middle East, Strasbourg

VII. European Union Military Committee (EUMC):

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	03.09	Chairman of the EUMC General Bentgeat	SEDE, Brussels

VIII. Senior Council Secretariat officials:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	20.01	PR on non-proliferation of WMD Giannella on the use of EC air safety regulations to reduce the number of air cargo companies involved in arms trafficking	DEVE, Brussels
2	29.01	Counter-Terrorism Coordinator de Kerchove on fight against terrorism	SEDE, Brussels
3	09.02	Policy Unit Director Schmid on cyber security	SEDE, Brussels
4	10.02	PR for Human Rights Kionka on three human rights reports (clauses, dialogues and sanctions)	DROI, Brussels
5	10.02	PR on non-proliferation of WMD Giannella on non proliferation issues and arms exports control	SEDE, Brussels
6	16.03	Director DG E VIII Arnould on EUFOR/CHAD and Athena financing	SEDE, Brussels
7	08.07	DG Cooper on Iran ("in camera")	Enlarged AFET bureau, Brussels
8	31.08	PR for Human Rights Kionka on the SE Pcy human rights priorities	DROI, Brussels
9	07.09	PR on non-proliferation of WMD Giannella	SEDE, Brussels
10	30.09	Civil OpsCdr Klompenhouwer on civilian ESDP missions	SEDE, Brussels
11	13.10	DG Cooper on Bosnia-Herzegovina ("in camera")	AFET WG on the Western Balkans + AFET coordinators
12	04.11	DG Cooper ("in camera")	Iran delegation

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
13	16.11	Ops Cdr Admiral Hudson on EUNAVFOR ATALANTA	SEDE jointly with TRAN and PECH
14	16.11	PR for Somalia Joana on Somalia	SEDE, Brussels
15	01.12	CMPD Deputy DG Arnould on CSDP - current issues	SEDE, Brussels

IX. Other senior officials:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	01.12	EDA Chief Executive Weis on activities of the EDA	SEDE, Brussels

X. Official EP visits to ESDP missions/operations in theatre or OHQ:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	09.01	SEDE and TRAN visited OHQ EU NAVFOR ATALANTA	Northwood, UK
2	24-27.02	SEDE visited EUMM Georgia	Georgia

XI. Official EP visits to Council Agency Headquarters:

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	19.03	SEDE visited EDA	Brussels
2	03.12	SEDE visited SATCEN	Torrejon, Spain

BILAGA III

CFSP budget 2009 - commitment appropriations

Actions financed in 2009:

	€
19.0301 Monitoring and implementation of peace and security processes	
2009/294/CFSP EUMM Georgia	2.100.000,00
2009/572/CFSP EUMM Georgia (prolongation until 14 September 2010, € 12.500.000)	9.000.000,00
2009/854/CFSP EU Border Assistance Mission for the Rafah Crossing Point (EUBAM Rafah)	1.120.000,00
19.0302 Non-proliferation and disarmament	
2008/974/CFSP Support for the Hague Code of Conduct	1.015.000,00
2008/858/CFSP Support of the Biological and Toxin Weapons Convention (BTWC)	1.400.000,00
2009/42/CFSP Support on EU activities - Arms Trade Treaty (UNIDiR)	836.260,00
2008/230/CFSP EU code of conduct on arms export - Sweden	116.500,00
2009/569/CFSP Support for OPCW activities - EU Strategy against Proliferation of WMDs	2.110.000,00
19.0303 Conflict resolution and other stabilisation measures	
2009/444/CFSP EULEX Kosovo (prolongation until 14 June 2010)(100 + 15.8 Mio)	115.835.118,00
2009/475/CFSP EUJUST LEX Iraq	10.800.000,00
2009/509/CFSP EUSEC DR Congo (1 October 2009 - 30 September 2010)	10.900.000,00
19.0305 Preparatory and follow-up measures	
Audit of AMM accounts	21.950,00
Purchase of equipment for preparatory measures	19.000,00
19.0306 European Union Special Representatives	
2009/128/CFSP EUSR African Great Lakes	1.425.000,00
2009/134/CFSP EUSR Sudan	1.800.000,00
2009/129/CFSP EUSR FYROM	305.000,00
2009/706/CFSP EUSR FYROM (prolongation until 31 March 2010)	263.000,00
2009/137/CFSP EUSR Kosovo	645.000,00
2009/605/CFSP EUSR Kosovo (budget increase)	102.000,00
2009/130/CFSP EUSR Central Asia	998.000,00
2009/132/CFSP EUSR Moldova	1.280.000,00
2009/136/CFSP EUSR Middle East Process	1.190.000,00
2009/133/CFSP EUSR South Caucasus	2.510.000,00
2009/131/CFSP EUSR for the Crisis in Georgia	445.000,00
2009/956/CFSP EUSR for the Crisis in Georgia	72.000,00
2009/135/CFSP EUSR Afghanistan - 2009/467/EUSR Afghanistan and Pakistan	2.830.000,00
2009/181/CFSP EUSR in Bosnia and Herzegovina	3.200.000,00

19.0307 Police Missions

2008/643/CFSP EUPOL Afghanistan (€ 64.000.000)	19.000.000,00
2009/445/CFSP EUPOL Afghanistan (extension until 30 May 2010)	17.400.000,00
2008/890/CFSP EUPM BiH (€12.400.000)	6.581.172,00
2009/906/CFSP EUPM BiH (€14.100.000 - prolongation until 31 Dec 2010)	14.100.000,00
2009/841/CFSP EU SSR GUINEA-BISSAU (prolongation until 31 May 2010)	1.530.000,00
2009/769/CFSP EUPOL RD Congo (extension until 30 June 2010)	5.150.000,00
2009/955/CFSP EUPOL COPPS (extension until 31 Dec 2010)	6.650.000,00

Kataloguppgifter

Rådets generalsekretariat

Årlig rapport från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik till Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller Gusp

2010 — 78 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-824-2764-4

ISSN 1831-9181

doi:10.2860/3950

QC-AH-10-001-SV-C

Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik

www.consilium.europa.eu
www.eeas.europa.eu

